

Kurd peyama

Newsprint Media GmbH Dreieichstr 3A 64546
Mörfelden; Entgelt bezahlt; VKZ 65774

Birnebur
Postfach 90 03-48
51113 Köln

Rojnamey
Kurdish w

1

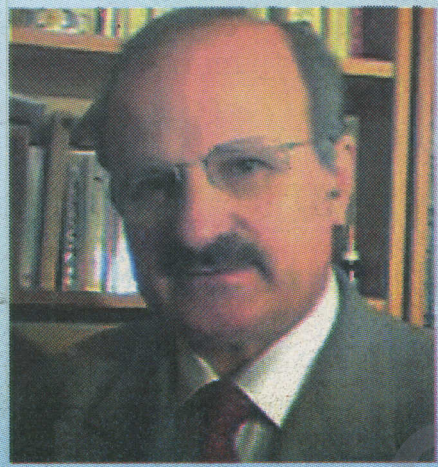
10.12.2004

Kurdische Wochenzeitung

Jiber

înkarkirina
mafê gelê
Kurd, Tirkîyê
wergirtina
tarîxa
muzakereyan
hêj heq
nekiriye

Rûpel 3

Hefteya Mafê Mirovan
Dinyayê li mirovperweran û
tekoşerên mafên mirovatiyê
pîroz be, hevîdarin dinya
ya ji terorîstan dûr layikê
mirovatiyê pêk bê

Ji me re Napolyon, Bismark
û Garîbaldî lazim in
Hasan Kaya

Rûpel 8

Tirkîyeyê 3 trîlyon ceza da
Rûpel 7

Girtiyên kurd bi birçîbûnê
li dijî rewşa xwe protesto
dikin

Rûpel 6

Beledîya Amed û
Weşanxaneyî „DOZ“

Rûpel 16

Sait Çürükkaya:
“Paşvegerandina min ji bo
hiqûqa Almanya skandal e!”

Rûpel 9

Gelo ev hal û demokratî li hev tîn?

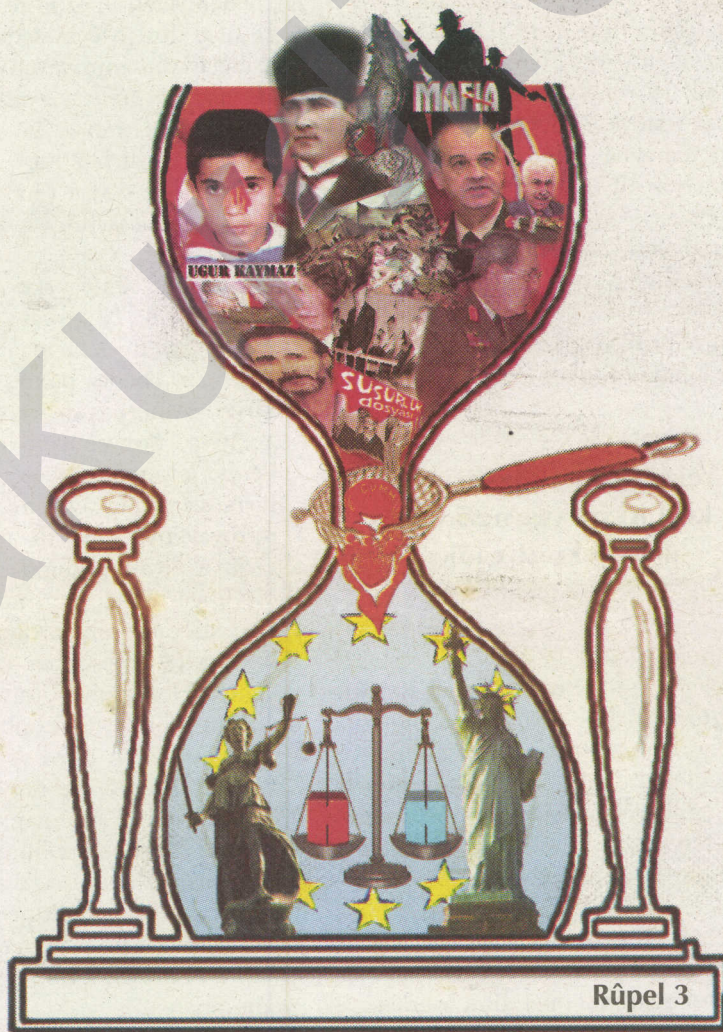
Ji bo zîrweya Yekîtiya Ewrûpa (YE) ku li ser
pêşeroja Tirkîyê û Kurdistanê dikare bando-
rek mezin bileyize demek kurt ma

Her çiqas îşaretên ku di vê zîrweyê de wê
biryara tarîxa bi Tirkîyê re destpêkirina
nîqaşan derkeve zêdetir be jî, argumentên li
dijî vê jî ne kêman

Di dîroka YE de tu welat qandî Tirkîyê
nebû problem û daxwaza endametiya tu kesî
ewqasî dirêj û bi êş derbas nebû

Di 17ê mehê de biryara YE çî dibe bila bibê,
êşkereye ku Tirkîye bi vê rewş, meji û men-
talîteya xwe tarîxekê jî bo nîqaşan heq nake

Ji bo zîrweya Yekîtiya Ewrûpa (YE) ku li ser da-
hatûya Tirkîyê û Kurdistanê dikare bandorek mezin
bileyize, çend rojên jimartî man. Tirkîyê bi heyecan û
mînaqêşeyek mezin xwe daye dû biryara ku divê derke-
ve. Li Ewrûpa, Tirkîyê û Kurdistanê piştigiriyên bersîvek
erênî û dijberên endametiya Tirkîyê hewl didin û çala-
kiyan li dar dixin ku encamek bi dilê xwe werbigirin.
Her çiqas îşaretên, ku di vê zîrweyê de wê biryara tarîxa
bi Tirkîyê re destpêkirina guftûgoyan derkeve zêdetir
be jî, argumentên li dijî vê jî ne kêman.

Rûpel 3

Rê li ber ê girtin

Di dîrokê de tu kesên ku pirtûk qedexe kirine xêr ji xwe nedî-
tine! Beledîya Diyarbekirê jî bi qedexekirina weşanxaneyên
Kurd û Kurdistanî wê tu xêrê ji xwe nebîne!

Rûpel 12

Hevpeyvîn bi Koordînatore
giştî yê Weşanxaneya Dozê
Alî Riza Vural re
Rûpel 12

Nivîs
Lokman Polat
Li ser „rojên wêjeyî ya
Amedê“ nixandineke
rexneyî
Rûpel 12

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

Faruk Aras	Hediye Dag	Mûrad Ciwan	Kurdo Baksî
Em naxwazîn careke din windabikin Rûpel 4	Leylokê dinya dewr e! Rûpel 10	Lihevkirina herdu hêzên serekî... Rûpel 5	Piştigiriya Lozan a Duwemîn Nekin Rûpel 6

Di stratejiya global de cihê Tirkîyeyê û endametiya Yekîtiya Ewrûpayê

Bayram Ayaz

Pirsa endametiya Tirkîyê ji bo Yekîtiya Ewrûpayê, vê hêlê, mijareke gelek aktuel e. Kurd, Tirk, Ewrûpî, Amerîkî, hemî kes bi vê babetê mijûl in.

Ev pirs, mijareke stratejîk e. Hêzên rojavayî vê babetê yek ji pirsên sereke ya vê sedsalê dinirxînin û bi vê pêdiviyê lê dikolin. Ev nerîn û giringiya ku stratejistên rojavayî didine vê babetê helwesteke rast e.

Pirsa şeweyên peywendiyên di nabeyna Tirkîyeyê û YE (Rojava) de bi perspektîfa tîkiliyên rojhilat û rojava (orient-occident) ve girêdayî ye. Babeta „orient-occident“ ji pirsên rojhilat û rojava „east-west“ ferehtir e. Çarçoveya rojhilat û rojava, di dema Şerê Sar de dihat wateya tîkiliyên politik-stratejîk yê nabeyna Yekîtiya Sovyetan (Sistema sosyalist) û Amerîkayê (Sistema kapitalist). Lê çarçoveya orient-occident ji tîkiliyên politik-stratejîk derbas dibe û digihe peywendiyên dirokî, sosyalî û kulturî. Li vê derê pirsê ol (ayîn) û bi vê pirsê ve girêdayî rola cudahiyan nav çanda rojhilatî û rojavayî derdike-

Yekîtiya Ewrûpa dixwaze ku Tirkîye xwe nêzî wan û demokratîyê bike.

vin holê.

Wek tê zanîn Prof. Samuel P. Huntington, ji sala 1993an vir de, bi nerîna „Têkoşîna nav medeniyetan“ di bîrewerîya global de rêçeka nu diyar kir. Wî got, dijberiyên nabeyna heft medeniyetên mezîn de nexşeya sedsalê bîst û yekan diyar bikin.

Dema Diwarê Berlînê helweşiya û Yekîtiya Sovyetan ji hev ket, Dr. Francis Fukuyama ji hevî dikir ku dê siya-

seteka lîberal demokrat li cihanê serdest bibe û wek modêleke siyasî rêçûna global diyar bike. Wî van nerînan xwe di pirtûka bi navê „Dawiya Dirokê“ de nivîsî.

Nerînan S. Huntington, béguman bandora xwe zêde li ser siyaseta Amerîkayê û Ewrûpiyan heye. Em dikarin bêjin, nerînan Huntington, di birewerî û siyaseta rojavayî (occident) ya îroyîn de serdest in. Di siyaseta Dewletên Yekbûyî yê Amerîkayê (DYA) û Ewrûpiyan de pêwîst e mirov van nerînan her tim li ber çavan bigire.

Îro em di siyaseta global de meyîla sentezekî ji dibînin. Li aliyekî, sinorên medeniyetên mezîn tê çesipandin û li aliyê din ji tê xwastin ku destkevtî û hêjayiyên mirovayetiye wekî azadî, demokratî, adalet, civateka sivil, civateka tîr û bextewar bê parastin û di her medeniyetê de qedrê wan hêjayîyan bê girtin.

Ji bo dinyayeke pêşkevtî û bextewar divê pisayetiyan dema Şerê Sar bêne paqij kirin. Amerîkîyan û Yekîtiya Sovyetan ji ber berjewendiyên xwe pîrre caran hêjayiyên mirovayetiye ji bir dikirin û pîvanên demokratbûnê didan ber lingên xwe! Eger li berjewendiyên wan stratejîk bihata dikaribûn bi hêsanî çavên xwe li her cure hovîtiyan bigirta. Heta planên wahşiyane amade dikirin û bi destê hevalbendên xwe bi cih dianîn. Em Kurd vê yekê ji rewşa xwe baş dizanin. Em her tim bûne qurbanîyên her du sisteman; carna MIGên Sovyetê bi ser me re bombeyan barandin, carna jî em bi çekên Amerîkîyan, Fransîzan û bi gaza kîmyewî ya Almanan hatin kuştin. Em perîşan dibûn, lê wan ew rejîmên ku hevpeymanên wan bûn diparast.

Îro, em dibînin Amerîkîyan siyaseta xwe guherîye. Ew dixwazin ku hêjayiyên mirovayetiye û normên demokrat û lîberal li deverên paşmayî ji bi cih werin. Ew nuha şerê bermayiyên aktorên dema Şerê Sar dikin ku gelek ji wan berhemê siyaseta wan bi xwe bû. Usama Bin Laden û Taliban berhem û encamên siyaseta „kembera kesk“ in. Amerîkîyan di bin navê „li dijî komünîzmê parastina dinê Îslamê“ wan rêxistibûn û alîkariya wan dikir. Bi salan, Saddamê xwînmij ji li hemberê rejîma melayên Îranê parastin. Yekîtiya Sovyetan ji rejîma meleyan û rejîmên baasiyan li Suriyê û Iraqê diparast. Peywendiyên Rusyayê hêj bi Îranê û Suriyeyê re xurt in.

Van deh panzdeh salên dawî Amerîkîyan peywendiyên xwe ji wan hêzan birîye. Ew nuha şerê El Qaideyê, Talibanîyan û Baasiyan dikin. Ji rejîmên teokrat û otorîter yê li Rojhilata navîn aciz in.

Ew dixwazin li heremê civatên sivil û demokrat bi hêz bibin. Ev siyaseta ji berjewendiya netewa Kurd e. Helbet Amerîkî li berjewendiyên xwe yê netewî-stratejîk difikirin û wan didine pêş her tiştî. Ji xwe dinya, çerxûfeleka

berjewendiyên e! Hevalbendiya dewletan û gelan, lihevkerîna berjewendiyên wan e. Îro berjewendiyên Amerîkîyan û Kurdan li hev tînin û ev cihê şanaziye ye.

Li Tirkîyeyê ji dewran wisa namîne. Dinyaya demokrat programekî daye ber Tirkîyeyê jî. Sala 1997an Clinton hêviyên Amerîkayê di Meclîsa Tirkan de pêşkêş kir. Wî got: „Bibin welatekî rengîn û demokrat û rêza mafê Kurdan bigrin!“ Ewrûpiyan jî li ser vê mijara tîkiliyên bi Tirkîyeyê re bi sedan biryar girtiyê û raportan amade kiriye.

Cih û wateya stratejîk ya Tirkîyeyê

Gelo Tirkîye dixwaze û dikare bibe dewleteke demokrat?

Ji bo rojavayîyan ev e: Tirkîye sinor e di nabeyna medeniyeta Îslamî û ya rojavayê de û pîreyek e di nabeyna Ewrûpayê û Asyayê de. Li Asyayê du medeniyetên mezîn din jî hene: Hîndî û Çînî.

Sinorên dinya Îslamî li rojava digihe medeniyeta Afrîkî û rojavayî (Ewrûpayî), li rojhilat jî digihe Hînd û Çînîyan û li bakûr Slavî-Ortodoksiyan. Tirkîye di nav dinya Îslam de welateke sektîdar e û hinekî jî bi norm û hêjayiyên rojavayî re nasîna xwe çêbûye.

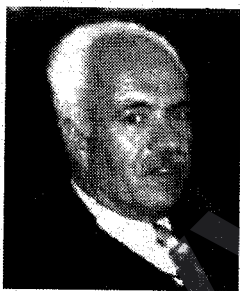
Di demeke ku di dinya Îslam de statû-koperest bi riya dîn dijminahiya hêjayiyên demokratîyê û medeniyeta sivil dikin, helbet pêwîst e ku meriv nehêle welatekî wekî Tirkîyeyê bikeve hembêza kevneperestan.

Ev stratejî rast e û ji berjewendiya miletê Kurd e. Lê nabe ku ev stratejî li ser piştî Kurdan û bi zarar û ziyana wan were bi cihkirin. Tirk vê care jî dixwazin Kurdan bikin qurbana stratejiya şerên nav medeniyetan. Mixabin, xêma hinek Ewrûpiyan jî nine.

Kî ji dil dixwaze pêşî li şerê medeniyetan bigre û li Rojhilata navîn demokratîyê xurt bike, divê perî her tiştî Kurdan xurt bike. Alîkariya Kurdan bike daku ew bigihin mafên xwe. Kurdistanê bikare bibe hêlîna medeniyeta pêşverû. Tirkîyeyeka demokrat ser sera û ser çavan! Lê Tirkîyeyeka kû doza Kurd û Kurdistanê qebûl neke nikare bibe demokrat. Ewrûpî divê vê rastiyê têbigihin.

Endametiya Tirkîyeyê ji bo Yekîtiya Ewrûpayê: Riyeke dûr û dirêj e di nabeyna berjewendiyên stratejîk yê rojavayîyan û nedemokratiya Tirkîyê de...

Nameyên we Nameyên we Nameyên we Nameyên we Nameyên we

Bedirxan Epözdemir

Ji bo Redaksiyona Peyama Kurd,

Hêjayan, Her çiqas, ez dereng jî mabim, dîsa ez we bi dil û can pîroz dikim, divî karê we ye pîroz da.

Hêvîdarim ku sedem dereng mayîna min hunê min bibexşin.

Diropa Rojnamegerî ya Kurdî û konaxê ku iro têda derbaz dibi li cem we eyan e. Sedem vî karê ku hun dikin, karêkê pîroz e. Li gel asteng û zehmetiyan, vecibeke dirokîye. Lewma, ez dibêjim, her Kurdeke dilsoz û niştimanperwer, li ku dibî bila bibî, çî ji destê wî/wê tê bila be pêwîste bi dil û can mil bide vî karê pîroz.

Gerek her Kurdek bi hesteke netewî bikarbî xwe di rûpelên Peyama Kurd da îfade bike

Du sedemên giring hene ji bo min ku ez Peyama Kurd dinirxînim. Sedem van her du giringiya piştigirîya Peyama Kurd, erkeke niştimanperwer e, li cem min.

Yekem; ku Peyama Kurd xurû Kurdîye. Ev konaxê ku iro em têda derbaz dibin, zimane me di bin xetereke mezîn da ye. Sedem vî ev gaveke pîroze. Helbet di warê gramer û rastnivîsê da kêmasî pirrin. Helbetekî ew kesên ku zimane me di çerçewa sinorê gundê xwe da dibînin wê rexneyên bê pêşniyar li we bikin. Pêwîste hêviya we neşikê. Hun ji xeletî û kemasiyan netirsîn. Bila inyada we hêviyên we tûj bike.

Duwm; ku Peyama Kurd bi tu ideolojiyek wa girêdayî nine. Heya ku rê û xeta rojname yê Kurdî bî, asteng çiqas hebin jî wê rojek mitleq serkevê. Pirrengî û pirdengî dewletmendiyên mene. Pêwîste di bexçê me da gulên renga-reng hebin.

Da ku em bikarbin bigehjine tema bihnen xweş. Gerek her Kurdek bi hesteke netewî bikarbî xwe di rûpelên Peyama Kurd da îfade bike.

Pewîstî ya Kurdan bi rojname û weşanên fermî tune.

Vê dema ku dengê zikra mirîdan çaralî girtîye, ez baş dizanim barê we girane.

Bi hêviya ku şuna dengên zikra, dengên azayî bigrê û em bikarbin di heqê vî barêgirana da bîn.

Şad û serketî bin.

E-majl: Epozdemir1@zonnet.nl

Peyama Kurd kêfşa ye ku roj bi roj welatparêz û rewşenbîrên Kurd piştigirîyê xwe ji bo rojnameya xwe diyar dikin û bi nivîsên xwe yê rengar reng naveroka rojname dewlemend dikin.

IMPRESSUM

XWEDIYE ROJNAMEYE

PEYAMA KURD VERLAG

PEYAMA KURD

THOMAS-MANN-STR. 22, 53111 BONN / GERMANY

FOH: +49 (0)228 18 00 654

+49 (0)228 18 00 655

FAKS: +49 (0)228 18 00 656

WWW.PEYAMA-KURD.COM

INFO@PEYAMA-KURD.COM

REDAKSIYON

KURMANCIYA JORIN

FADIL ÇIĞELİK (EDİTÖR BAŞKAN, RD)

SIRWAN HEÇI BERKİ (EDİTÖR ROJAWA U DIASPORA, RD)

SİLEMAN ALDIANI (SA), Z. PIRKEMAL (MAGAZİN U

BİHNEVDAN Z)

KURDI (ZAZAKI)

SEYİDİN KURJ (EDİTÖR, RD)

KURMANCIYA JERIN

DANA ALI, VENUS FAH, SIKAN AZZ,

NIZAR CAF, COTYAR DARRİDOS, MANSUR SIDO,

MUSTAFA ÇHUARTAY

PEYAMA KURD JI MAFÊ XWE DIBINE, KU NIVÎSÊN JE RE TENE SANDIN, KURT BIKE. EW JI ALIYÊ REZIMAN U RASTNIVÎSÊN VE DI SERASTGIRINA BERHEMAN DE AZAD E. PEYAMA KURD BERHEMA KU JE RE TENE SANDIN U BERÊ LI ÇIYEKÎ DİN HATIBE BELAVKIRIN, NAWÊŞINE.

Zîrweya Yekîtiya Ewrûpayê

Borrell berî hatina xwe diyar kiribû ku dê here Kurdistanê jî

Hin welatan piştgiriya xwe ya ji bo Tirkîyê eşkere diyar kirin. Yên mayin jî raya xwe vekirî gotin û ragihandin ku ew ne bi endametiya Tirkîyê re ne, lê li himber statuyek taybetî jî ranawestin. Li aliyê Ewrûpa cudatîyên oli, civakî, çandî, aborî, coxrafi, hiqûqî û siyasî ji hinekan re dibe sedemên stendina Tirkîyê nav xwe, her weha eynî sedem ji bo hinekan jî dibe sedemên ku Tirkîyê ji xwe bi dûr bixe.

Lê berpirsiyarên Belediyê beşdariya DOZê qebûl nakin û ji Egitim Kitabevî dixwazin ku li şûna DOZê bi weşanxaneyek din serî lê bide. Ji ber vê yekê berpirsê Egitim Kitabevî Murat Weşanxaneya Yapi Kredî ku weşanxaneya mezintir ya Banqeyek Tirkîyê ye, pêşniyar dike û ev xwestika wî tê pejirandin.

Di dîroka YE de tu welat qandî Tirkîyê nebû problem û daxwaza endametiya tu kesî ewqasî dirêj û bi eş derbas nebû. Ji sala 1999an û vir de, ku li Helsinkî berendamtiya Tirkîyê hat pejirandin û heta niha dewleta Tirk 9 pakêtên demokratizasyonê di parlamentoya xwe de derbas kir, lê xwe qet neda ber çareserkirina pirsê Kurdî.

Serokê Parlamentoya Ewrûpayê (PE) Borrell: Ezê herim Kurdistanê.

Serokê PEyê Josep Borrell di 3ê mehê

de ji bo bi çavê xwe rewşê bibîne hat Tirkîyê. Berî hatina xwe Borrell diyar kiribû ku dê here Kurdistanê jî. Li ser pirsê rojnamevan Borrell ji peyva xwe daneket xwar û carek din dubare kir. Borrell got: "Ez peyva Kurdistanê bi maneyeke siyasî bi kar nînim. Mebesta min Başûrê rojhilata Tirkîyê ye" Borrell weha dom kir, "Tirkîyê feqîr e, gihastina we ya sewiya Ewrûpa dikare 40 salî bistine. Heta ku hûn Kibrisê nas nekin gultugo çênabe" Li gel vê axaftina Borrell

ji civîna Serokkomarê Tirkîyê Erdogan, Wezîrê karê derve Gül, Serokkomarê Kibrisa di bin dagiriya Tirkîyê de ye Denkaş, Serokwezîr Talat û Wezîrê karê derve Serdar Denkaş biryara berevajo derket. Wan biryar dan ku heta 17ê mehê Kibrisê nas nekin. Û tu nêr diyar nekirin ku piştî bidestxistina mafê tarîxa niqaşan jî paşde gav bavêjin.

Gelo Tirkîyê dixwaze di YE de cih bistîne?

Rêvebirên hikumeta Tirk û ferman-darên artêşa Tirk di her axaftinên xwe de diyar dikin ku armanca wan YEyê ye. Lê kirinên wan û peyvên ji devê wan derdikevin hevdû nagirin. Erdogan û Gül di gelek axaftinên xwe de vekirî gotin ku YE ji bo Tirkîyê ne jêneger e. Wan eşkere kirin ku ne bi Kriterion Kopenhagenê lê bi Kriterion Anqerê dixwazin têkevin YEyê û qebûl nakin ku di maseyên guftugoyan de şertên nû bidin ber wan. Balkêş e ku dewletek hevî dike ku beşdarî YE bibe dev ji dagirkirina wêlê endamê YEyê bernade. Li himber gelekî ku ji 20 milyoni pêk tê ker û lal e û navê wî û welatê wî Kurd û Kurdistan nayne ser zimanê xwe.

Kurd çi dibêjin?

Di mijara endametiya Tirkîyê ya YE de wek hemû dinya û alemê Kurd jî ne xwedî deng û helwestek yekgirtî ne. Terefê Kurdan endametiya Tirkan wek carek din parvekirina Kurdistanê dipejirandin. Terefê din difikire ku Tirkîyê Ewrûpî wê ko bibe û derfetan bide ku pirsê Kurdî û Kurdistanê bi rê û metodên demokratîk û aştiyane çareser bibe.

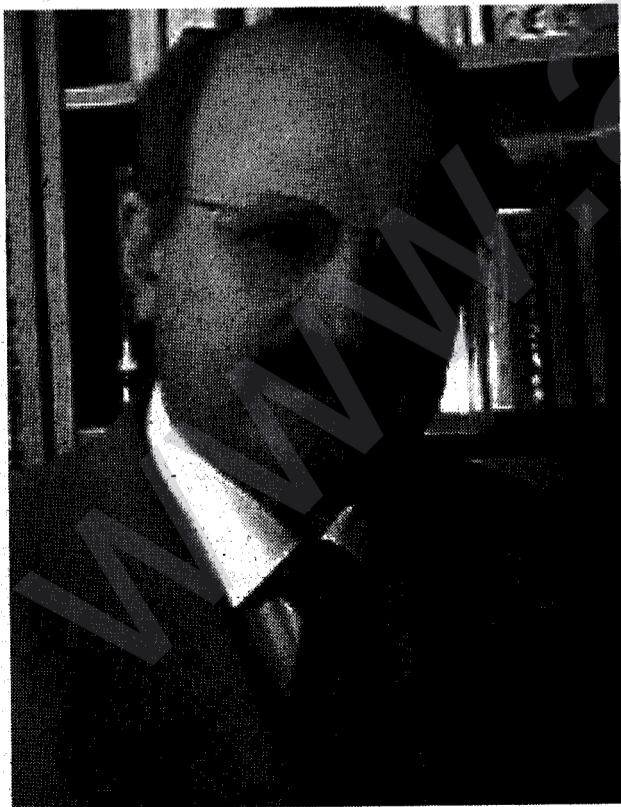
Di 17ê mehê de biryara YE çi dibe bila bibe, eşkere ye ku Tirkîyê bi vê rewş, mejî û mentalîteya xwe tarîxekê ji bo niqaşan heq nake.

Dr. Musa Kaval

Endametiya Tirkîyê neheqiyek mezin e li milletê Kurd

Jiber înkarkirina mafê gelê Kurd, Tirkîyê wergirtina tarîxa muzakereyan hêj heq nekiriye.

Abdullah Ocalan, Leya Zana û Kongra Gel dibêjin ku Kurd li Tirkîyê ne kêmnetew in, û nasnama Kurdan bin-nasnameya Tirk e, anku ne nasnameyek xweser e. Her helwestek bi vî awayî argumentên dewleta Tirk xurt dike. Zerarek siyasî û hiqûqî ya mezin didete doza gelê

Peyama Kurd: Em we her di nav çalakîyên Kurdan yê li Yekîtiya Ewrûpa (YE) de dibînin. Li ser nava kê û hûn dixwazin li wir çi bikin, hûn çi hevî dikin?

Yek heq kiriye?

Tirkîyê standartên demokratîk yê Yekîtiya Ewrûpa bi cih naêne: Destûra Tirkîyê û sistema wê ya huqûqî rûmeta normên demokratîk nagirin. Bi taybetî

Musa Kaval: Ez hewl didim ku mafên gelê Kurd her weku di Beyana Parisê de hatine diyarkirin, ji layê saziyên Yekîtiya Ewrûpa ve bîn qebûl kirin. Bi kinî: çareseriya pirsê Kurd li Tirkîyê bi naskirina statuyek federal jibo Kurdistanê mumkune. Li Tirkîyê du gelên sereke, du zimanên sereke û du çandên sereke hene: yek Tirkî ye yê din Kurdî ye. Pêwiste ku ev rastî bi awayekî destûrî bête qebûl kirin. Em vê xebatê bi navê Beyana Parisê dikin.

Pisporên kupewendiyên Tirkîyê û YE dişopînin, bi tevayî li ser fikira ku YE wê ji bo guftugoyan tarîxekê bide Tirkîyê, digihêjin hevdû. Tirkîyê ev

di derbarê pirsê Kurd de, Tirkîyê hêj pir paşve maye. Dewletên din yê, endam û berendamên YE, pirsê kêmnew û gelên di tixûbên xwe de bi riya demokratîk çareser kirine (ji xeynî pirsê serxwebûnê). Wek nimûne Dewleta Bulgaristan mafên kêmnetewên xwe qebûl kirine. Kêmnetewa Tirk (10% ji gelê Bulgaristan) mafên xwe wergirtine û îro di koalîsyona iqtidarê de ye. Jiber înkarkirina mafê gelê Kurd, Tirkîyê wergirtina tarîxa muzakereyan hêj heq nekiriye.

Di nav kriterion Kopenhagenê de mafên kêmnetewan jî heye. Lê beşên sivil û leşkeriyên li Tirkîyê dev ji politîka Tirkkirinê bernadin. Gelo YE bi îhlalkirina kriterion Kopenhagenê dixwaze Tirkîyê têxe nav xwe? Ne bi kriterion Kopenhagenê lê bi kriterion Ankarê ji bo YE tê çi maneyê?

Nêzîkbûna Tirkîyê di derbarê Kriterion Kopenhagê de, ji ya YE cuda ye. Tirkîyê îddîa dike ku pirsê kêmnetewan di konferansa Lozanê de çareser bûye.

Peyva kêmnetew di peymanên Ewrûpa de pir giring e. Destkeftiyên YE û Peymanên wê jibo kêmnetewan statû û mafên qanûnî qebûldike û diparêze. Jiber vê yekê Tirkîyê naxwaze ku gelê Kurd wek kêmnetew ji layê YE ve bête

qebûl kirin. Eger Kurd wek kêmnetew neêne qebûl kirin wê gavê Tirkîyê dikare îddîa bike ku pirsê kêmnetewan nemaye, û di siyaseta xwe ya inkara gelê Kurd de bidomîne.

Abdullah Ocalan, Leya Zana û Kongra Gel dibêjin ku Kurd li Tirkîyê ne kêmnetew in, û nasnama Kurdan bin-nasnameya Tirk e, anku ne nasnameyek xweser e. Her helwestek bi vî awayî argumentên dewleta Tirk xurt dike. Zerarek siyasî û hiqûqî ya mezin didete doza gelê Kurd. Herwisan şaşiyeke siyasî, hiqûqî û dîroki di derheqê netewa Kurd de tête kirin. Jiber vê helwestê argumentên YE di derbarê kêmnetewîtiya Kurdan de û Kriterion Kopenhagenê de tînen zeffîkirin. Asteng li ber xebata me jî tînen danandin.

Diplomasiya Tirk û derdorên dostên wê li Ewrûpa dibêjin: Va Kurd jî xwe kêmnetew nabînin, xwe wek hemwelatên destûrî yê Tirkîyê dihesibînin. Jiber ku kriterion siyasî yê Kopenhagenê mafên kêmnetewan diparêzin, Tirkîyê hewl dide ku Kurd wek kêmnetew neêne naskirin û pirsê gelê Kurd sifetê xwe yê siyasî wunda bike. Teza ku dibêje Kurd li Tirkîyê unsûrek esliye, bê bîngêh e. Lewma tu ankuyek huqûqî yan diplomasi jî ibo wê nîne.

(Berdewam rûpel 4)

Em naxwazin careke din windabikin

Faruk Aras - Stockholm

L iherema Kurdistan tê da cih digre, li mercên civakî û siyasî bi awayekî bi lez û şikleki bê istiqrar tene guhartin. Ev guherbarî di tewgera kurdî de ji carna çê carna ji neçê, tesir dike.

Bi taybetî piştî guhartina siyasî ya li Iraqê, nakokiyên heremê û di struktura siyasî da ji bo gelê kurd gelek imkanên nû hatin bidestxistin.

Cawa tê zanin, piştî mudaxala Devletên Yekbûyî yê Amerîkayê (DYA) a Iraqê, gelê me yê başur gihîştê qonaxê nû. Kurd li ser axa xwe bûn desthilatdar û xwedî statû.

Her çiqas di perçên din yê Kurdistanê de, rewşeke aloz û bê istiqrar hebe jî, bûyera Kurdistanê Başûr, ji bo gelê me gihîştî, bûye serbilindî, prestîj û gurureke mezin.

Iro di Rojhelata Navîn de Kurdistanê Başûr, di warên civakî, aborî û siyasî, uhwa de wek minakekê tê qebûl kirin.

Di aliyê din de bi vî yekê va, pîrsa kurdî iro zêdetirîn dikeve rojê platformên naxwazî.

Ji alîkî da jî, li hember gelê Kurdistanê kampeke fireh ya dijmin, dewletên kolonyalist, tendensen şoven, nijadperest, olperest û mezhebperest û herwisa alîgirê wan dijmanatiyêke bê sinor dijon.

Ji bo tewgera naxwazî neteweyî bi tenê garantiyek heye ku bikaribe li hember rewşa aloz rabweste.

Ev yekê han pewtîst dibîne ku, divê em di her sahayên din de ji tifaq û mildariyê xurt pêk bînin.

Em tenê bi vî yekê va dikarin bigihijin armancên xwe yê nêzik û stratejîk.

Ji ber vî yekê hewcedariya gelê Kurdistanê ji bo mildarî, eleqedarî û alîkariya naxwazî yekcar zêdetir e.

Gelekî pêwîste ku divê tewgera kurdî

di navbera hêzên naxwazî de, yê rastî jî dilxwazê rizgariya gelê kurd in, siyasete ke hewbeş û yekgirtî hember vana bikaribe bimeşîne.

Biryareke pîroz

Çawa tê zanin serokê Partiya Demokrat ya Kurdistanê Mesud Barzani û Sekreterê giştî yê Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurdistanê Celal Talabani li Selahadinê li hev kom bûn û li ser esasê yekdengî û listeyê peymanê nîştîmanî îmza kirin. Bi vî peymanê va yê bikaribin bi yek dengî ve beşdarî hilbijartinên parlamentoya Iraqê bibin.

Ev biryar bê şik ji bo hemû Kurdan bû mîzginîyê mezin. Ji ber ku hin problemên navbeynê herdu hêzên, dibûn sebebên bê moralî û dilxwaziya Kurdan.

Carna ji hin nakokî û problemên subjektîv dikarin bibin sebebê aloziyên mezin.

Em gerekî tucar ji birnekî ku, ev konjuktura ku Kurdên Başûr têda derbas dibin, carna sed salî carna jî bi sed salan zarekê dikarin derkevin pêşîya miletekî.

Biryara ji aliyê KDP û KYB de hatîye girtin, bê şik cara pêşîne ku ji bo kurd bûye moralekî mezin.

Gelê Kurd bi vî yekê va, yê bizanibe ku tradeke wan ya siyasî, yekgirtî, demokratîk û modern heye.

Ev yekê yê hêzên welatparêz zêdetirîn xurt û moraliyê bike.

Ev kesên ku li ser hin sedemên cure cure xwe jî rêxistin û tevgera Kurd bi dîr xistine, li ser vî biryara pozîtîv yê enerjî û hêzên xwe tevî wê tifaqê bikin.

Ji bo prosesa pêşdeçûna vî bûyerê, helwesta welatparêzên Kurd yê hertim li cem vî tifaqê be.

gelê Kurd bikar tîne.

YE bêyî ku bi Kurdan bişewire dixwaze biryara muzakereyan bide Tirkîyê. Di vî rewşê de em karin ji alî Kurdan ve nêta YE bi xêrxwazî binirxînin?

Ewrûpa di vî derbarê de şaşî û neheqiyên mezin dike. Hessasiyeten siyasî yê gelê Kurd nadete ber çavan. Kurdan wek muxatebek siyasî nagire. Li ser hesabê gelê me bazarên siyasî tînin kirin.

Di vî derbarê de jiber ku hinek Kurd bi yekdengî derneketinê gasetina siyaseta naxwazî, bawerî ku di derbarê wan de bi yekterefî biryar tînin girtin. Gelo YE gava ku dikeve zorê krîterên mîna; mafên mirovan, demokrasî, hiqûq, kêmnîte û wekî din, ji berkêşên xwe derdixin holê? Di van biryarên yekterefî de bîdengî û neyêkbûna Kurdan bandorekê dilîze gelo?

Bêguman, prînsîpên gerdûnî nîrxên bilind in, parastina wan erkekekî insaniyê. Gere ku Ewrûpa van nîrxan biparêze. Lê di siyaseta de, berî her tiştekî berjewendî û hêz li ser nîrxên din re tene girtin. Lazîme ku hêzên siyasî yê Kurdistanê

van herdu çekan bikaribin. Di siyaseta de dilpêşewitîn çareseriyê naîne. Pêwîste ku li hember siyaseta xurt a înkara mafên gelê Kurd, siyasetek din a xurt ji bo parastina wan mafan ji layê Kurdan ve bête kirin. Wê gavê, tevgera Kurd dikeve merkeza siyaseta û dibe muxatebek siyasî. Bi vî rengî Ewrûpa hem ji ber berjewendiyên xwe, hem jî ji ber nîrxên demokrasî, de çareserkirina pîrsa Kurdî bike di nav porojeyên xwe de. Astenga mezin ji bo çareserkirina pîrsa Kurdî ewe ku muxatebek siyasî jibo gelê Kurd nîne.

Heger bi Tirkîyê re Bakurê Kurdistanê jî tîkeve YE ê, neteweyî û yekbûnî wê bandorekê çawa li paradigma Kurdistanê bike? Di derbarê endametiya Tirkîyê de, di nav Kurdan de du dîtin û helwestên cuda hene. Hinek bawerî ku evê bibe Lozana duyemîn û wê Kurdistanê jî nû ve parçe bibe. Hinek jî vajayî vî difikirin. Hûn çî dibêjin?

Bêguman eger Tirkîyê bi Bakurê Kurdistanê re bikeve nav Yekîtiya Ewrûpayê, ew dê hewl bide ku Ewrûpa li dijî Yekîtiya netewî ya Kurdistanê bikaribîne. Eger Kurd wek îro belavbin û li dijî hevbin, eger kerb û kinên kevin bidomînin, wê gavê nasnameya Kurdan û hebûna netewî ya gelê Kurd dê bikeve tehlîkê. Kes dê tu pûke bi Kurdan neke. Lê Eger tevgera gelê Kurd li ser pîrsa netewî bibe yek, bi yek deng berjewendiyên xwe biparêze, temsîlek netewî pirreng û pirdeng damezirîne, wê gavê estengên mezin li hember gelê me raqîbin. Pir îmkân, û derfetên nû peydadibin. Wê gavê Netawa Kurd dê bikare xwe bide qebulkirin û bibe aktorek siyasî hem li Rojhelata Navîn hem jî li Ewrûpa. Kurd dê bikarin yekîtiya xwe ya netewî biafirînin yan di hundurê Yekîtiya Ewrûpa de, yan jî, ji derveyî Ewrûpa.

Gelo Kurd di vî warî de dereng man? Yan hîna derfeta mudaxeleya vî pêvajoyê heye? Divê Kurd çî bikin?

Bêguman, Kurd bi derengî ketine. Lê eger tevgera Kurd xwe bikete yek, edresek siyasî biafirîne, muxatebek siyasî peyda bike wê gavê Kurd dê bikarin xwe li ser sehneya siyasî ferz bikin û bibin muxateb. Ji ber vî yekê pêwîste ku di demê nêzik de cebheyek netewî ji partî û hessasiyeten siyasî û kesatiyan, bête afirandin. Konseyek netewî, çî bi navê bere çî bi navê din, bête dameziran. Bi vî awayî nîneratiyêk siyasî jibo gelê Kurd peyda dibe û dikare bi navê Kurdan biryaran bigire, rêberiyê bike û mafên wan di qada netewî û naxwazî de biparêze.

Di raporên Ewrûpa de Kurd wek kêmnîte wê bilêv kirin. Di makzagona nû ya Ewrûpa de maneya vî çî ye?

Eger Konseyê Yekîtiya Ewrûpa, piştî 17. 12.2004 Kurdan wek kêmnîte wê qebûl bike, destkeftiyên hiqûqî û siyasî jibo gelê me peyda dibin. Li ser vî bîngehê Kurd dê bikarin mafên xwe yê siyasî, îdarî, çandî û aborî bi dest bînin. Destûra Yekîtiya Ewrûpa, bi taybetî beşê duyan jibo parastina mafên siyasî, çandî û zimanî dikare bibe çavkaniyek hiqûqî. Lê mixabin heta îro Kurd bi awayekî resmî wek kêmnîte wê li Tirkîyê nehatine qebulkirin. Hemû kêmnîte wê Ewrûpa

heta yê wê welat jî wek qereçan hatine naskirin û mafên wan tînin rûmetgirtin û nasnameya wan tîne qebulkirin. Bes gelê Kurd jî mafên xwe bêpar maye.

Gelo li gor we rapor hatîye nivîsandin? Heger nehatîbe nivîsandin, şansê Kurdan heye ku karibin mudaxele bikin û bandorê li wan bikin?

Raporta Parlemanta Ewrûpa ji layê Br. Eurligns ve hatîye amade kirin. Ev rapor li gora raporên salên borî pir qels e. Lê me pir rexne lê kirin. Di çarçewa Beyana Parisê de min pirtir ji sed nameyan jibo serokatiya Parlemanta Ewrûpa û jibo hemû grûbên siyasî, jibo serokên komîsyonan û jibo parlementerên rolmezînan şandine. Pir hevdiya bi wan re hatine kirin. Hind daxwazên me hatin qebûl kirin. Lê dîsan jî ne bi dilê me ne. Raportê de di 14.12.2004an de li civata Giştîya Parlemanta Ewrûpa bê nîqaşkirin, Hind guherandinên din wê tîde bêne kirin, paşê wê bête dengdan û bibe biryara resmî ya Parlemanta Ewrûpa.

Gelo terefê di daxwazên xwe de rastgo ne? Tirkîyê bi nêta ku bi krîterên Kopenhagenê tîkeve YE ê? Heger Tirkîyê şertê endametiya bîne cih, li gor we ewê YE wê tîxe nava xwe?

Bawer dikim ku Tirkîyê ji dil dixwaze bikeve Yekîtiya Ewrûpa. Sistema siyasî ya Tirkîyê bi dehan sale xetîmîye. Tirkîyê ne di warê siyasî de, ne di warê aborî de, ne di warê sînaî û teknolojiyê de, ne jî di warê demokrasî de nekariyê bikeve nav refên dewletên pêşkevî. Eger îro Tirkîyê li ser piya maye, bi xêra Ewrûpa û Amerîka ye. Eger Ewrûpa dora çar milyon hemwelatên Tirkîyê di hundurê xwe de ne hewandibana, harîkariyên madî, siyasî, ticarî ne dabane, mumkun bû ku Tirkîyê di rewşek wek ya Bangladeşê de bijiya.

Lê Ewrûpa di derbarê endametiya Tirkîyê de dudil e, ez bawer dikim ku eger tu guherandinên mezin li cihanê yan li Rojhelata Navîn çêbînin ku bibin asteng, Ewrûpa, dê Tirkîyê qebûl bike.

Di nav gellek welatên endamên YE de pîrsên netewî yê neçar hene. Bêyî ku pîrsa 20 milyon Kurd çareser bibe, YE kare serê xwe bi belayekê bi vî awayî mezin re bîşîne?

Eger Ewrûpa, berî ku pîrsa gelê Kurd bi awayekî adil bête çareser kirin, endametiya Tirkîyê qebûl bike, neheqiyek mezin li Kurdan dike û şaşiyek, siyasî û dîroki dike. Lewma gelê Kurd dê her tekoşînê jibo parastina mafên xwe, jibo nasnameya xwe ya netewî bike. Ji ber vî yekê edaletiyê û zordestiyê, istiqrar û aştî li Tirkîyê çêbînin. Bi taybetî ihtiyaca Ewrûpa bi istiqrara Tirkîyê heye. Hevîdarim ku Ewrûpa vî şaşiyê neke. Lewma, piştî endametiya Tirkîyê, Kurdistanê Bakur jibo Ewrûpa dibe xudan ehmîyetek jeopolîtîk û jeostratîjîk mezin. Dora 1500 km ji tîxûbên Rojhelata Ewrûpa di Kurdistanê re derbaz dibin. Kurdistan di warê cografî, siyasî, çandî û ticarî de, dibe pîra di navbera Ewrûpa û Alema Erebî, Îranî, Asya merkezi û Qewqasya de. Gelê Kurd wê di heremê de bibe faktorek mezin. Ji ber vî yekê pêwîste ku Ewrûpa, mafên siyasî, çandî û aborî yê gelê Kurd nasbike. Baştirîn şekil jî ewe ku sîtatuyek federal jibo gelê Kurd li Tirkîyê bête dayîn.

Hevpeyvîn: Fadi Oğçelik û Pirkemal

(Berde wama rûpela 3ê)

Di hemû dewletên hemdem de, her hemwelatiyek, her grûbek civakî, çandî, yan siyasî, unsûrek eslî ye. Ji xeynî koçberan (biyanîyan) her kes unsûrek eslî ye. Jibo berjewendiyên gelê Kurd tu encamên siyasî û hiqûqî jî vî tezê naderkevin. Ev tezê dibe sebeb ku nîqaşa siyasî û hiqûqî li ser nebûna Kurdan neete kirin.

Di vî derbarê de, pêwîste ku helwesta Kurdan a siyasî başbête zelalkirin: Ji netewên Rojhelata Navîn, Kurd netewekê Dewlet e. Lê bê îrada xwe li Tirkîyê bûye kêmnîte wê.

Eger Ewrûpa di rewşa îro de tarîxa muzakeran bidete Tirkîyê, bê guman ew prînsîpên Kopenhagenê bîpê dike, û xedrek mezin li Kurdan tîne kirin.

Heger YE înkara xwe bike û wextekî bide Tirkîyê, ev tî maneya ku pêwîstiya YE bi Tirkîyê heye û Tirkîyê jî ji ber vî pêwîstiyê her gotinên xwe dubare dike, hûn çî dibêjin?

Rast e, jiber sedemên jeopolîtîk, jeostratîjîk û jiber çalakîyên terora islamîstên radikal li dijî Alema Rojava, hewcehiya Ewrûpa bi Tirkîyê heye. Tirkîyê jî vî yekê sud digire û li dijî mafên

Li himber du dêran êrîşên terorîst

Di 7ê mehê de li bajarê Mûsilê terorîsttan li himber du dêran bi seyareyên tîjî bombe êrîş lidarxistin. Êrîşa yekemîn li dijî Dêra Suryanî-Kildaniyan pêk hat, Di Dêrê de piştî teqandinên mezin zi-

rarên maddî çêbûn û tu kesan zirar nedît. Êrîşa duyemîn jî li dijî Dêra Ermeniyên hat lidarxistin û her wiha tenê zirarên maddî pêk hatin. Filehên li Mûsilê jî ber ku êrîşên li dijî wan zêdebûn û xwe biparêzin hêzek çekdarî ku ji 1500 kesan pêk tê saz kirin. Ev hêza wê li heremên ku Kurd û Fileh bi hev re dijîn bicîh bibin. Heta niha ev taxên li Mûsilê tenê ji aliyê Pêşmergeyên Kurd dihatin parastin.

Ji aliyê din li Almanya Serokê Civata ji bo gelên bindest (GfbV) Tilman Sulch ev kiryarên terorîstî bi tundî şermezar kir.

Civata ji bo Gelên Bindest: "Fileyên Iraqê tenê li Kurdistanê emle ne"

Serokê civata bo gelên Bindest (GfbV) Tilman Zülch erîşkariya terorîsttan ya derên Iraqê bi daxuyanîyek protesto kir.

Tilman Zülch li Iraqê 700 hezar fileyên ku li Iraqê dijîn di wan demên dawî de di tehdîtên îslamîstan da ne dibêje û ûsa didomîne: „Tenê di vê demê dawî de 70 hezar file mecbur man ku welatê xwe terk bikin. Fileyên Iraqî tenê dikarin di nav sinorên Dewleta Kurdistan ya federal de di nav ewleyî de bijin. Ji ber

wê file ji başûrê û navîna Iraqê direvin diçin Kurdistanê. Gorî agahdariyên me heta qasî 200 file ku di nav wan de jin û zarok jî hene, hatin kuştin.“

Civata bo gelên Bindest (GfbV) rexistinêk mafê mirovîye û qasî 40 salê vî warî de karên bi rumet dike. Ji bo serbilindiyake mezine ku rexistinêkî mafê mirovî ya navnetewî û bi rûmet bi vî awayî hukumeta Kurdistan bi rumet dike.

Li Almanya 3 terorîstên Iraqî hatin girtin

3ê vê Mehê 3 kesên Iraqî ku ji bo bustina serokê hukumeta demî ya Iraqê Î yad Alawî plan çekiribun, hatin girtin. Gorî agahdariya çapemeniya Alma new 3 kes endamên rexistina Ansar al-Islam in. Ansar el - Islam di bin kontrola terorîst Ebu Mussâ bel sarkavî da ye.

7ê vê mehê roja sêşeme Dozgerê giştî ye Almanya Kay Nehm êskire kir ku bi axaftina telefona va tesbît bûye ku ew 3 kesan xwastîye li Berlîne İyad Alawî bikuşin.

Gorî agahdariyên birêz Nehm ew kesan 28ê meha Çirîya Peşîn de bi hevra qisêkirinê û li ser plankirina bustina Alawî li hev kirine. Disa Nehm rexistina Ansar el-İslam wek rexistinêk Kurda ku bo dewleta îslamî Kurd şer dike dide xuyakirin.

Polesê Alman 3ê vê Mehê berê li Berlîne Mehemed Lokman girtin, piştra li Stuttgartê Ata R. û li Augsburgê Mazen H. hatin girtin.

Ew 3 kesa heta niha li ser plana xwe tiştên konkret negotîne.

Navenda Mafên Mirovan ya Navnetewî ji bo Kurdan: "Ensar el-İslam ne rexistinêk Kurdan e"

Navenda Mafên Mirovan ya Navnetewî ji bo Kurdan (IMK) li ser daxuyanîya Dozgerê giştî ye Almanya Kay Nehm ku Ensar El-İslam wek rexistinêk Kurd dide xuyakirin, nameyek vekirî weşand.

IMK di nameya xwe ya vekirî de di-tinên xwe wisa tîne zimên "Birêz Nehm Kurd û partiyên Kurdan cara yekemîn ji we bihistin ku Ensar El-İslam ji bo damezirandina dewletek Kurd tédikoşe. Bi daxuyanîya we ya li ser Kurdistanê Iraqê wêneyek nerast tê holê. Erê raste ku rexistina Ansar El-İslam di sala 2001 an de li Kurdistanê hatiye damezrandin û tê de Kurd jî hene, lê bi piranî aktivîstên vê rexistinê ne Kurd in. Ew ji Efganîstanê reviyane û fundamentalîstên Erebb, Efgan, Fars û Pakîstanî ne. Çima wê ew îslamîstên fanatîk ji bo dewleta Kurd tédikoşin?"

Lihevkirina herdu hêzên serekî deriyê xêrê ne ku tenê li hilbijartinan, her wiha li pêşeroja milletê kurd jî vedike

**Mûrad Ciwan -
Sweden**

Lihevkirina herdu hêzên serekî deriyê xêrê ne ku tenê li hilbijartinan, her wiha li pêşeroja milletê kurd jî vedike

Peymana navbera Partiya Demokrat a Kurdistanê Iraqê (PDKI) û Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurdistanê (YNK) a li ser hilbijartinên tevayîya Iraqê û yên parlamentoya Kurdistanê Federe yek ji wan gavên dîrokî ne ku di van salên dawiyê de tenê vâtin. Ev peyman û rêveçûna li gora vê peymanê berî her tiştî di çerçeva Iraqê giştî de yekîtiyeka zexm a ji zêffî û xeterên nelihvîkirinê hundûrin dîr dide milletê kurd. Bi saya vê peymanê û encamên hilbijartinên ku jê bûn, tevgera kurd wê di avakirina Iraqêke federal a demokratîk û yekbûyî de roleka ji a iro mestir bilîze û karibe ji iro pirtir rê li ber maf û berjewendiyên kurdan veke.

Lihevkirina ji bo listeya mişterek a ji bo hilbijartinên parlamentoya Kurdistanê Federe esas ji aliyêkî de dikare wek îtîrafê rewşa ne-tebîî ya awarte û îşareta bicîhnebûna jiyana demokrasîya Kurdistanê bê dîtîn. Dil dixwest ku jiyana civakî û siyasî ya Kurdistanê aram û normal be, Kurdistan ne di nav çembereke agir de be û du hukumetên herêmî tunebin, hilbijartinên parlamentoyê li ser esasê kampanya û listeyên pirpartîtiyê bimeşin, li her meydana siyasî govendeke gelêrî ya bi rengêkî din li dar be, xelkê Kurdistanê bi coş lê bi xweşîniyêke bêhîdûd here ser sindoqan û dengê xwe bide partiyên ku bi dilên wan in, yên ku ew berjewendiyên xwe di program û projeyên wan de dibînin. Lê mixabin biryara yekîtiyê ji bo hilbijartinên Kurdistanê qebûl dike ku ev rewşa normalîzebûyî a demokratîk hê nehatiye.

Helbet ev tu kêmasiyê naxe ser peymanê lihevkirinê. Bileks kêmasî a rewşa iro bi xwe ye, peyman midaxelayeka fewqelade ya pêdivê ye li ser vê reşha nelibar. Heke midaxelayeke wiha

nehata kirin, yan wê dubendî û nelihvîyan li Kurdistanê serî hilbdana yan jî wê hilbijartinên Kurdistanê nehatana kirin. Herdu jî xewnên kabûsî û asteng in li ber yekkirin û bihêzkirina tevgera milletê kurd. Lê niha li Kurdistanê di encamê hilbijartinan de wê parlamentoyeke xurtir a bi xwîneke taze û ji tecrubên

van salên dawiyê ders girtî were serkar. Piştî ku peyman tenê bi hevkarîya herdu partiyên namîne û hêzên siyasî yên din ên Kurdistanê jî digre nav xwe wê Yekîtiya Kurdistanê Federe xurtir bike, millet pirtir li dora parlamentoyê bicivîne. Û hewa nerm û dilaram a rêxweşkîra bihevrekarkirinê dostî û biratiyê wê dilmayiyên demên çûyî di nava kurdan de pirtir bidûr xe, xweşbînî û toleransê zindîtir bike, da ew bibin tradîsyonên hergavî ên hewaye siyasî ya Kurdistanê, kurd wê ne bi awirên tîjî lê bi bîşîrîn berê xwe bidin hev tevî ku ew wekî hev nefikirin jî.

Hela hela tê bahskirin ku peymanê lihevkirinê ne tenê bi hilbijartinan sî-norkirî ye û li ser hukumeteke yekbûyî ya Kurdistanê û hukumeta merkezi ya Iraqê jî hatiye lihevkirin, a esasî hêza polayî di vî aliyê peymanê ye ne diyarkirî de ye. Ev aliyê nediyar taca zêrîn a li serê vê peymanê ye ku her kurdekî welatparêz bi hesret li hêviyê ye da rojên nêzik ên piştî hilbijartinan bi govendeke gelêrî ya kurdewarî ev tac were derxistin û li ser serê parlamentoya Kurdistanê were danîn.

Di hilbijartinên Kurdistanê de, divê bi çî awayî dibê bila bibe Kerkûkî û hilbijêrên herêmên teerîbkirî ên ku defacto hîn ne di binê siya dewleta Kurdistanê Federe de ne jî beşdar bibin, heke ne ev ên karibin bibin wek lekeyeke tarî a reş li ser hilbijartinan û bibin wek mesela pahniya Aşîl (Akil).

Xeter hene, lê hêvî ji tavan û sûlavên piştî baranên biharan ên Kurdistanê gurtir û biçoştir tî.

Em bi hêvî ne, riya milletê xwe ronitir dibînin.

Leyla Zana verşîya: „Em Tirk, gelekî mêvanperwer in „

Parlamentera DEP'ê ya berê Leyla Zana, li bajarê Stenbolê xwarinek pêskêsi serokê Parlamenta Ewropa Josep Borrell kir. Xanima Tirk Zana, di destpêka xwarinê de gotin anî ser meseleya Tirkîyebûnê û wiha got, "Em Tirk, gelekî mêvanperwer in. Ji bo me cihê kêfxweşiyê ye ku em mazûbaniya we li bajarê Tirkiya xwe ya mîna xewnekê, li Stenbolê dîkin ..."

Piştigiriya Lozan a Duwemîn Nekin

Kurdo Baksî

Di 17ê vê mehê de Yekitiya Ewropa (YE) de biryara ji bo gîftûgoyên endametiya dewleta Tirk bide. Vê payiza bori li nav Kurdan, Tirkan û gelek dewletên Ewropayê de munaqeseyên fereh û curbêçûr li ser Yekitiya Ewropa u Tirkiyê çêdibin.

Van mehên dawî, gelek tiştên nexweş çêdibin: gelek entelektuel û rojnâme-yên Ewropa piştigiriya dewleta Tirkiyê dikin. Mirov bi kurtî dikare vi tiştî bêje: tu car lobiya dewleta Tirk, piştî kûdeta ya îlon a 1980yan li Enqere, weke îro xurt nebûye. Û tiştêkî jê nexwestir heye, ew jî: Di van 24 salên dawî de lobiya Kurdên Bakur weke îro qels nebûye. Çima wa ye? Sedem çi ne?

Sedem gelek in. Berî her tiştî Kurdên Bakur bê siyasetek mîsterek in - li ser endametiya Turkiyê di YE de. Gelek Kurd ên saf bê şert piştigiriya dewleta Turkiyê di YE de dikin. Gelek rewşenbîr û siyasetmedarên Kurdan di heyecanê de ne û bê plan destê yarmetiye didin dewleta Tirk. Li gor wan eger Turkiyê bibe endamê YE, de otomatîkî Kurd bigihijin mafên xwe. Ev ne rast e!

Dewleta Tirk mafên Kurdan ne daye û nashameya Kurd nas nake. Rexistinên bi navên „Kurd“ an jî „Kurdistan“ li gor Zagona Bingehîn a Tirk, piştî reforman jî, qedexe ye. Ew şexsê ku tiştêkî wiha bixwaze heta 15 salan dikare ceza bigre (bendên 168 och 169 di yasayê Tirk de). Zimane kurdî negihîştîye azadiya xwe. Zimane kur-

di mirabin weki dialekteki tirkî têt pêşkeskirin. Ev e ji bo dewleta Tirk û ji bo medeniyetan, şermeki mezine!

Li gor min divê, dewleta Tirk bi kêmasî 2 salên din jî, ji bo gîftûgoyên endametiya YE bisekin e. Eger ku dewleta Tirk 40 sal li benda têkiliyên endametiye sekinî be, dikare herweha 2 salên di jî bisekin e. Divê di van du salên nêzîk de Kurd lobiya xwe xurt bikin, politikayek mîsterek diyar bikin, munaqeseyên fereh bikin û herweha di rojname û kovarên Ewropa de rewşa miletê Kurd binin ber çavan, konferansên nawnetewî çêbikin û herweha danûstandinên xwe li gelek dewletên mezî xurt bikin.

Nekarê me ye, ku em endametiya Tirkiyê di Yekitiya Ewropa de hesa bikin! Eger em di daxwazên xwe de ne ciddî bin, em dê... Lozan a Duwemîn bijin. Wek têt zanin, di peymanê Lozanê de ji Kurd hatin xapandin. Tiştêkî seyr e ku, Kurd îro di çawên YE de weki minoritêkê kulturî têt xuya kirin. Ji ber vê yekê, divê em xwe weki neteweyekî di YE bidin naskirin.

Ev ne karekî hesas e, lê muhîm e.

Eger YE ji dewleta Tirk re, 17 çileya pêşîn, rêya gîftûgoyên endametiye weke û Kurd weki minoritêkê kulturî binîn, dê doza Kurd bi 30 sal paşde bikeve.

Divê Kurd, piştigiriya Lozana duwemîn nekin!!!

Apê Rêvî

Cemal Özçelik

Mirov hene, di qilafetê şêran dene; lê heft xwezî bi pisikan be. Afir hene, serê wan bi ewran re cîranin; lê çi fêde, qidûm jikeştin.

Kî xwe çawa dibinin, ew wer dibin! Kî bi çi çavî li xwe dinêrin, bi wî çavî li wan tene nêrin. Ma yê şêrekî dikin şêr û mirovekî dikin leheng, ne dîtinên wan ên li ser wan bi xwe ne?

Lê rêviyên ku xwe wek şêremêran nîşan didin jî hene. Ewên jî ber ku tuxûbên xwe nizanin çav li serî geriyandin û bi ihtirasên xwe ve, her tiştî dixin nava alozî û talûkeyan. Carna şêr dikevin rewşa rêviyan, diçilmisin û qulrêviyan jî xwe re dikin war. Û carna jî rêvî li ser textên şêrkiralan rûdinin, ku serên wan di nava tacên zêrin de wenda dibin.

Lê di cihên tengezar de, di demên dahfîkin de her kes tenê dikarin xwe bijin. Di wan cihên ku postên şêreyarî fêde nakin. Di wan demên ku tu derman ji reşbirînkê re peyda nabin. Hin kes bi hevîyên xwe ve rengdîlanan girê didin, û hin kes jî tirsên xwe, malok bi malok di stûyên xwe de dihûnin.

Ma kî dizane. Ger derfet hebûya mirov mirêkek daniya ber şêran da ku çav li bejn û balên xwe biketana û xwe hew wek çêlpisîkan bidîtana, belkî jî anuha rewş wê ne weha ba. Lê tu kes nikare jî enînivîsa xwe bireve.

Beleheq negotine,

„Cihê ku rêviyê rindik, terî qutik serê dawiyê lê dizîvire, dikana kurkfiroş e.“

Wê demê bi tenî riyek li ber apê rêvî dimîne; heta ji dest were, kurkê xwe bilindbiha bifroşe..

cemal@hevdem@hotmail.com

Girtiyên kurd bi birçîbûnê li dijî rewşa xwe protesto dikin

Wêne: Kurd li Şamê ji bo serbestberdana girtiyên kurd protesto dikin

ŞAM (PK) – Dora 20 girtiyên kurd di zindana Edra li Şamê de, ji roja îna 03.12.2004ê ve dest bi greveke birçîbûnê kiriye. Ev bû sedema ku îşkenceyên li dijî wan xurtir û dijwartir bibin.

Girtiyên kurd dixwazin bi pêkanîna greva birçîbûnê li dijî rewşa xwe ya xerab di zindanê de protesto bikin. Girtî gazinan dikin, ku ew di zindanê de rastî îşkenceyê psîkolojî tên. Li gorî agahiyan girtiyên, mirovên wan tenê her du mehan carekê dikarin biçin serdana wan. Herweha ew diyar dikin, ku ji bo wan derketina bêhnvedanê ya rojane qedexe ye. Xwendekarên girtî gazinan dikin, ku ew dixwazin ezmunên xwe pêşkêş kin, lê nikarin.

Hin partiyên kurdî li Suriyê di daxuyanîyan de balê dikişînin ser rewşa wan girtiyên û piştigiriya xwe ji bo wan diyar dikin. Herweha ew bangî rêjîmê dikin, ku „daxwazên girtiyên siyasî bi cî bîne û pîvanên mafên mirovan ên cîhanî li ser wan pêk bîne.“ Partiyên kurd vê rewşê weke „rewşeke nemirovanê“ bi nav dikin.

Piştî bûyerên serhildana Kurdên Binxetê, bi sedan Kurd hatin girtin. Ew di zindanan de rastî îşkenceyê dijwartên. Piraniya wan ciwan in.

Di dema dawî de gelek gazin tene kirin,

ku ji bo wan girtina kêr xebat têt kirin. Milet gazinan jî partiyên dikin, ku „ew erkên xwe ji bo balkişandina ser pîrsa girtiyên kurd pêk naynin.“

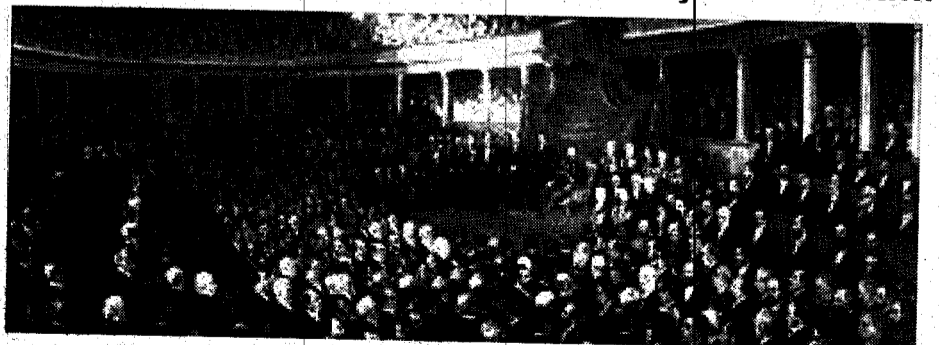
Di nav partiyên bi xwe de jî ji bo vê pîrsê problêm derketin holê. Piştî ku di 28ê meha borî de sê partiyên kurdî li Şamê çalakiyêke protestoyê ji bo serbestberdana girtiyên kurd li dar xist, partiyên Hevbendîya Demokrat a Kurd li Suriyê, ku ji çar partiyên pêk têt, êrişî wan sê partiyên kir û ew tawanbarî „bazarîganiya bi doza girtiyên ji bo berjewendiyên partiyetî“ kirin. Hevbendiyê bal kişand ser rewşa ku Suriyê têt de ye û herweha êrişên ku ji derve li dijî wê pêk tên. Li gorî wê, „divê yekitiya surî ya niştîmanî bête xurtkirin“ û çalakiyên li dijî hikumetê ji bo vê yekê „ne alîkar in“.

Ev helwesta Hevbendiyê bû sedema rexneyan ji aliyê Kurdan ve.

Li aliyêkî din, di 5 û 6ê vê mehê de, li bajarê Amûdê li Kurdistana Suriyê çar ciwanên kurd hatin girtin. Sedemên girtina wan hin nediyar in. Navên wan girtina ev in: Adil Xelîl İssa, Hesen Şêxmûs Şehab, Ebdilkerîm Mihyeddîn Hesen û Mehmed Yasin İbrahim.

Nivîskarê kurd Taha Hamid, ku di yekê vê mehê de hatibû girtin, piştî 5 rojan zindan serbest hate berdan.

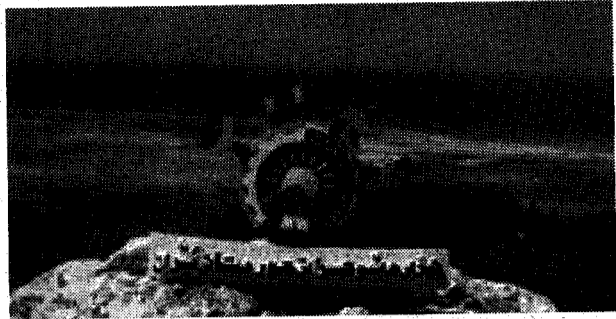
Parlamentoya Italyayê: Pîrsa Kurdî çareser bikin!

Di rûniştina xwe ya 3ê meha 12an de, di rûniştina Parlamena Italyayê de pîrsîrêka Kurdî hat munaqesê kirin. Parlamenter Ramon Mantovani di axaftina xwe de got ku ew piştigiriya endametiya Tirkiyê ji bo YE dike, lê belê YE divê

li himberî rijandina xwina gelê Kurd bédeng nemîne û têkeve nava tevgerê. Mantovani wiha dom kir, „Berî ku Tirkiye bibe endamê YE pêwîste pîrsa Kurdî çareser bibe.“

Nûnerê PDK Îranê, gotina Fermandeyê Giştî yê Supaha Pasdaran bi derew dixê 2 Car hat xwendin

Kurdistanmedia.com - Yehya Sefewî, Fermandeyê Giştî yê Supaha Pasdaran a rejîmê ku roja pêncşemîya bihorî li bajarê Xozistanê ji bo Besîciyên Supaha Pasdaran diaxivî, PDK Îranê û Komele bi wergirtina alîkariya malî (aborî) ji Amerîkayê gunehbar kir. Di vê derheqê de birêz Dr. Xusro Ebdulahî, nûnerê PDK Îranê li derveyî welat, di hevpeyvînekê de bi Radyo Ferda re gotinên Fermandeyê Supahê bi derew zanî û got: Ev cure buxtanên rayedarên Komara Îslamî diji partiyên neyar yê xwe, ne tişteke nû ye.

Dr. Xusro da xuya kirin: Siyasetên PDK Îranê derheq Îranê ron û aşkira ne, helwêsta me seba pirsgirêka Kurd û Îranê û hemû pirsên pêwendîdar aşkira ne. Me hergav gotiye ku kêşe û arîşeya Îranê divê bi destê Îraniyan bihête çareser kirin. Me bawerî bi destê wêrdana biyaniyan di kar û barê Îranê de nine. Meseleya wergirtina Pare û ew cure buxtanane, tişteke nû ninie ku Komara Îslamî diji neyarên xwe yê Demokrat bi kar tîne. Rejîm dixwaze bi van basane xelkê bixapîne, lê bi keyfxweşî ve gelê Îranê çî din ew xelke nine ku îro bihêne xerfin û xapandin.

Hollandiyê ku jehr firotibû

Seddâm Husein li Hollanda hate girtin

Avesta — Pis, tî 14 salan koçberî li komara Iraqê û di demê firokên USA li ser Bexda di firin û bomba-baran dikir, Frans van Anraat biryara veqerandinê da û ber bi bajêrê Amsterdam hat, lê Van Arnaat nedizanî kû kelepcên zindanê li benda wî bon.

Bazirganê Hollandî Frans van Anraat 62-salî li roja dût, embê 6-12-2004 li paytextê Hollanda bajêrê Amsterdam tê girtin bi tawana firotina çekê kêmyawî bo Iraqê.

Van Anraat li navbera sala 1984 -1988 bi hezaran tonên sîanyîd û xerdel di firos, e hikumeta Iraqê ev çêke ji hatîye bi kar înan li bajarê Halepçê "bas, urê Kurdistanê" li encam de 5.000 mirova gîyanê xwe ji dest daye kû zorbaya wan zarok û jin bon, û gelek kesên din zîana les, î daye "li gor Pezanînen wezaretê navxwe a Hollenda".

Di salên 80a da pis, tî s, ikestinên wî ên mezin di gelek corên bazirganî da li

Hollanda, brîar di de ku dest bi bazirganî çekê kêmyawî bike, ji buy dostatiya Frans van Anraat û wezirê Iraqê ê patrolê, çend civîn û hevpeyvîn li ser kirîna û peydakirna çekê kêmyawî çê dibon, û bazirganîya çekê kêmyawî dest pe dike li navbera herdu alîyan de.

Wezaretê navxwe a Hollandî di bêje: Frans van Anraat li dawîya salên 80-da ji aliyê hêzen parastina USA ve di hate taqib kirin, lê nekete destên wan, li sala 1989 li Îtalîya tê girtin lê dîsan tê berdan û direve Iraqê û dimîne ta adara sala 2003.

Van Anraat inkar dike kû pezanînen wî hebûn kû de rijêma Sedam ewî çekî bi kar bîne, her wesa xwe tawanbar nabîne li beramber kârên li diji Halapçê hatin kirin û dibêje: "Min Ferman neda ku vî çekî li Helepçê bi kar binin".

Lê wazaretê navxwe dibêje kû pis, tî sala 1988 ji Van Anraat ev bazirganîye li gel Iraqê kirîye.

Sêqoliya şeytanî

Cemal Batun

Di tevayîya dîroka mirovayetiye de têkoşînek bêrawestan di navbeyna ronahî û tarî, başî û xerabî, heq û neheqîye de birêve çû ye. Hêzên tarî, xerabî û neheqî di têkoşîna xwe de metodên nemirovane û hov xistine jiyanê de ku ronahîye vemirînin û bawerîya mirovayetiye bi pêşerojek bastir, aştiyane û ewle kêmbikin.

Rojhilata Navîn û bi taybetî ji Mezopotamya ango xaka di navbeyna Dicle û Firat de bûye navenda van têkoşînen ku me li jor binav kirî. Musa pêxember, Isa pêxember, Pêxember Muhammed, Zerdest, Nemrûd hemû li vir hatine dinyayê û ji vir baweriyên xwe bi cihanê ve belav kirin e.

Kurdistan bi hezaren salan bûye, bîngeha şaristaniya mirovayetiye. Ji xaka Kurdistanê ve gelekên zanînen cihanî ji xwe re bîngeh peyda kirin e. Parastina zanînen li Kurdistanê, parastina dîroka li Kurdistanê hatî jiyandin, parastina kevnahiyên Kurdistanê-jî bo tevayîya mirovayetiye girîngîyek xwe ya taybet heye. Ji bo ku hebûnên/hêjayiyên Kurdistanê hebûn/hejayiyên tevayîya mirovayetiye ne.

Herêma Kurdistanê carek din, di destpêka sala 2000an de bûye navenda bicihanîna demokrasiye, ku dê rê veke ji bo ku demokrasi bibe sistema cihanî. Li aliyek din ve Kurd-jî tevayîya xaka Kurdistanê ve -di pêvajoya bicihanîna sistema wekhevî, maf, dadewerî, brayeti, aşti û ewletiyê de xebatê dikin. Li aliyê din, hêzên tarî jî, bi pêkanîna sêqolîyek şeytanî (dewletên derdora Kurdistanê), dixwazîna tecrubeya Kurdistanê ya ronahîye vemirînin.

Parastina Kurdistanê-divê bibe erk ek mirovayetiya demokrat jî. Welatên ku

bi navê demokrasiye dane rê, divê ve rastiye bibînin ku Kurd û hêzên Kurdistanî jî bo bicihanîna idealên demokrasiye bedelên giran didin. Berî 10 mehan li Hewlêrê ji sedan zêdetir kadroyên herî berz a siyasetê demokrat a Kurdistanê, bûn qurbanê terora ku li dij

demokrasiye tê birêvebirin. Teroristan û organizatorên sêqolîya şeytanî-ew wekî astengê li ber xwe dîtin û xwestin wan ji ber rêya xwe ya rêş rakin. Lê nezanîna ku Kurdistan û Kurd, ji wan -bêbextan gelek mezintir in...

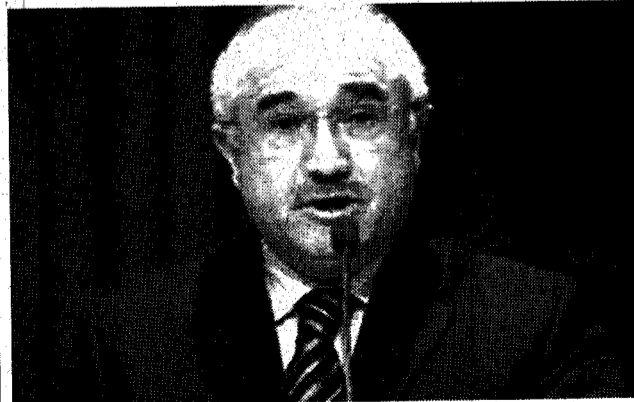
Berî demêkê sê xortên genc ên xwendevanên Kurd li Unîversîteya Bexdayê serên wan hatin jêkirin, li Musilê di vê hefteyê de 17 pêşmergeyên YNK hatin şehîdkirin...li Kerkukê, li Musilê, li Bexdayê yan jî li Kurdistanê bi xwe destê teror û bêbext dixwaze êrişan bibê hejayiyên Kurdistanê. Lê, bi yekden-giya xwe, bi hêza xwe ya berz- Kurd dê van planên sêqolîyên şeytanî vala derxînin....

Erk û watînyek me ya giran a rêwşenbîr, xwendevan, ragihandin û tevayîya diaspora Kurd li derveyî welêt, têgihastandina raya giştî ya derve ye ku, parastina Kurdistanê erk a demokratên cihanê ye jî. Bêguman parastin, ewleyî, aşti û bicihanîna demokrasiya Kurdistanê îro yek ji mezintirîn derbeyên hemberê hêzên tarî û sêqolîya şeytanî ye. Şikandina terorizma navneteweyî ku xwe li derdora Kurdistanê birêxistin kiriye û vê derê wekî navenda têkoşîna xwe hemberê demokrasiye dibîne, bi pêşkêftina Kurdistanê ve dikare bînpê bibe...

Stockholm, 9 çileyê pêşîn 2004

cbatun@yahoo.se

Tirkiyeyê 3 trilyon ceza da

Anqere - Li gorî ragihandina Wezirê Dadê Cemil Çiçek Tirkiyeyê ji ber bînpêkirinên mafên mirovan, 3 trilyon pere daye.

Di agahiya jî hêla Wezirê Dadê Cemil Çiçek ve ji bo amadekirina butçeya wezaretê ya 2005'an ve hate dayîn de, derkete holê ku Tirkiyeyê heta di encamê dozên ku di derabê Tirkiyeyê de li

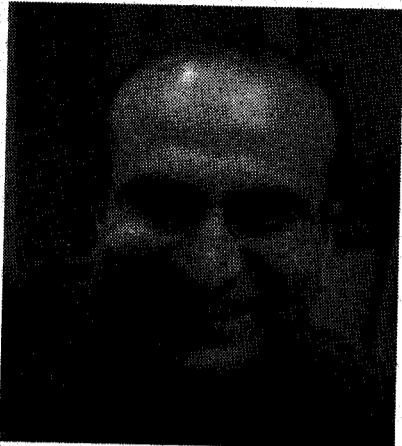
Dadgeha Mafên Mirovan a Ewropayê (AHİM) hatine vekirin de, 3 trilyon pere razandiye. Li gorî agahiyên heman çavkariyê heta niha di derbarê Tirkiyeyê de 2 hezar 781 doz hatine vekirin û ji van dozan 491 di aleyhiya Tirkiyeyê de biencam bûne û 18 jî bi lehiya Tirkiyeyê bi encam bûne. Yê mayî jî ji 680'yê wan bi çareserîya dostanî bi encam bûne û

226'ê wan jî bi erêbûnek nivî, 130 wan erêbûnî bi dawîbûn. Hêj jî 969 dozên di aleyhiya Tirkiyeyê de hatine vekirin jî tenê lêkolînkirin.

Di encama dozên biencambûyîna de Tirkiyeyê heta niha 2 trilyon 927 mîlay û 436 lîra daye û hêj jî 17 mîlyon 948 hezar û 381 dolarê ku dê razîne deyndar e.

Ji me re Napolyon, Bismark û Garîbaldî lazim in

Hasan KAYA - STENBOL

Ji mêj ve, çavên hemû kurdên welatparêz, xêrxwaz û dilxwazên kurdan li lihevhatina hemû partiyan Başûrê Kurdistanê ye. Bi taybetî ji her kes li benda lihevhatina PDK û YNKê ango her du hekumetan e.

xwe bawerbûnê dibe ku lawaz bûbe. Ev tiştêkî siruştî ye. Lê nayê wê wateyê ku ev taybetiyên neteweyî dê tu caran neyên guhertin.

Ma li civakên pêşketî û modern, erka zanko, medya û çapemenî sazîyên ku stratijiyên diafirînin, rola sazîyan, ya perwerdeya girseyî çi

Rexne û nirxandinên di barê vê mijarê de gelek caran, di rojname û kovaran de derçûn. Ji bo ku em piştigirî û piştevaniya lihevhatina partiyan kurdan bikin, bawer dikim pêwistî bi tu ravekirin û destnîşankirinê tune ye. Lewre rastî û çeyiya vê yekê ji aliyê her kesî ve diyar e.

Belkî mirov bixwaze sedem û rastiya nelihvhatinê têbigihe. Ka gelo çima ewqasî dereng û zehmet pêk hat ev lihevhatin. Helbet dema lêkolîneke zanistî bête kirin, dê derkeve holê ku gelek sedemên siyasî, dîrokî, aborî, civakî, çandî û stratejîk hene. Heta hinek sedemên derveyî ên ku dewletên cîran bandorê li ser dikin jî de hebin.

Lêkolîna van sedeman bi serê xwe mijarek e, bawer dikim zankoyên me yên Silêmanî, Selhedîn, Dihok û Kerkûkê li ser vê mijarê serê xwe diêşînin. Heta li ser van mijaran doktorayan didine amadekirin. Ne bes e ku em bibêjin "kurd gelekî zehmet yekîtîya xwe saz dikin", an jî em bibêjin; "kurmê darê ne ji darê be, dar narîze".

Dema van gotin û baweriyê manewî bihuriye. Helbet wekî hemû neteweyan, hinek taybetî û cihêrengiyên me hene ku naşîbin yên tu neteweyên din. Belkî gelek tişt bûne xûy û ketine xwîna me jî. Mesela hestê bi

ye? Neteweya Elman, piştî xerabiya Nazîzmê û têkçûnê, krîzeke mezin derbas kir, lê wekî mirovekî ku bi êşeke giran ketibe lê bi saya doktoran û bi rêya dermankirinê xwe sip û sax kir. Gelek neteweyên din jî rastî karesatên mezin hatine, rojên xedar derbaskirine, lê piştî keft û lefteke mezin, bi vîneke xurt, bi saya sazî, civak û rêber û serokê karîzmatîk xwe ber bi rojên xweş û geş ve birine.

Dibe ku ji me re jî Napolyon, Bismark û Garîbaldî lazim bin. Ji çarenûsa xwe em berpirsiyar in. Lê çarenûsa neteweyê di destê serek û serokan de ye. Ew dikarin çarenûsa neteweyê, reş jî binivîsin, geş jî binivîsin.

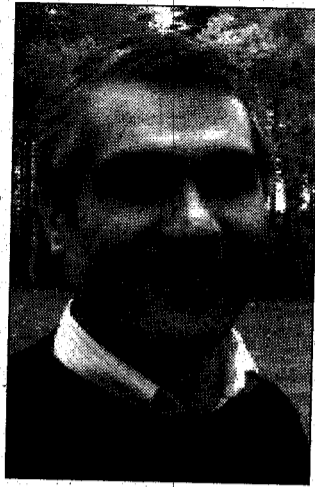
Heta îro Birêz Kek Mesûd Berzanî jî, Birêz Mam Celal Talabanî jî mohra xwe li sih salek dîroka Kurdistanê xistinê. Di barê dahatuyê geş de, her kurdek bendewar e, ûmîdwar e û hevidar e.

Çawa di stranên me de dihate gotin welatê me li Rojhilata navîn mîna bûkekê ye. Belkî bûkeke nexemilandi, dilşikestî û eşandi. Wisa dixuye ku ewê bibe mînakê demokrasî, tolerans û xweşbîniyê jî...

Lihevhatina PDK û YNK a ji bo tevlibûna hîlbijartina Iraqê şensekî gelek baş e ji bo kurdan.

Demkrasî li dijî demokrasîyê

Kamiran Haco Swêd

Iraq îro bermayê zêdeyî 45 salî jî dîktatoriyetê û deshîlatdariya yek partî ye. Civata wê bi metodên perçiqandin, zilm û zorê hatiye perwerdekirin. Ev civat ji yana demokrasîyê, ji navê wê pêve, nas nake. Piraniya partiyan wê, bi taybetî yên ku piştî rûxandina rêjîma Bees hatine damezrandin, demokrasîyê di hîlbijartinê

bi tenê de dibînin, û naveroka demokrasîyê baş nas nakin û hînk jê qebûl nakin, nemaze partiyan oldar ku îro xurt in.

Ji ber vê, mîletê iraqî piştî rûxandina rêjîma Sedam xwe bi rengêkî olî, êlî û malbatî bi rêxistin kir, bêtir ku xwe li gor pîvanên civateke şarîstanevî (medeni) bi rêxistin bike. Ev nayê wê ku hêzên demokrat û liberal li Iraqê nîn in, lê di rastiyê de ew lawaz in, û di demeke nêzîk de wê nikarbin bandora xwe bi giranî li jiyana siyasî li Iraqê bikin.

Bi vî rengî û bi mîntalîteke dûrî nirxên demokrasîyê, piraniya gelê Iraqê tevî hîlbijartinan dibe. Ûî li alîkî bi yek helwestê tev digerin û dixwazin ku hîlbijartin di demeke nêzîk de pêk bînin, bi gumana ku îro sûtê jî vê yekîtîya xwe wergirin, û deshîlatdariya Iraqê di rîya hîlbijartinan têxîne destê xwe. Sune, ku hertim deshîlatdariya Iraqê di destê wan de bû, îro di rewşeke xirab de ne û naxwazin ku hîlbijartin niha pêk bînin. Rewşa ewlekariyê li bajarên wan rê nade ku bi azadî mirovên wê deverê dengên xwe bidin, û terorîst, kevne Beesî û hêzên oldar jî li wir xurt in. Ev herdu hêzên sereke hisaban jî hev dikin û li hevdû ne ewle ne, û bi taybetî Sune (ji bilî Kurdan) jî serdestiya Ûîyan ditirsîn ku rola wan î siyasî qels bikin. Loma tê gumankirin ku ev hîlbijartina yekem dê wêneyekî rast ji pêşeroja Iraqê re nede, û tirs ew e ku hêzên oldar demokrasîyê li dijî demokrasîyê bi kar bînin. Lê ev tirs kêr dibe bi hebûna hêzên hevpeyman li Iraqê.

Bi her hal hîlbijartin bê çare ye. Ew gaweke pir giring e di rîya pêkanîna rêjîmeke demokrat li Iraqê û sazîkirina zemîneke saxlem jî bo veguheztina aştiyane ji deshîlatê re. Herweha jî bo pêşeroja herêmê bi tevayî jî pir giring e û wê bandora xwe li gelên herêmê jî bike.

Li Kurdistanê rewş cuda ye. Bi salan e ku bi azadî û serbestî rêxistinên siyasî dixebitin û civateke medenî û dezgehên demokratîk têne avakirin. Kurd jî bo hîlbijartinan amade ne, bi ser ku pir ne bi dilê wan e ku di demeke nêzîk de pêk bînin. Di pîrsa Kerkûkê de, ew sûr in ku li wir rewş vegere weke berî erepkirinê ta ku hîlbijartin li wir pêk bînin. Ev hîlbijartin jî bo 11 mehan e, û karê

parlamentê hîlbijartî yê sereke ew e ku destûra hemdem ya welêt deyne. Ji xwe jî Kurdan re ya herî giring çesipandina federalîzîmê ye di wê destûrê de. Loma ev lihevhatina hêzên Kurdistanî (Kurd, Asûrî û Tirkuman) pir giring û rast e di vê demê de. Ev yek wê helwesta wan li Bexdê xurt bike.

Ji alîkî din ve tê gumankirin ku hinek hêzên sunî, ji tîrsa serdestiya Ûîyan, bi Kurdan re têkevîne hevkarîyê. Ev kare bibe giraniyêke din ji Kurdan re. Rola Kurdan di avakîna Iraqa nû de roleke sereke ye, ji ber ku ew hêza sêkolarîst, ku bingeha demokrasîyê ye, ya herî xurt û hevdûgirtî ye li Iraqê, û dikare bibe kîlta pîrsên bingehî ên demokrasîyê, nemaze di danîna destûra hemdemî de.

Dîtina ku dixwaze ji bo Parlamenta Kurdistanê her partiyek û rêxistinek bi serê xwe têkeve hîlbijartinan, ji bo ku giranî û cemawerbûna her yekî diyar bibe û ji bo ku mîlet karîbe rola xwe di sazîkirina deshîlatdariyê û dîrxistina xiraban jî vê deshîlatdariyê de bibîne, dîtineke rast e, lê ne di vê dema nazîk de, ku di bingeha xwe de demeke kin e. Kurd li Kurdistanê çiqasî xurt û yek bin, ewqasî li Bexdê jî xurt in. Pêwist e ku Kurd di vê demê de nakokiyên xwe kêr bikin û xwe li hîmber hev sor nekin, û berê xwe bidin pîrsên stratîcî yên mîletê kurd. Gereke em zanibin ku li Kurdistanê jî pîrsa demokrasîyê çiyê xwe baş negirtiye, bi ser ku gavên heja hatine dayin û zemînekî durîst hatiye saxlemkirin ji bo demokrasîyê.

Bexdayeke demokrat garantiya çareserîya pîrsa kurdî ye. Erkên Kurdan hem li Hewlêrê ne, hem jî li Bexdê ne, bi kêmanî di vê dema de. Ew hêzekî sereke ne di rîya hêzên ku dixwazin demokrasîyê li dijî demokrasîyê bi kar bînin.

Malek Gundê Girbelaya dîrokî bû Mala Çandê

Mêrdîn - Rojnamevan Cemîl Aydoğan, malek li Gundê Girbela (Çakir) ku ji Qoserê 15 kilometre dûre û ji dema Împaratoriya Asûrê maye, zivirand Mala Çandê. Di Mala Çandê de berhemên Peykersaz Kamuran Aydoğan ku ji dema Hammurabî, Kommanegê, Gilgamiş û Ram-sesê ye, çih girt.

STAR GASTRONOMIE HANDEL
Tevî 300 celeb male xwe di xizmeta we de!

- DÖNER PRODUKTION
- LEBENSMITTEL
- VERPACKUNG
- GETRÄNKE
- GERÄTE

• HÄHNCHEN • DÖNER
• PUTE • SCHNITZEL
• MIX (HÄHNCHEN • PUTEN)
• KALB • SCHNITZEL

• Penir • Thunfisch • Champignons • Schinken
• Salami • Paprika Streifen • geschälte Tomaten
• Pizza Sauce • Peperoni • Pizza Box • Pommes
• Alufolie • Essig • Salz

ABHOLMARKTPREIS
Öffnungszeiten: 09:30 - 19:00 Uhr

Pizza Käse-Goulas (648)	3,09	Pizza Box: 20x20x3	0,071
Thunfisch-Dose (2,65 gr.) LA PERLA	4,49	Pizza Box: 24x24x3	0,083
Pasta Feta Rot (20kg - Netto 16 kg.)	39,99	Pizza Box: 26x26x3	0,10
Essig (10lt - 55)	4,99	Pizza Box: 26x26x4,5	0,10
Salz (10kg - Elmer)	5,50	Pizza Box: 28x28x4,5	0,121
Mayo Nummer (10kg - Elmer)	11,99	Hamburger Boc	0,03
Ketchup Nummer (10kg - Elmer)	11,49	Monteblan	0,10
Pommes (10 kg. Karton-4x 2,5 kg.)	6,99	Alufolie (1500x30 cm)	4,75
Schinken (kg. Preis)	1,89		
Putenschinken (kg. Preis)	4,49		
Salami (kg. Preis)	4,19		

Not: Van ku male xwe bi xwe nîvan di 7 ezanî hoyî!

Adress: Wöhrleicher Str. 100
53699 Dierdorf
Tel: 0521 / 5227366-77
Fax: 0521 / 5227369
Mobil: 0179705500

• FIRMEN STAR KALITE YE!
• FIRMEN STAR ERZANMIYE!
• FIRMEN STAR QASI TELEFONEKE NEZI WE YE!

Saît Çürükkaya:

“Paşvegerandina min ji bo hiqûqa Almanya Skandal e!”

Giringî û berfirehiya hiqûqî û siyasiya vê dozê ev e, ku Almanya û dewleta Tirk bi destpêkirina doza min, dixwazin riya radestkirina hemû Kurdên ku li Almanya xwediyê statuyek penaberîya siyasî ne vekin û ev jî ji bo Kurdên li derveyî welêt xeterek mezin e.

bi biryara wezaretê dadmendiye bêm girtin. Bi biryara wezaretê dadmendiye, dozgerê Bremenê di 28.09.2004an de biryara girtina min digre. Di 30.09.2004an de li zanîngeha Hambûrgê, hîna ku di derzê debûm, ji alî 15 polisên sivil ve hatim girtin û ketim girtîxana Bremenê.

Nivîsa bi navê “Çeta Kösul”ê ku di rojnama Ozgur Politikayê de hatibû weşandin, ji alî Tirkîyê û Dozgerê Alman ve li dijî we hat bikaranîn. Hûn vê çawa dinirxînin? Ev nivîs berî girtina Ocalan an piştî girtina wî hat weşandin?

Piştî ku A.Ocalan hat girtin û ket bin emrê Serkanê leşkerîya Tirk, gellek welatparêzên Kurdên li der û hindurê PKKê nerazîbûna xwe nîşan dan û veqetiyên. Di vê çarçewê de ez jî di nav de, em komek ji 30 gerilla pêkhatî li Başûrê Kurdistanê veqetiyên. Yekemcarbû ku komgrûbek ji PKKê vediqetiya. Li Ewropa jî gellek hêl ji vê politikayê di lar bûbûn û helwest danîbûn. Bi sinor be jî, ev hêl li ser kar û kirinan radiberîzîn. Di vê pêvajoyê de Ozgur Politikayê dest bi paşgotiniya me kir û bi navê (Köln-KÖ û Süleymaniye-SÜL) nivîsek weşand. Niha rayedarên Alman

Gava ez nuh hatim girtin min ji Dozgerê re got ku “ne ji ber ku PKKî me, lê ji ber ku ne PKKî me dewleta Tirk min dixwaze”, Dewleta Tirk bi riya A.Ocalan xebata herkesê ku girêdayî Kongra-Gel e kontrol dike. Tenê kesên ku ji PKK veqetiyane û têkiliya wan bi wan re nîne, li derveyî vê kontrolê ne. Gava em bala xwe bidinê, tiştên ku hevalbendên Ocalan û dewleta Tirk ji bo Kurdan rewşa dibînin, wekhev in û bi taybetî ji Almanya endametiya Tirkîyê ya ji bo Yekîtiya Ewropayê bi germî diparêze. Gava em ihaleya tankan û wd berjewendiyên aborî bigrin ber çav, dibînin ku di warê çareserkirina pîrsa Kurd de, Almanya û dewleta Tirk bi hev re diçin ser kesên ku serê dewleta Tirk dêsînin. Lê di eynî wextî de berpirsiyarên her bergehên Kongra-Gel li Ewropa bi rehetî digerin, bi kêmanî dewleta Tirk daxwaza radestkirina wan nake.

Ji îro pêde wê pêşketin berê xwe bidin ku? Em karin bi çavekî hesabdîtina bi dewleta Tirk re li vê dadgehê binerîn?

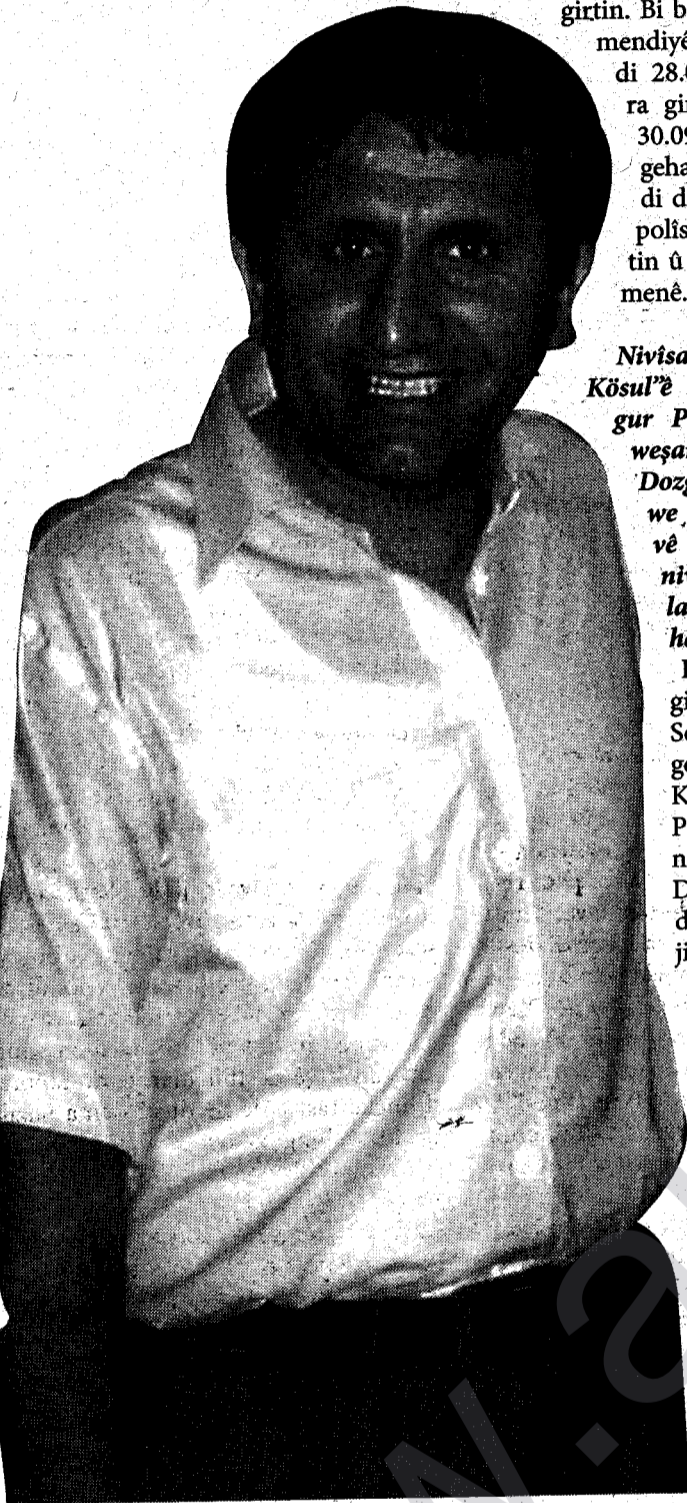
Di derbarê min de du dozên bi eynî destnîşandanan heye. A yekem, dewleta Alman dixwaze mafê penaberîya siyasî ji min bistîne (xwedêgiravî ji ber sedema ku ez berpirsiyarê hivde (17) bûyera me û endamê nijdevaniya (çete) Kösulê me. A duyem jî ev e ku dixwazin berî ev dadgeh tewa bibe min radestî Tirkîyê bikin. Doza radestkirinê divê di demek

kurt de encam bide. Li gor ez zanim, divê ev dadgeh di nava sê mehan de biryara xweya radestkirinê bide. Bêguman di herdû dadgehên de jî emê dewleta Tirkîyê tawanbar û sûcdar bikin. Hege birastî nûnerên dad û edaletê rasteqîn in, emê ji dadgehê bixwazin ku, biryara girtina rayedarên Tirk ên ku rola wan di şerê qirêjê li Kurdistanê heye û tîn Almanya jî, derêxin.

Firehiya hiqûqî û siyasiya vê dozê çi ye?

Doza ku di derbarê min de vebûye bi temamî siyasî ye. Di vê derbarê de hiqûqnasên Alman jî hemfikir in. Ji ber ku, gava ez hatim Almanya, min ji wan re gotibû ku ez gerilla me, min berpirsiyariya bilind kiriye û ji PKKê veqetiya me. Ji ber vê jî min statuya penaberîya siyasî wergirtibû. Niha jî bi eynî sedema xwestina veqerandina min a Tirkîyê, ji bo hiqûqa Almanya skandal e. Ji xwe ne ji hêla Dozgerê, lê bi fermana Wezaretê Dadmendiye girtina min, vê bi awayekî vekirî radixe ber çav. Giringî û berfirehiya hiqûqî û siyasiya vê dozê ev e, ku Almanya û dewleta Tirk bi destpêkirina doza min, dixwazin riya radestkirina hemû Kurdên ku li Almanya xwediyê statuyek penaberîya siyasî ne vekin û ev jî ji bo Kurdên li derveyî welêt xeterek mezin e.

Hevpeyvîn: Fadil Özçelik û Pîrkemal

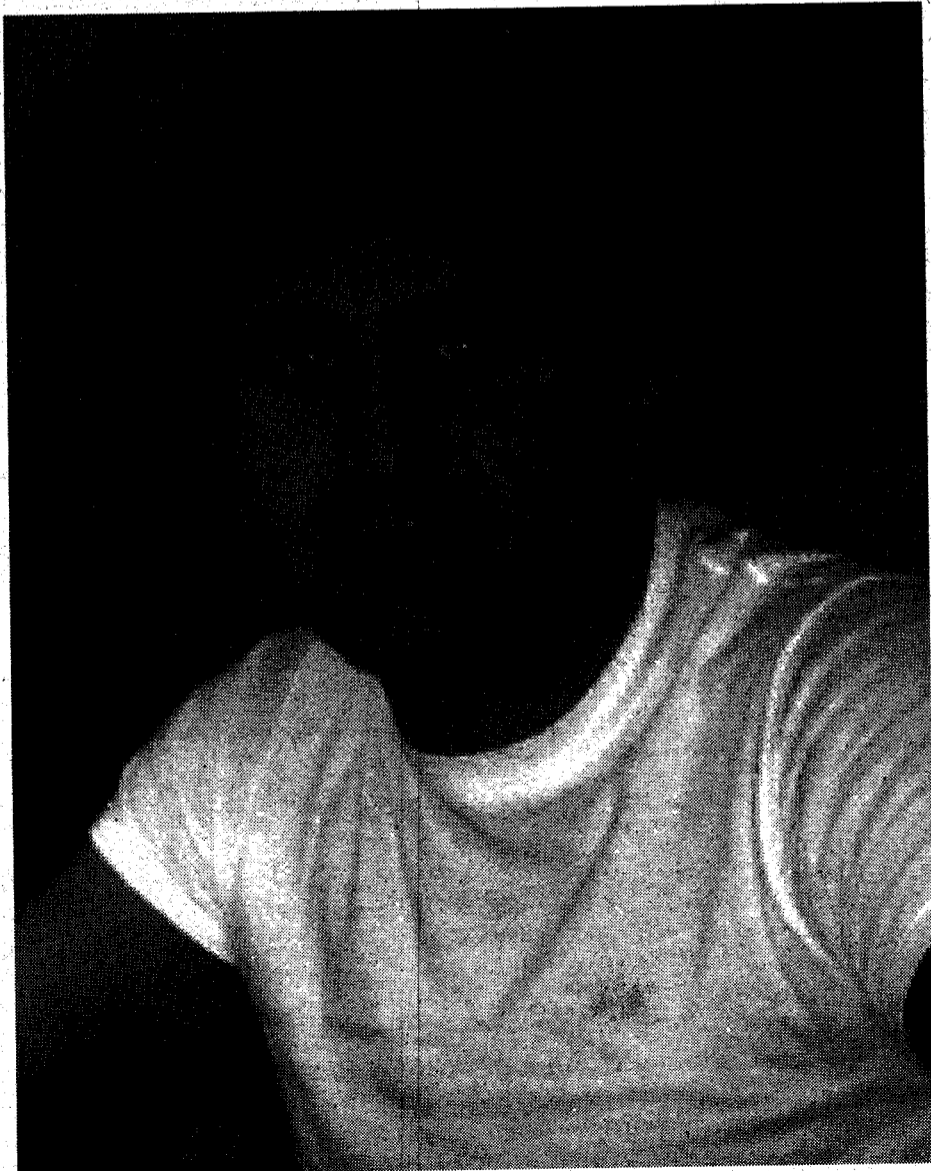

Li ser daxwaza Tirkîyê hûn di 30.09.2004an de hatin girtin. Hûn çawa û li ku hatin girtin?

Dewleta Tirkîyê berî du salan listeyek 108 kesî şandibû wezaretê hinduriya Almanya. Dihata zanîn ku piraniya kesên di vê listê de li dijî teslîmiyeta Apo bûn. Dewleta Tirk dixwest ev kes bînin radestkirin. Di vê çarçewê de dewleta Tirk di 17.05.2001ê de bi biryara Interpolê biryara girtina min derxistibû. Bi ser ku ev biryar berê ji alî karbidestên Alman ve dihat zanîn jî, li vir heqê penaberîya siyasî (li gor maddeya 16 - aŞ) dabûn min. Lê di 27.09.2004an de ev biryara Interpolê dişa ji Ankarayê ji Krimînal-amta Almanya re tê şandin û Krimînal-amt jî dozgerê Bremenê daxwaza girtina min dike. Eynî rojê dozgerê Bremenê ji Krimînal-amtê re dibêje ku ez li vir penaberê siyasî me û daxwaza wan paşde vedigerine. Lê dibêje ku ezê karibim ince

piştî xwe didin vê nivîsê, me tawanbar dikin û dibêjin: “Hûn nijdevan in, dixwazin Almanya bikin qada tekoşîna li dijî dewleta Tirk a dost, ji aliyê din PKK politikayên aştiyane û serneşandina Tirkîyê dişopîne lê hûn politikayên radikaltir diparêzin û ewlekariya hindurê Almanya tehdît dikin”. Di wir de dihat diyarkirin ku 3 leşker û 2 sivil hatine kujtin. Lê li gor vê dosya nûhatî hatiye nivîsandin ku teqandin çêbûye û 5 leşker mirine. Ango; bi zanetî bûyerên ku sivil tê de hatine kujtin derdixin pêş û dixwazin van derewên xwe bi Ewropîyan bidin daqurtandin.

Gellek kadirên siyasî û leşkerî yê PKK li seranserê Ewropa bi serbestî digerin. Gava dewleta Tirk û Almanya bi vi awayî tînin ser we, gelo parastina PKK û çavtirsandina kesên ku veqetiyane û dixwazin veqetin, dikin?

Leylokê dinya dewr e!

Hediye Dag

Di adet û toreyê Kurdan de jin wek stûna malê tên payedar kirin. Mala bê jin, wek mala bê sermiyan e, wek dara bê fêki ye. Gava em bala xwe didim dîrok û kevnetoreya gelê Kurd, meriv dibîne ku di paraztin û pêşdebirina çand û zimanê Kurdî de rola jina Kurd gellek e. Jina Kurd hem çand û toreyên xwe paraztine û hem ji zîlamê xwe (mêrê xwe) li erdê nedaye û ji piştê xincer lê nedaye û bêbextî pê re nekiriye. Lê sed heyf û mixabin ku di dema îro de, gellek ji wan adet û toreyên me yên firaz (mukaddes) ber bi windabûnê ve diçin û jina Kurd li wan hêjaji û piroziyên kevnetoreya Kurd xwedî dernakevin û rê li ber mihandin û tunekirina wan vedikin.

Di tekoşin û rizgariya milletekî de rola jinê pir mezin e. Heger jin û mêr bi awayekî piştrast û aqilane dest bidin hev, ewê ji bo welatê xwe gellek kar û xebatên giranbuha bikin. Çi di kar û xebatên demokratîk û çî ji di pevçûn û şer de ewê karibin hevdû temam bikin û azadiya xwe nêzîktir bikin. Ji ber vê ye ku Kurdan şera mê û a nêr di yek mezênê de pîvandine û ew bi gotina "şer şere çî jine çî mêr e" payedar kirine. Lê sed heyf û mixabin ku îro hinek jinkokên ku "serê xwe û binê" xwe jihev nasnakî, radibin pê adet, çand û kevnetoriyên gelê xwe

dikin û wek golika beş garanekê xiradikin. Bêyî ku serpehati û derbasbûna xwe binîn ber çavên xwe, lotikên serxweşbûnê tavêjin û pêhna li doza gelê xwe dixin, berdevkiya dijminê milletê xwe dikin û ji wan re wek hespên serberdayî dihirin.

Bêguman, ezê lêborîna xwe ji birêz Mêhdî Zana bixwazim û çend gotinên reşbelekî li ser Leylokê bêjim. Bav û kalên me dibêjin "jina qenc meriv bilind dike û a xirab ji meriv rûreş dike". Îcar, ezê nexwazim li ser bejn û bala Leyla Xanim zêde zerazengên gul û çiçekan birêsim. Lê ezê bêjim ku mixabin te jin ji û mêr ji rûreş kirin! Te serê me Kurdan bera ber me da û te bi helwesta xwe a paraztin û berdevkiya dewleta xwînîmîja Tirk kitana serê xwe reş kir! Tu hîna baş bi zimanê Tirkî ji nizanî, lê bi wê şildim-bıldima xwe tu dibêji "em Tirk gellekî mêvanperwerin" û tu bi vê helwesta xweya çepel çarika jina Kurd dixî nav potinên Tirkên devbixwîn!

Ezê zêde dirêj nekim Leylo xanim!.. Em bêjin te xwe firot! Te da dût Evdoyê Kemel û te mêjî û xwina xwe heram kir! Ma te ji ked û xebata mêrê xwe ji fedî nekîr! Te ji Mêhdî fedî nekîr, ma te ji temamê Kurdan ji fedî nekîr? Ma tu ji bavê xwe ji fedî nakî ku tu dibêji "em Tirk mêvanperwer in"!

Li Kurdistanê rojhilat tetbîqatek leskerî

Ligor agahdariyan, Hikumeta Îranê li ser sînorê Îran û Iraqê amadekariya tetbîqatek leskerî ya mezindike. Tetbîqata ku wê bi hêzê mezîn bê kirin, wê di sehayek 100 km2 de derbas bibe û

bajarên Kurdistanê Îlam, Xuzistan, Hemedan, Kermensah û Loristan jî di navde be.

Li Kurdistanê bi vê maneyê lidarxistina tetbîqatek leskerî balkêş e.

Polîsan avêtin ser Buroya Hiqûqê ya Komara Demokratîk

Polîsên taybetî yê şaxa terorê di şeva 3ê mehê de avêtin ser Buroya Hiqûqê ya ku parêzgerên A. Öcalan lê dixebitîn. Seravêtina polîsan 14 seat dom kir û hemû tiştên li buroyê yek bi yek kontrol kirin. Parêzger Okan Yıldız ragihand ku di navbera hinceta serdagirtin, lêgerîna û awayê lêgerîna de nakokiyek gelekî mezin heye.

Li himberî Waliyê Dihokê sûtîkast

Waliyê herêma Dihokê Nêçîrvan Ahmed di 4ê mehê de rastî êrîşekê hat.

Ahmed bê ku zirarekê bibîne ji êrîşê xelas bû, lê mirovekî di wir de derbas dibû bi awayekî sivik birîndar bû. Di dema ku konvoya Nêçîrvan Ahmed li herêma Ronakiya Dihokê derbas bû mînek veşartî teqiya.

Terorîst û dagirker dijminatiya Kurdan dikin

Li gor nûçeyek heftenameya Çawdêrî, Cepheya (eniya) Tirkmen û eşîretên Ereban jî bo dijminatiya bi Kurdan re biryara hevkarîyê wergirtin. Di meha Çileyê Paşîn de bi serokatiya Cepheya Tirkmen û Cepheya eşîretên Ereban re Baasî û Ereban dagirkerên ku ji Xaneqîn hatibûn derxistin, li Celawla civînek lidarxistin. Hat ragihandin ku di civîna

de mijarên ku wek li dijî Kurdan bi hev re hereket kirin, li Celawla û li herêmên mayîn alikariya terorîstan û îmkanên parastin û xwedîtiyê li wan kirin rojeva wan dagirtiye. Ji aliyê din di lêgerîna mala doktorekî endamê Cepheya Tirkmen de, hin belavok û belgeyên li dijî Kurdan hatin bidestxistin.

Komjîn Kongreya xwe ya 10. lidarxist

Wuppertal- Yekitiya Jinên Kurdistan (Komjîn) di 27 meha Çirîya Paşîn de li Wuppertalê kongreya xwe ya 10. pêk anî.

Kongre bi axaftina seroka Kômjîn Zerîn destpêkir

Di kongreya komjinê de, li ser civata Kurdistanê û rewşa cîhê jinan, di xebata azadîxwaziya Kurdistanê de rolên jinan, di tevgera jinên Kurdistanê de cîhê Komjînê û pirs û zordariyên jinên dîaspora hat sekinandin.

HAK-PAR : Heta pîrsa Kurd neyê çareser kirin li Tirkîyê îstîkrar pêk nayê

Meclîsa Partiya Maf û Azadiyan (HAK-PAR) di civîna xwe de li ser rapora pêşketina YE ji bo Tirkîyê ku di 6ê meha çirîya paşîn de hatibû weşandin, sekinî. HAK-PAR îddîaya YE ya ku Tirkîyê pîvanên Kopenhagenê bi cîh anîye rexne dike û dîtînen xwe wisa tîne zimên: Kurd neteweyekê ku li ser erdê xwe dijî û dikare çarenusîya xwe bi xwe tayîn bike. Parlemantoya Ewropa di sala 1992an de qerarek wisa girtibû. "Mafê gelê Kurd yê tayinkirina çarenusîyê heye". Li ser vî erdê bi qasî 20 milyon Kurd hene, Kurd li ser axa xwe dijîn, ne koçberin, ne kêmneteweyî, neteweyên otantik in

Ciwanên DEHAPê "sê nasnameya" dixwazin

Ciwanên DEHAPê yê bajarê Rihayê daxuyaniyek çapemeniyê ragihand. Ciwanan

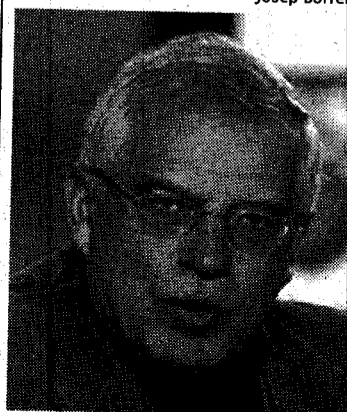
dîyarkirin ku bernameyek avakirine û heta 17ê meha Çileyê paşîn jî bo endametiya Tirkîyê ya YE wê şahî, panel, sêminer û bernameyên cûr be cûr lidarxin.

Grûbek ciwanan pankartên ku li ser "Ji cudatiyê re erê, ji cudaxwaziyê re na" û "sê nasname, sê reng û biratiya demokratîk; ez ewropî me, Tirkîyeyî me, Kurdîm, Çerkezîm" nivîsandibûn vekirin. Balkêş e ku serokê partiya faşist MHPê

Alpaslan Turkes jî digot: "Ez çiqasî Tirkîm, ewqasî Kurdîm; Çiqasî Kurdîm ewqasî jî Tirkîm"

Serokê Parlamentoya Ewropa Josep Borrell ji peyva xwe daneket

Serokê Parlamentoya Ewropa Josep Borrell di 3ê mehê de wekî mêvanê Serokê Meclîsa Tirkîyê Bülent Arınç hate Ankarê. Di civîna çapemeniyê de pîrsa, te çima demek berê gotina "Kurdistan" bi kar anî hate pîrskirin. Bor-

rell ji peyva xwe daneket xwar û weha bersiv da: "Min xwest ku qada coxrafîk diyar bikim. Wateyek siyasî tune bû. Ji bo diyarkirina Başûrê Rojhilata Tirkîyê bû. Ji bo ku wê herêmê îşaret bikim min bikaranî."

Jinekolog, mêrekolog, dînekolog Prof. Doc. Dr.

Fatê Were Civatê

Şêxbat

• *Xaltiya Fatê, dibêjin wê kadir û ronakbîrên me bibin yek, ma gelo rast e?*

Eli Tevdan / Essen

• Raste kurê min rast e!. Kê mala xwe xirakir û ji te re got? Bêhna me gelekî firehe, ma hewara yekîtiyê ye kurê kerê? Hîna zû ye, ka bila emrê me bibe 80-90-100 salî, piştê emê bifikirin ka emê bibin yek yan na!. Ma yekîti ji bo çi? Elhemdulillah, wa Bey-tûllah İbin İbrahîm Xelîl di şûna me de yekîtiyê bi xalanên xwe re çêdike, ma çi hewceyî bi me heye?. Niha em bi İnternetê mijûlin, herkesî xwe di quncîkekê de veşartîye, wek xiltê binê erdê heryekî ji xwe re qulek vekiriye û jê dernakeve. Kengî me serê xwe ji İnternetê derxist û li dora xwe temaşekir ji xwe wê sed sal derbasbe, ji xwe heta wî çaxî wê Kurdistan rizgar bibe û hewceyî bi yekîtiyê namîne! Carek din behsa yekîtiyê neke û serê İnternetê me tevlihev neke, provakator!!..

• *Xaltikê, rebenê, tiştê hatiye serê min neyê serê te û dijminên te rebbi! Ez keçek ji Batmanê me. Li ser kemla xwe me û nuh dikevim 49'an. Navê min Nazê ye. Ev 49 salin li bendî şivanê tembûrvan'im. 49 Salin go şivanê hêviyê dide min û çav ji min re dikutkutîne. Li ser min stranên dibêje û hema dibê: "Hoy Nazê Nazê Nazê, hoy nazê gerdengazê, ji êvarde li benda te me, şev sare were razê". Bi sedan kes ez xwestim, lê ji bo xatirê wî min kes nekîr û li bendî wî mam. İcar min bihîstîye bi yeka din re dizewice ma rast e?. Ez rebena xwedê di mal de hiştim. Ê kurik, madem tê bizewiciya te çima hêvi dida min û digot: "Hoy Nazê Nazê Nazê, ji êvar de li benda te me"?! Ê ez ji ji êvar de li benda tebûm hey bêbext!.. Te serê min di nav dost û hevalan de xwar kir, ma tu ji xwedê natirsî?*

Naza Bêbext / Batman

• Porkurê ma aminî bi zilaman tê?! Ez heta niha çima nezewicim?. Bawerîya min bi zilaman nedihat ji bo wê!. Evê tembûrvan, bi vî emrê xwe carna hêviyê dide û çav ji min re jî dikutkutîne, lê ez xaltika te me, ez wek te zû bi zû nayêm xapandin!. Ê keçko, te jî gelek caran hêvi didan wî rebenî haa!. Te jî li ser wî distra û digot: "şivano bilûrvano, rîh û simbêl bi qeytanê, ez mirîşkim tu dîkî, serê Nazê bi qurbano". Rebeno jî gelekî li bendî te ma lê hew debar kir. Min ji bo xatirê te ew girt û mehkeme kir, lê ewî got: "Min telefona nazê windakiriye, min bi stranên xwe gelek peyam ji Nazê re şandin, lê tu bersiv neda min, İcar ez çi bikim? Ma dîk bê mirîşk dibin? Ma ez bimirim, di mala bavê xwe de bimînim? Keçka minê, tu bi a min dîkî 49 salên din jî bisekine heta gavanekî tembûrvan rastî te bê!...Sebrê bikşîne!..

fate@peyama-kurd.com

Pêkenok

Ker

Li Iraqê, kerên welêt civîna xwe çêdikin. Civîna wan li ser rewş û mafên keran bûye. Her kerekî rabûye, pirsgerêkeran keran aniye zimên û gazin ji Serok Şaddam kiriye. Di taliya civînê de belavokek li ser maf u doza keran hatiye belavkirin û pêre jî nûnerê keran hatiye hîlbijartin da ku, here cem Saddam û biryarên civînê pêşkêşî wî bike. Kerê nûner xwe xemilandîye, kurtanê xwe li xwe kiriye, dosya civînê xistiye bin çengê xwe û berê xwe daye Bexdê, cem serok Saddam. Komîta navendiya keran li bendî kerê nûner in, li bendî nûçeya xêrê ne. Çend seetek têre derbasbûn, dêna xwe danê wa nû-

nerê wan ji dût ve daye çargavê, toz û dûmanê bi ser serê xwe dixê û ber bi wan ve dibeze. Her ku ew nêzikiyê li wan dike bêhtir dizire û agir ji ber devê wî dire. Kerê nûner hat cem komîta navendi. Bêhna wî çikyayî, çavên wî sor, zirzira wî ye û bi hêrs bi lingên paş erdê dikole, pikolê dike.

Hevalên wî jê dipirsin:

- Xêr e, çibû ?!

Kerê nûner pasaporta xwe ji bêrika xwe derxist, li masê xist û bi qehr got:

- Min kerekî mîna Saddam serhişk nedî! di vî welatî de du ker nabin, yan ezê di vî welatî de bimînim yan jî ew!....

Xort û kal

Kalemêrek li parkê li ser kursî rûniştîye. Piştî qederekê xortek hat li kêleka wî rûnişt. Ê xort porê xwe, sor, zer, şîn, spî, boyax kiriye. Mîna papaxanekî rengo-rengo lê hatiye. Ê kal ecêbmayî di bin çavan re lê dinere. Ê xort ji Kalo re got:

-Xêre Kalo! Ma te di jiyana xwe de tiştêkî ecêb nekiriye tu di bin çavan re li min temaşe diki?

Pirekal bersiva wî da:

-Belê! Min carekê xwe li Papaxanekî ceribandibû, İcar niha ez meraq dikim gelo tu ji minî yan na!..

Remildank

Beran (21.03-20.04)

Rojek xweş û bi xêr e. Hevalên we moralê we bilind dikin. Dev-jî sistbûnê berdî, germ bin.

Gamêş (21.04-20.05)

Riya evîn û hezkirinê vekiriye, dibe ne li gor dilê te be, lê rojek xweş û ronak e.

Cêwî (21.05-21.06)

Nîqaşa babetên giran nekin. Nekevin nav gengeşî û pirsgerêkan. Bêhnfireh û bi aram bin.

Kevjal (22.06-22.07)

Hûn aktif û afirmand in. Gelek tiştên bi heyecan diqewimin, xwîngerm û bi taswas nebin.

Şêr (23.07-22.08)

Rojek tevlihev e. Giraniya rojê kar û xebat e. Hûn bi aram in, armancên pêşeroja xwe kifş bikin.

Simbil (23.08-22.09)

Spor û bez ji bo we baş e. Her çiqasî hûn tirale û sistbin jî, lê hûn dixwazin aktif û çalak bin.

Mêzên (23.09-22.10)

Rojek hevalbendiyê ye. Navbera we û hevalên we xweş e. Ev dibe sedema hesûdî û zikreşiyê.

Dûpişk (23.10-21.11)

Ji bo evînî û hezkirinê rojek baş e. Bi hezkiriyê/ya xwe re li malê bin û xwe rihet bikin.

Kevan (22.11-21.12)

Hûn giraniya xwe didin ser aboriya xwe. Germiya bêrikê baş e, lê her tişt ne pare ye.

Kovî (22.12-19.01)

Roja his û evînê ye. Hinekî wext bidin hezkirinê. Hezkirin û evîn jiyana e, jê bi dût nekevin.

Satîl (20.01-18.02)

Zêde tişt naqewimin, ev ji bo we baş e. Hûn dixwazin-bi tenê bin û serê xwe rihet bikin.

Masî (19.02-20.03)

Roja evîn û romantizmê ye. Bi hezkiriyê/ya xwe re derkevin seyranê, ji pirsgerêkan bi dût kevin.

Xaçerêz

Amedekarê vê hejmarê: Omer Ozmen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										

SEREJÊR

1- Serhildan. 2- Navê stêrekê / kûçik, şa. 3- Tiyatro / gernî, maka şewatê. 4- Di literatûra kevin de navê mejl. 5- Wêne (paşûpê). 6- Paşnavê miyiskarekî Kurd (Mihemed...) / kurtanvîsa milîsên Nazîyan 7- Ne kê, lê... / kurtanvîsa İtîre. 8- Bi Erebi armate (paşûpê) / navê nijadê Ereban. 9- Kevnexwedayek Misrê (paşûpê) / gasîna serê Gladîyatoran. 10- Welat

ÇEPERAST

1- Siyasetmedar û hiqûqzanekî Kurd. 2- Dengbêjekî Kurd/Ermenî / bi tirkî mêşa hingiv. 3- Li Amerika başûr navê welatekî. 4- Di doza yewnanî de armanca berfirehbûnê / di lîztika santrancê de tékçûn. 5- ser û çav / kesên cirûdî, bê rîh (paşûpê) / navekî strana (paşûpê). 6- Navê Pêxemberekî / çihê seyrangehê (paşûpê). 7- Heywanek har û dirinde / bi Tirkî navê dayikê 8- Notayek / Milletekî Ewropî. 9- Kovarek Kurdî ku li İstanbûlê derdikeve.

Bersivên hejmarê 13an

Çeperast

1-) Gerebêtê Xaço. 2-) Ali / amet 3-) Razan / ra / erê 4-) İm / nimûne / ox 5-) Egnam / faq 6-) oto / kamûs 7-) ala / berû / ama 8-) serdor / zaqûm

Serejêr

1-) garis / as 2-) elam / ole 3-) rîz / etar 4-) ango 5-) banin / bo 6-) êl / maker 7-) tarûmar 8-) eman / mûz 9-) xe / efû 10-) ate / asaq 11-) roq / mû 12-) orêx / mam

Belediya Diyarbekirê nehişt DOZ a Kurd

Li Diyarbekirê qedexekirina pirtûkên Kurdî

Li Amedê, di navbera 30ê Çiriya Paşîn û 5ê Çileyê Pêşîn de ji aliyê Belediye mezin ya Diyarbekirê, di çarçoveya 2yemîn Rojên Wêneyê ya Amedê Fûara Pirtûkan hat lidarxistin. Armanca Fûarê ji bo bihevê ifadekirina hemû zimanên li Rojhilata Navîn bû. Ancax ji aliyê berpirsiyarên Belediye ve, beşdariya Weşanên Dozê hat qedexekirin. Weşanên Dozê ev kiriyar ne di cih de şermezar kir û daxuyanîyek çapamênî belav kir.

Di daxuyanîyê de tê diyar kirin ku Belediye Amedê ragihandiye

pirtûkfirosan ku her yek ji wan bi pirtûkên sê weşanxana dikarin beşdarî fûarê bibin. Ji ber vê yekê berpirsiyarê Egitim Kitabevî Murat li Koordînatore gîştî yê Weşanên Dozê digere û destûr dixwaze û werdigere.

Di daxuyanîyê de tê eşkere kirin ku Midûrê çandî yê Belediye Cevahir Sadak gihandiyê wan ku ji ber dereng mayîna serlêdanê destûr nedane. Lê berpirsên Dozê di daxuyanîyê de xuya dikin ku ev ne rast e; ji ber ku serlêdana weşanxaneyên mayîna hatine qebûl kirin û Egitim Kitabevî jî bi sê

weşanxaneyan beşdarî fûarê bûne.

Berpirsê Egitim Kitabevî Murat ji DOZê re weha gotiye, "Di yekemîn listeya min ya serlêdanê de navê DOZê jî hebû. Lê berpirsên Belediye ji min re gotin ku wî navî derxe, bi weşanên DOZê re tu nikarî beşdar bibî, ji xwe re weşanxaneyek din bibîne. Her çend min îsrar kir jî dîsa qebûl nekirin. Ji ber vê yekê min navê Weşanên Yapı Kredî da û wan jî qebûl kirin.

Li ser navê Weşanên DOZê Ali Rıza Vural daxuyanîyek kir û got: "Pirtûkên me ji aliyê zagonên rewşa awarteyî

hatin qedexekirin û ji aliyê Mehkemeyên ewlekariya dewletê ve hatin belav kirin; derheqê me de dawê vebûn û gelek ji wan dom dikin. Rûşeyek mezin e ku Kurdên bi raya gel hatine hîlbijartin û ji herkesî bêtir hewceyî azadî û demokrasiyê ne bi helwestek weha rabin."

Di belavokê de hatiye nivîsandin ku Serokê Belediye Osman Baydemir di vekirina fûarê de axaftinek kiriye û weha gotiye: "D.Bakir wê bibe paytextê huner û çandê. Bila herkes pirtûkan diyarî hevdu bikin."

Berpirsiyarên belediya Diyarbekirê, bi astenkirina wesanên Dozê lekeyek reş li eniya Diyarbekirê dan

Koordinatore gîstî yê Weşanxaneya Dozê birêz Alî Rıza Vural bi riya eMailê bersiva pirsên me da

Peyama Kurd: Miduriyeta çandê dibêje ku serlêdan dereng çêbûje hûn nehatine qebûl kirin. Birastî jî mijar wehaye?

Doz: Di serî de ez dixwim bêjim ko, berpirsiyarên belediya Diyarbekirê, bi astenkirina wesanên Dozê lekeyek reş li eniya Diyarbekirê û xelkê Diyarbekirê dan. Ez qet bawer nakim ku mirovek tine Kurd dengê xwe ji bo kiriyarên wiha kirêt dabe. A ditir, belediya Diyarbekirê ji hemû pirtûkfirosan re dibêjin her yek ji we dikare li ser navê sê wesanxaneyan bikevin fûarê, li ser vê çendê, Egitim Kitabevî, navê DOZê, Bordo Siya û Yapı Kredî dide. Berpirsiyarên belediye xetekê dikêşin ser navê DOZê û dibêjin, çênabe hûn bi navê DOZê bikevin fûarê û wî navî ji listeya xwe derbixin. Ger hûn navê DOZê ji vê listeye dernexin hûn nakevin fûarê.

Ji ber vê çendê jî Egitim Kitabevî navê DOZê derdixe, bi navên wesanxaneyên di dikeve fûarê.

Hûn astenkirina DOZê çawa şirove dikin? Tu sedemek din nîşanî we dan?

Na, tu ravekirinek di nekirin. Bi ya min her kurdek aqilê wî li serî baş têdighê ku çima belediya Diyarbekirê weşanxaneya DOZê asteng dike. Astenkirina wesanên DOZê astenkirina his û bîrên millî yê Kurdan e.

Gelo çi zihniyet dikare, pirtûka hîmdarê gramera kurdiya modern ya Celadet Bedirxanî astenk bike? Gelo çi zihniyet dikare pirtûka Mesud Barzanî ya bi navê „BARZANÎ û Rêxistina Rizgarîxwaza Neteweyî ya Kurd“ qedexek bike? Gelo çi zihniyet dikare pirtûka Mehrdad R. Izady ya bi navê „Ji bo Kurdan Pirtûkek Berdest“ astenk bike? Ev her sê nimune bi serê xwe helwes-

ta berpirsiyarên belediya Diyarbekirê ya li dijî şûra neteweyî ya Kurdan dide diyarkirin. Gelêk eskereyê ku ev zihniyet, zihniyeta îdeolojiya fermî ya dewleta Kemalîst e ku heya niha, êrişên li dijî weşan, kultur û zimanê Kurdî raste rast vê dewletê bi xwe rêvedibirin. Lê mixabin, zihniyeta ku îro li ser navê „Kurdan“ li belediya Diyarbekirê li ser kar e, bi vê kiriyarê xwe jî dide nîşandan ku, êdî ew dê li dijî Kurdayetiye rawestî û her çi xizmetek hebe dê ji dewletê re bikin.

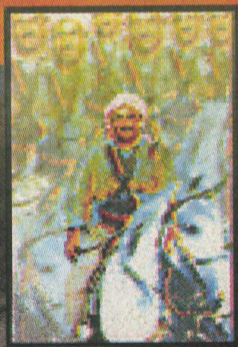
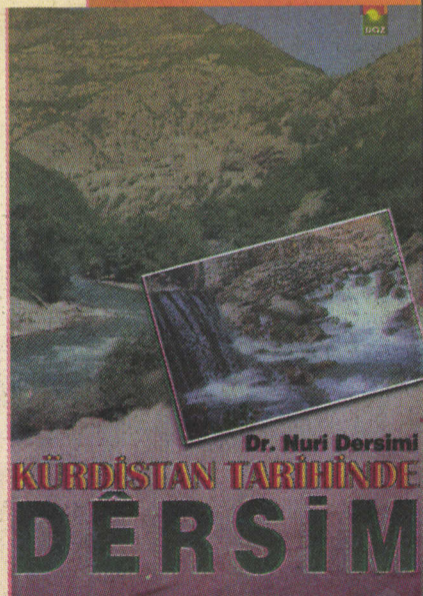
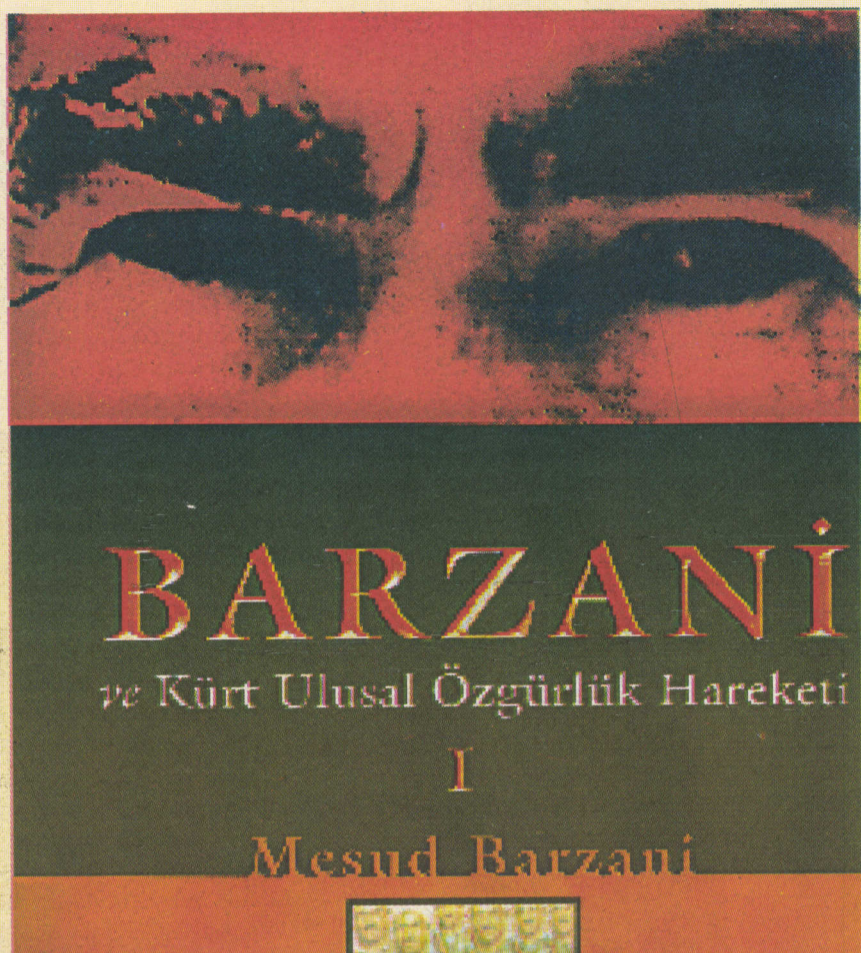
Ji aliyê siyasî ve jî, wekî min herkes jî, dizane Baydemir û hevkarên wî ne bi şîyan û qabiliyetên xwe li wê belediye kar dikin. Qudretêk ya wan unsuran ya şexsî û siyasî jî tune ye. Çi ferman biçê ji İmralî re, ew ferman, careke di bi riya İmralî re diçe ji wan unsuran re û ew jî wezîfeyên xwe pêktînin. Rûşeyek û kirîtiyek wiha heta niha li serê tu mi-

letan nehatiye! Zihniyeteke wiha rayet û yekser bûyî peyrevê îdeolojiya Kemalîst, elbet dê astengê ji hemû kar û xebatên berzkirina kultura neteweyî ya Kurd derxin. Bêyêb, bêşerm vî karê qirêj jî li ser navê Kurdan û li bin libasên „Kurdayetiye“ ve dikin.

Xûyaye ku li himber weşanxaneya we reaksiyonek taybetî heye, ji ber çi?

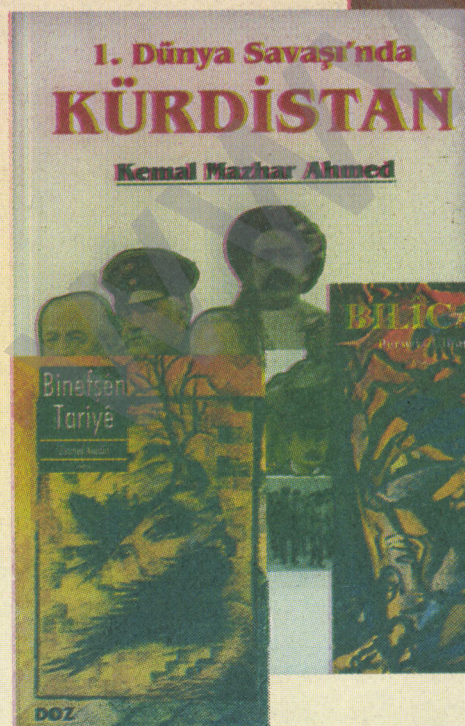
Wekî min li jor jî gotî, reaksiyona pêşber weşanxaneya me tê nîşandan, raste rast li dijî şûra neteweyî ye. Ji ber ku tu problemek me yê şexsî an jî reqabetek ticarî li gel kesî tune ye. Ger ne di jminatîya şûra Kurdayetiye be, lê çi ye? Di nav weşanên me de, kovara Serbestî jî, bi astek berz û bilind karek baş dîke û bi îsrarek mezin di xeteka neteweyî de dimeşe. Dibe ku ev jî bi serê xwe sedemek serekî be ku ev hêzên rayet helwestek wiha pêşber DOZê digirin.

beşdarî pêşengeha „Rojên Wêjeyê“ bibe!

ÜRÜDİSTAN TARİHİ

Ethem Xengîn

enver karahan
sevbihêrkên şevên xalî

Li ser „rojên wêjeyî ya Amedê“ nixandineke rexneyî

Lokman Polat

Du salin ku şaredariya bajarê Amedê li Amedê "Rojên wêjeyî ya Amedê" pêk tinin. Herçiqas ev du salin ez nikarim beşdar bibim jî, ez çalakiyên wêjeyî ji nêz ve teqîb dikim. Çi tê kirin, panel û konferans li ser kujan mijaranin, ji alî ki ve tene pêşkêşkirin û hwd. Min çalakiyên rojên wêjeyî ya îsal û ya par da berhev, li gor bîr û raya min ya par ji ya îsalin çêtir bû.

Çalakiyên ji bo edebiyatê tişteke gelek baş e û kar û xebateke heja ye. Berê şaredariyên bajarên Kurdistanê tiştên weha pêk nedaniyan, niha ev bu du salin dest pê kirine, civin û panelên ji bo edebiyatê pêk tinin. Wekî edebiyathezekî ev çalaki keyfa min tîne. Lêbelê heger di navenda bajareke Kurdistanê bakur de, anku li bajarê Amedê ev tişt pêk tîn û edebiyata kurdî dikeve ber siya edebiyata rojhilata navîn û Tirkiyê, heger ji edebiyata kurdî zêtetir cih didin edebiyata tirkî, heger ji nivîskarên kurd bêtir cih didin nivîskarên tirk, divê nivîskar û rewşenbîr û welatparêzên kurd vî tiştî minaqeşe bikin, panel û semînerên ku tene dayin û li ser çî mijarî ne şîrove bikin û bi helwesteke rexnegirî ve çalakiyê binirxînin.

Rojnameya elektronîk "Rojev" ji bo rojên wêjeya Amedê manşet avêtiye û dibêje "Amed dê bi wêjeyê bixemilê" Gelo ev xemlandin bi wêjeya kurdî xemlandin e yan tişteke dine. Ji bo mirov ve fêhm bike divê li naveroka çalakiyên ku di rojên wêjeya Amedê de tîn pêkanîn, li panel û konferansên ku tene kirin binêre. Di nav mijarên panelên rojên wêjeyê deya herî baş û ya ku wêjeya kurdî dîreq eleqeder dike ev panela bi sernavê „Li Nav Kurdan Çirok“ e. Moderator: Sedat Yurttaş Beşdar: Firat Cewerî, Dilawer Zeraq, Xelîl Duhokî, Sîdar Jîr. Ev panel jî bi tevahî ji alî nivîskarên kurd yên ku bi kurdî dinivîsin ve tê pêkanîn. Panelên din bi piranî ji alî nivîskarên tirk ve û nivîskarên kokkurd yên zimanê tirkî ve bi tirkî tene amadekirin.

Ji nivîskarên kurd yên li Swêdê gelek nivîskar beşdarê rojên wêjeyî ya parîn bûbûn. Îsal tenê yek nivîskarekî beşdar bûye. Çil endamên komela nivîskarên kurd li Swêdê

hene. Swêdê li cihê bêhilin, li Amedê gelek nivîskar hene ku weke panelîst nehatine vexwendin û di nav çalakiyên wêjeyî de û di panelan de cih negirtine. Diyare ji bo ku mentalîteya wan Tirkiyeyî nîn e loma ew nehatine vexwendin. Di şûna ku şebnem Îşiguzel bibe panelîst û bi tirkî hitabê kurdan bike, çima Yıldız Çakar (nivîskara jin a kurd ku pirtûkên wê yên helbestan û çirokan bi kurdî hene) nebûye panelîst? Di şûna ku li ser mijara panela "Edebiyat û Rexne"yê de yekî tirk anîne, çima rexnegirên edebî yên edebiyata kurdî Ramazan Alan û Rêzan Tovjîn nekirine panelîst? Di mijara wergerê de heta wergerên tirk tinin, çima wergera kurd ya pispor Zeynep Yaş nekirine panelîst? Mirov dikare gelek minakên din jî bide, lê pêwîst nake ku ez nivîsê dirêj bikim.

Dema mirov li bernama "rojên wêjeyê" dinêre, di bernamê de ruhê kurd û kurdariyê nabîne. Helbet divê behsa wêjeya gel û neteweyên cîran yên kurdan û gelên ku li Kurdistanê dijîn bê kirin. Divê kurd hem bi riya wergerê edebiyata xwe bi van gelan bidin nasîn û hem jî bi werger û çalakiyên kulturî û edebî edebiyata van gelan binasin. Lê, divê edebiyata kurdî nekeve siya edebiyata tirk, faris, arab, asurî û ermenîyan. Asurî netêde, yên din bi sedsalanin xwedî dewletin, edebiyata wan pêşve çûye û pêwîstiya wan bi hewldanên biçûk yên kurdan tune. Lêbelê pêwîstiya kurdan bi hewldan û alîkariya wan gelan heye. Nivîskar û rewşenbîrên van gelan ji bo kurdan çiqas dibin alîkar? Ew ji minqêşeyêke din e.

Di çalakiyên bi vî rengî de, hûnermend û wêjenasên ku panelan pêk binin, li ser mijarên curbicur minaqeşe bikin, divê bingeha kar û xebata wan ji bo wêjeya kurdî re xizmet kirin be. Serokê şaredariya Amedê Osman Baydemir dibêje: " emê di van rojên zivistanê de, dilê xwe bi germahiya helbestan, bi sohbetên dostan germ bikin." Erê, dê dilê xwe germ bikin, lê bi tirkî germ bikin. Lewre giraniya bernamêyan ku hatine amadekirin bi tirkî ne.

Ji ber ku cihê me têr ne dikir ev nivîs, ji aliyê me hate kurtkirin.

Rêwiyên Araratê Bazirganên mirovan, koç û penaberî

(Çend gotin li ser pirtûka Evîn Çîçek -1)

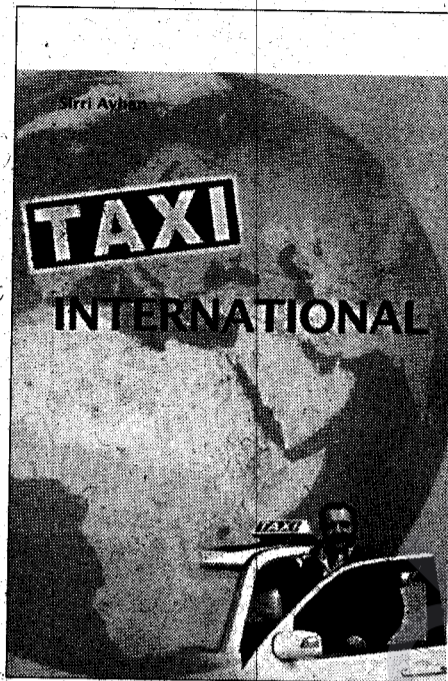
Pirtûka Ararat

Pirtûka birêz Evîn Çîçek ji alî weşanxaneya pêri li Îstanbûlê derket. Pirtûk li ser bazirganiya mirovan, koç û penaberên Kurd e. Di pirtûkê de bi berfirehî li ser sedemên koç û penaberiyê tê rawestandî û Evîn Çîçek bi pisporane serê xwe pê eşandîye. Di pirtûkê de plan û projeyên dagirkerên Kurdistanê yê li ser tunekirin û ji Kurdistanê rakirina Kurdan hatiye lêkolîn û bi berfirehî li ser xetera koçberiyê tê rawestandî. Pirtûka Evîn Çîçek çavkaniyek giranbuha ye û wê di pirtûkxaneya Kurdistanê de wek berhemek girîng cihê xwe bigre. Cihê şanaziyê ye ku jinên Kurd ji bi karê xweyê Kurdayetî û welatparêziyê radibin û di doz û tekoşîna rizgariya gelê xwe de cihên xwe distînin. Em di kar û xebata Evîn Çîçek de serketinê dixwazin û hêvîdarin ku di pêşerojê de berhemên giranbuhatir pêşkêşî xezîna çand û dîroka Kurdistanê bike.

Pirtûkên nû

"Taxi International" a Sîrrî Ayhan

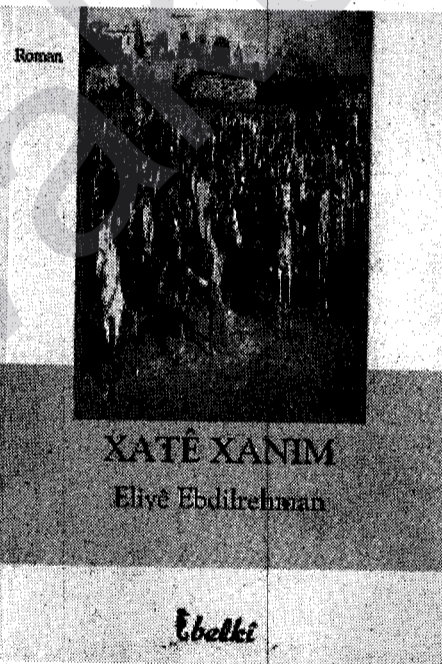
Hevaltiya gelan - ev daxwazeke Sîrrî Ayhanê Kurd e. Ji bo vê yekê ew hemî derfetên ku bi dest wî dikevin bi kar tîne: Taksiya wî!

Sîrrî Ayhan bi vê yekê perçeyek ji kulturekê çêdike, ku gelan bihev ve girêdide. Ew pirrengiya cihanê tîne hundirê taksiya xwe û wê bi wêne, ramanên taybetî û nivîsên din ên mêvanan zêft dike.

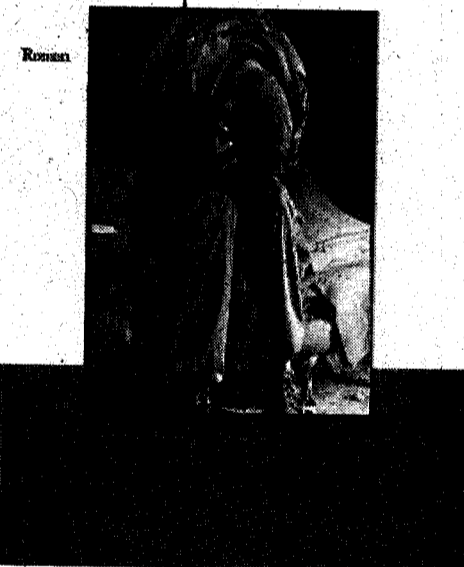
Di neh çîrokên pirtûka xwe "Taxi - International" de, ku ji aliyê Weşanxaneya Neuer Weg ve bi zîmanê elmanî derketiye, Sîrrî Ayhan dihêle ku mêvanên wî bi destnivîsên xwe yê nerm û ciwan beşdarî rêwîtiyên wî bibin.

Taxi International
Neuer Weg Verlag
ISBN 3-88021-355-0

Ji weşanxaneya Belkiyê du romanên nû

teyke berê derket bazarê. Ji aliyê fahmkirina wergirtina forma romanê ya di kurdî de yek ji minakên herî girîng e. Tevna romanê û zîmanê wê ji tevî û zîmanê gelek berhemên kurdî yê nûjen bi awayekî balkêş biserketîtir e.

• **Xatê Xanim** : Xatê Xanim, yek ji romanên yekem e ku rasterast bi kurdî hatiye nivîsandin. Ev romana Eliyê Ebdilrehman, di sala 1959an de li Yêriwanê bi tîpên krîlî-çap bûbû û tîpguhêziya wê ya latînî ji aliyê Mîdiya Têmûr û Dîdara Têmûr ve hatiye çêkirin. Digel ku Eliyê Ebdilrehman yek ji romannivîsên kurdî yekem e jî, heta niha tu pirtûkên wî bi tîpên latînî nehatibûn çapkirin û loma jî xwendevanên kurde w zêde nas nedikir. Weşanxaneya Belkiyê ya ku li Diyarbekirê bi cih bûye, bi çapkirina vê berhemê karekî dîrokî bi cih anîye. Di vê romanê de, bi bûyerên ku li derdora Xatê Xanim lehenga romanê ya sereke digere, nivîskar dixwaze dema osmaniyan veguhêzîna romanê û di ber awayê jiyîn û pêwendîyan nav eşîrên kurdan yê wê demê jî binirxîne. Roman bi zîmanekî rewan, kurmanciyeke delal û çapeke baş hef-

• **Jar lê Sermest** : Di van salên dawiyê de, bi geştirbûna bazara zîmanê kurdî, li bakurê welêt, gelek nivîskarên nû derketin ku Lokman Ayebe jî yek ji wan e. Lê belê taybetiya ku Lokman Ayebe ji nivîskarên din cuda dike ew e ku Ayebe bi kurmanciya xwe ya Dêrikê romaneke delal nivîsandîye. Mijara romanê li ser kesayetiyan ku ji aliyê sinca civatê ve qedexekirî ne hatiye hûnandin û hemû bûyer di nava pênc rojan de pêk tên. Ji aliyê tev, teknîka vegotinê û naveroka xwe ve, û ger mirov temenê nivîskarê wê yê ciwan (23) û pêvajoya kurt ku wî tê de ev roman nivîsandîye (13 roj) jî lê zêde bike, romaneke balkêş û heja ye ku mirov serê xwe zêdetir pê re biêşîne

Wêne : Eliyê Ebdilrehman

Retrouvons nous pour la soirée du nouvel an avec
Werin em sala nû ligel

Şivan Perwer

Fatê Şerwan

Neşemur Aktas

PÎROZ BIKIN!

31.12.2004

Organizasyon
MALA KURDAN
adrese: Sarim Mîrdan
Avenue d'la resistance
93240 Sarim
tel: 01 48100320

31.12.2004
(18.00)

Tîpa Muzîkê

İssa

Mamosteyê dilanan ê Koma Tirêj a Folklorî:

“Em ji keçan hez dikin, lê ew peyda nabin”

Koma Tirêj

Li paytexta Elmanya Berlîn, komek ji ciwanên Kurdîstana Suriyê di komeke folklorî ya bi navê “Tirêj” de dilanên kurdî yê folklorî pêşkêş dikin. Ev kom di şibta 1999ê de hatiye damezirandin û ta niha xebata wê berdewam e. Ligel mamosteyê vê komê Subhî Betal me ev hevpeyvîn pêk ani:

Peyama Kurd: Çima Koma Tirêj hate damezirandin?

Koma Tirêj: Me xwest em kultura xwe fêr bibin û wê ji bir nekin. Herweha me xwest em vê kultura xwe ya dewlemend bi Elmanan bidin nasîn, da ku bizanibin ku em xwedî kultureke kevin û zengîn in.

We çima navê wê kir Tirêj?

Me ne navê helbestvanê kurd Seydayê Tirêj li koma xwe kir. Wî helbestvanî xebateke hêja ji bo çanda kurdî kiriye. Ji bo ku navê wî tim bimîne, endamên komê xwest ku em navê wî li koma xwe kin.

Hûn bi rêxistineke siyasî ve girêdayî ne?

Na, koma ne ya ti rêxistina siyasî ye. Her kes dikare ciyê xwe di nav me de bibîne. Me berê karê xwe bi serê xwe

dikir, lê niha Komelgeha Kurdên Suriyê li Berlîn-Brandenburg piştgiriya me dike. Em beşek ji xebata vê komelgehê ne.

Hûn xebata xwe li kû derê pêşkêş dikin?

Her sal li Berlînê Karnevala Cihanî li dar dikeve. Îsal koma me ligel Koma Dilan a Komkarê em yekemîn car bi navê “Kurdistan” beşdarî vê karnavalê bûn. Herweha em her sal beşdarî şahiyên Newrozê û çalakiyên din ên Kurdan dibin. Ger ji me bête xwestin, ku em li ciyekî beşdar bibin, em ji bo vê yekê amade ne.

Di koma we de keç tune ne. Qey hûn ji keçan hez nakin?

Bi rastî dema keç di na komê de hebin, rindbûneke zêdetir dide. Lê mixabin em tenê kur in. Em gelekî dixwazin keç ji di nav me de hebin, lê mixabin keç peyda nabin. Keça ku bixwaze beşdarî xebata me bibe, dikare têkiliya me bike. Jimara telefona me ji ev e: 03032894774.

Hevpeyvîn ji aliyê Sîrwanê Hecî Berko ve hate kirin.

Birçîbûn li himberî Dîwaran (Hungern gegen die Wände)

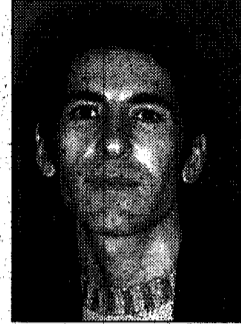
Filmek li ser tesîrên îşkence, grevên xwebirçîhiştinê û jiyana penabirî. Dar-hênerê Kurd Yusuf Yeşilöz filmê xwe yê

dokumanter wisa tîne zimên. Yusuf Yeşilöz di meha Çileyê Paşîn 2004 an de li Îsvîçre bi navê „Birçîbûn

Heyama Nû

Intertekstualite an xapandina xwendevanan

**Îbrahîm Seydo
Aydoğan**

Me di nivîsa xwe ya berî vêya de behsa intertekstualiteyê kir û got ku em ê di vê hejmarê de behsa berhemeke kurdî ya nûjen bikin û diyar bikin bê intertekstualite an xapandina xwendevanên kurdî bi çi awayî pêk hatiye.

Me di nivîsa xwe ya vê quncikê ya yekem de soz dabû û gotibû ku em ê rastiyan bê tirs ji hevdu re bibêjin.

Berhema ku em ê behsa wê bikin, dîwaneke kurdî ye ku di sala 1997an de hatiye çapkirin. Pirtûk ji aliyê weşanxaneyê Nûdemê ve hatiye çapkirin. Navê pirtûkê : Evîna Reben. Nivîskar : Derwêş M. Ferho. Hingî hin helbestên wî dişibin yê xelkê, gava mirov helbestên wî dixwîne, mirov li rûpela yekem vedigere û dibêje hela bê ev ne werger e. Ji ber nebûna cihî, em du sê mînakên bidin bes e ji bo ku mirov bikare cudahiya « adaptasyon », « intertekstualite » û « xwexapandin »ê bibîne :

Helbesta bi navê « Helbesta me » ku ji du bendan pêk tê, di bendê yekem de weha dibêje :

« Dizanîm ez/ helbesta me/ ne nanê di tûrik de/ û ne rextê çeka me/ di ber meriv de ye/ lê dîsa ew stranek e/ jîndar e/ dikare merivê tî/ zikê birçî/ û çekdarê bê rext/ bi hêviyan xwedî bike. »

Ev helbest bê şik helbesta Hasan Huseyin ji rasterast tîne bîra mirov. Ji bo ku mirov bibîne bê çi qasî dişibin hevdu, ka em wê helbestê binivîsin.

« Biliyorum/ matarada su/ torbada ekmek/ kemerde kurşun degildir şiiir/ ama matrasında su/ torbasında ekmek/ kemerinde kurşun kalmamışları ayakta tutabilir. »

Kesên ku bi tirkî ji dizanin, dê bi hêsanî bibînin ku di vê mînakê de nivîskê rasterast helbestek ji tirkî wergerandiye û navê xwe li binî kiriye.

Helbesta Paul Eluard ya bi navê « Liberté » (azadî) li hemû dinyayê navdar e. Bi tirkî Zulfu Liwanelî ji ev helbest kiriye straneke navdar.

Lê di pirtûka bi navê « Evîna Reben » de helbestek heye ku gellekî dişibe vê helbesta Eluard û navê wê bi xwe ji « Azadî » ye. Helbest weha ye :

« Di stêrkan de/ di heyv û rojê de/ li serê mitikên çîyan/ navê te hate nivîsin/ hey azadî/ bi stranên/ bi dîlokên/ li zarokan/ li ser ewran/ li ez-

mên/ bi hêvî/ bi şahî/ bi ronahiyê/hat neqîşandin/ hey azadî/ di sibehên hînik de/ di şevên xweş de/ li ser dilan/ navê te/ bi rengê gulên hate nivîsin/ hey azadî »

Helbesta delal ku Paul Eluard di sala 1942an de nivîsandiye ji weha ye :

« Sur mes cahiers d'écolier/ Sur mon pupitre et les arbres/ Sur le sable sur la neige/ J'écoute ton nom/ Sur toutes les pages lues/ Sur toutes les pages blanches/ Pierre sang papier ou cendre

J'écris ton nom/ Sur les images dorées/ Sur les armes des guerriers/ Sur la couronne de rois

J'écris ton nom/ Sur la jungle et le désert/ Sur les nids sur les genêts/ Sur l'écho de mon enfance/ J'écris ton nom/ Sur les merveilles des nuits/ Sur le pain blanc de journées/ Sur les saisons fiancées/ J'écris ton nom/ Sur tous mes chiffons d'azur/ Sur l'étang soleil moisi/ Sur le lac lune vivante/ J'écris ton nom/ Sur le champs sur l'horizon/ Sur les ailes des oiseaux/ Et sur le moulin des ombres/ J'écris ton nom »

Kesên ku bi fransî dizanin, dê bibînin ku helbesta « Azadî » bi bandora « Liberté » hatiye nivîsandin û dişibe adaptasyonên ku di dema Hawarê de dihatin kirin. Lê di dema me de adaptasyonan êdî wextê xwe derbas kiriye.

Di pirtûkê de helbesteke din ji heye ku dîsa helbesteke tirkî tîne bîra mirov. Navê vê helbestê jî « Dilê min bi te xweş e » ye. Hin rêzikên vê helbestê weha ne :

« Weka di şevan de ji evîna dilê xwe ji xewa kûr şiyar bibim / (...)/ weka ku devê min ji tîhna zuwa/ di kel-kela germa havînê de, ber bi avê biçim/ (...)/ dilê min bi te xweş e/ weka ku cara pêşîn di ser derya re bifirim/ (...) dilê min bi te xweş e »

Heke mirov van rêzikan wergerîne tirkî, rasterast wê helbesta Nazim Hikmet ya delal tê bîra mirov ku di salên nodî de Onur Akin kiribû straneke navdar ku xortan gişan ji ber kiribû.

« Seviyorum seni/ ekmegi tuza banip yer gibi/ geceleyn ateşler içinde uyanarak/ agzimi dayayıp musluga su içer gibi/ (...) / seviyorum seni/ denizi ilk defa geçer gibi. »

ibrahimseydo@hotmail.com

li himberî Dîwaran“ filmek dokumanter çekiriye. Di vî filmî de qismekî jiyana Cemal mîran tê berçavê temaşevanan.

Cemal Mîran di Zanîngeha Ankarayê de xwendevan bû, ew di dema cuntaya 12 Îlona 1980î de tê girtin û heta 1898 an li gîrgîgehê dimîne.

Cemal Mîran li girtîgeha Amedê li himberî kiryarên dewletê dikeve grevaxwebirçîhiştinê û 14 rojan tiştêkî

naxwe û venaxwe. Li ser vê ew seqet dibe û heta dawîya jiyana xwe ewê seqet bimîne.

Cemal mîran niha li Îsvîçre wek penaber jiyana xwe didomîne.

Filmê dokumanter yê ku 52 deqîqe dajo, roja 9ê vê mehê di qanala televîzyona 3SAT de seet di 15:00 de wê bê nişandan.

Komjin kongreyê xo ya 10. viraşt

Komjin qerar girot ke bi rexistinani ciniyan ey Kurdistan Başûr a alaqa rueno û paşt bido dewleta federala Kurdistan.

Wuppertal- Komela jinên Kurdistan (Komjin) 27 aşmê kanune de bajarî Almanya Wuppertal de kongreya xo ya 10. viraşt.

Komjin 15 serî cuwa ver Almanya de niyaya rue. Kongreyî Komjin de cemaat Kurdistan de cayî Ciniyan, persani ciniyan, hareketa xelasiye Kurdistan de rolî ciniyan, xebatê ciniyan de cayî

Komjin û xebatê komjin ey ewroya pey ser ame vindertiş.

Penî kongre de vîcnayîş viraziya û 7 cini semedi idareyo neweya amê vîcnayîş.

Komjin qerar girot ke bi rexistinani ciniyan ey Kurdistan Başûr a alaqa rueno û paşt bido dewleta federala Kurdistan.

Dersimijan gerrê qumandani Alayê Cendirman kerd

Komelê kultur, huner û paştgirotiş ey Dersimajan ke Xarpiyet de kar û gurê xo rûmnena; pa temsilkarani komelani sivil û çend muhtarani Dersim a 71 na aşm de Qeraji Xozat- Xarpiyet de kerdinê qumandani Alayê Cendirman Namik Dursun û wali Mamikê Mustafa Erkan, protesto kerd.

Serekî Komelê paştgirotiş ey Dersimajan va " Qidoke yeno zûnayîş 1978 ra heta 2002 Dersim de sikiyonetim û

halo vîcnaye(Olaganustu hal) bi. No deme de dewî ameyî vîşayîş, insani amê surgun kerdîş, insani amê remnayîş û kiştîş, dehlî amê vîşayîş û cendirman neverda dewiji xo re çî werî bêri dewani xo. Nika zi Namik Dursun muxtarani Dewan û Mehlan tehdit keno, inan suçdar keno ke ê destek dani teroristan. Ma wazeni Namik Dursun û wali Mustafa Erkan wazîfere biyeri girotiş."

Zaningehe Halep de muxaberat teda keno wendoxani Kurdan

Nê serkote miyani wendoxani Suriye de muhbiri muxaberat esti, nê zi wendoxani Kurdan taqip keni û berehet keni

Halep- Zaningehe Halep Kurdistan ra nîzî yo, no rid ra no Zaningehe de zaf wendoxi Kurdî esti. Serewedartiş Qamişlo ya pey rejimî Baas wendoxani Kurdan ser teda xo kerd zixm.

Emser yewbiyaye wendoxani Suriye, idareyi Zaningehe û poles bi yew, inan vîcnayîş de sextekarê kerd, neverda wendoxi Kurdî temsilkarani xo veci.

No qide wendoxi Kurd nêşkeni kombiyayîşani wendoxan de ca bigiri û nêşkeni xo miyan de zi kombiyayîşan virazi.

Nê serkote miyani wendoxani Suriye de muhbiri muxaberat esti, nê zi wendoxani Kurdan taqip keni û berehet keni.

Serekî Parlamentoyî Ewropa Josep Borrell va; „ Ez şina Kurdistan“

Josep Borrell îta de va ; “ ez wazena verî Tirkiye de çend kombiyayîşan virazi û çend cayan de qisêbiki û cuwa pey şuerî Kurdistan.

(Kurdistan)”

Taye rojnamewanan waşt ke persan birêz Borrell perskiri, la Bulent Arinç midahale kerd.

Nê ser komelê muhabîren Parlamento na kerdinê Bulent Arinç protesto kerd.

Roja bin Josep Borrell Stenbol de kombiyayîşî Weqfê verdîşyayîşî İktisadî (IKV) de qisê kerd. Birêz Josep îta de va ke ez şina Amed. Nay ser rojnamewan Bakkal va: “Nê wazeni Tirkiya parçe kiri, nê vizêr va “Kurdistan”, ewro vûno; ez şina Amed. O qey wazeno şuero Amed.”

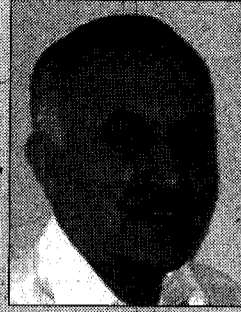
Ankara- Serrê na aşm de serekî Parlamentoyî Ewropa Josep Borrell (PE) şî tirkiye.

Josep Borrell 3ê na aşm de parlamentoyî Tirkiye de pa serekî meclîsê Tirkiye Bulent Arinç a yew kombiyayîşî çapamenî viraşt. Josep Borrell îta de va ; “ ez wazena verî Tirkiye de çend kombiyayîşan virazi û çend cayan de qisêbiki û cuwa pey şuerî Kurdistan.”

Nê ser rojnamewanî Tirk har bi, inan va; “ biewnî Ewropayîjo bêdebe vûno

Belediya Amed û Weşanxaneyî „DOZ“

Tirkiye de heta nika derheqî tarix, edebiyat, kultur, ziwan û halî Kurdistan no aktuel ser kitabî ilmî en zaf weşanxaneyî „DOZ“ kerdî vila. Zaf balkeşo ke Belediye Amed fuarê xo ey kitabî de ca nêduno yew weşanxaneyo inayin.

Selim Çürükçaya

Çi gune ke dewleta Tirk yew qisimî Kurdan teslim giroto. T.C nê Kurdî ke teslim giroti, wazeni inan verba ê Kurdî ke teslim nebî û ser de zi paşt duni Kurdistan Başûr, kar biyaro.

Dewlet na polikaya xo zi sey „Kutikî bîdi kutikî qirqerdîş“ izah keno.

Sebebo ke Belediye Amed Weşanxaneyî „DOZ“ nêgiroto Fuarê Kitabî no yo. Sebebo didin zi no yo ke weşanxaneyî „DOZ“ gues nêdano İmrallî, İmrallî re hurmet nêkeno. DOZ

wengani ke İmrallî nêwazeno biyeri eşnawitiş, biyeri guesarikerdiş, vengi inan resneno raya peroyî. Ê nêwazeni şari Kurdistan raştiye biheso, biwano, wahari information bo, azad bo ke sey şarani dinya wahari irade bo, biesko derheqî xo de, derheqî welatî xo de qeraranî raştan bigiro.

Ê wazeni şari Kurdistan kerbo, lalbo ke ê bieski inan tim û tim manipule bikiri. Nê serani peyinan ê her roj şand û siba nêşeni rue- warzeni we qalê „Demokratik Cumhuriyet“ kenî. La ma zûnî ê Demokrasi ra çî fam kenî. Yew haraketa ke bi xo demokratik nêbo, tehemuli fikirani û wengani çiya- çiya nêkero, a hareket nêşkena semedi demokrasiya xebat bikiro.

Inan ke na fam nêkerda, wa biewnî pratikî Abdulah Öcalan ey 20 serran ra.

Meclîsê Kerkuk qerar da ke vîcnayîşan tepîya berzo

Kerkuk- Meclîsê Kerkuk 10î na aşm de semedi vîcnayîşana yew kombiyayîş viraşt.

Gruba Kurdan peşniyar kerd ke vîcnayîşî Kerkuk tepîya berzî. Ray dayîşa pey no peşniyarî Kurdan ame qebul kerdîş.

32 nûnerani çiya çiya gelan no kombiyayîş de ca girot. Penî de nûnerani Cepheyî Turkmenan û Ereban kombiyayîş terk kerd.

Teroristan Musul de Kurdî kiştî

Musul- 4î na aşm de Musul de yew erebewo bomba barkerde verî bani YNK de teqqa. No teqayîşî ser 18 peşmergeyî YNK merdî. Yew roj cuwa pey zi teroristan Musul de 5 Kurdî ezidî kiştî.

Terorist hêna zaf fileyan, Asuriyan û Kurdanî ezidîyan kişeni.

Kurdî Feili Stockholm de amê piyesser

Stockholm- Kurdî Feili ke Swed de ciwiyeni, hefteku vîyert Stockholm de amê piyesser û vîcnayîşî Iraq û halî Kurdistan ser qisêkerd.

No kombiyayîş meclîsê Kurdanî Feili hedre kerdîb. Konsolosî Iraq ey Swed Ahmed Bamernî zi îta de vîcnayîşî Iraq û problemani Kurdanî Feilî ser qisêkerd.

Astsubayî Tirkan Fevzî Kiştî

29î aşmê kaune de şune Fevzî Can şemdinli de amebi kiştîş

Şemdinli- 29î aşmê kaune de şune Fevzî Can şemdinli de amebi kiştîş. Çend rojî cuwa pey yew qici ke namê ey Eyup Ercan o, sey şahad na biyaye ser ifade da Dozgeriye şemdinli.

Goreyî xebere rojnameyî „Birgun“ Eyyup Ercan îna agahdari duno: „Astsubay hetî Fevzî ya şî. Ma veri vengi tifingan eşnawit, cuwa pey vengi qerayîşî şuneyî eşnawit. Ma fam kerd ke Fevzî kişiyawo, Fevzî zûnî mi ser gan da.”

Kêneyî Kurdistan musabaqayî Tek-wando ey cihanî de tekoşin keni

Kurdistan- 2005 de musabaqayî Tek-wando ey cihanî Spanya de benî. Dewleta Federala Iraq zi nê musabaqayan de bi 5 tek-wandociyana ca geno. Nê 5 tek-wandociyan re 2 kesî, Derûn Mihemed-(63 kg.) û Nermîn Ebdulrehman (59 kg.) Kurdî.

Yewbiyayê Futbol ser çend qerari

Kurdistan-Kurdistan de sey her war, wari Futbol de zi yewbiyaye (Federasyon) niyawo rue. Yew mude cuwa ver federasyonî Futbol kombiyayîşî xo viraşt û no derheq de çend qerari girot.

Nê qeraran 2 tene ne yi:

- heme klubî Kurdistan ke antornor xebitnenî, gani xeber bîdi federasyon

-ma wazeni semedi mabenci(hakeman) a yew kurs hedre kiri, gani piyerê mabenciyan xo qeyd kiri.

Xalê Mehmed

Ê şoreşgeran ke Xarpiyet de wendo, nûn zi Xarpiyet de yew daîre de kar kerdo miheqeq Xalê Mehmed sinaseno. Hela kadroyî siyasi ey TKDP-KUK sed ra 80-90 Xalê Mehmed sinaseni. Wext ke ez newe ameya Ewropa, ez biya şahad ke zaf şoreşgerî hetî Amed, Mêrdîn û bajarani binan zi Xalê Mehmedî sinaseni. Bi raştî ez şaş menda ke xalê Mehmed hend meşhur o.

Orhan Zuexpayij

Tarixî kurdan de zaf merdemi estî ke inan nêwendo, lakîn zaf zûnaye yî.

No qeyde merdim zaf çini. Ez qayila no nuşteyî xo de nê merdiman ra yewî bidî sinasnaeyş. Nameyî no merdimî Mehmed o. şarî Pali ti ra vûno; "Meh Wunij" la ma ey sey Xalê Mehmed sinaseni.

Mintiqayani Cebaxçor, Amed, Dersim, Sorek û Xarpiyet de zafi siyasetmedarî, nuştexî Kurdan ra inan ke raharî inan kewto Xarpiyeta; ê miheqeq şî Xalê Mehmedî het, hem çaye ey şimîta hem zi terreqnayış ey goştari kerdo. Ê şoreşgeran ke Xarpiyet de wendo, nûn zi Xarpiyet de yew daîre de kar kerdo miheqeq Xalê Mehmed sinaseni. Hela kadroyî siyasi ey TKDP-KUK sed ra 80-90 Xalê Mehmed sinaseni. Wext ke ez newe ameya Ewropa, ez biya şahad ke zaf şoreşgerî hetî Amed, Mêrdîn û bajarani binan zi Xalê Mehmedî sinaseni. Bi raştî ez şaş menda ke Xalê Mehmed hend meşhur o.

Çep Tirkan ra tepiş merdimî ke siyasetî Kurdistan û Tirkiye ya alaquadar bî Xalê Mehmed sinaseni. Xalê Mehmed dewê Pali Hûn ra bi. Hûn dormaley Pali de en dewê girda. Nizde 5-6 hezar kes te de ciwiyeno. Zerrê dewê Hûn piyer daristan û keberî, a dewa awî ya. Çemî Murâd bin dew ra viyeren. Meywe û zerzewat na dew zaf meşhur o. Hûn dewanî Kurdistan miyan de îstisna yew dewê (Tûtûn, mişmiş, engûr, hennar) dormaley mintiqayey Pali, Çewlîg û Dersim de têna na dew de estî.

Xalê Mehmed na dewa gird de amewo dinya. Qûm û qelafet ra tepiş ronîştîş wariştîş Xalê Mehmed sey yew merdimo zaf zûnaye eyseni. Ciwiyayış ey tam

sey yew Kirdi bi. Ey şalwarî girotiyen pira, miyan de xo zi sera bestin. O no hal xo de yew merdimo zaf pak bi, o zaf hol miqatê xo binî. Ey derdanî dinya û derdanî Kurdan ver zaf ro gijik û zimbelî kerdbî sipî, sey vor.

Xalê Mehmed meselay Kurdistan û din ya ser zûnaye xo Şex Mehdî ra guretib. Tekilyate min û Xalê Mehmed zaf hol bî. Her Xarpiyet şiyayış mi de, ûmeyayış ey ye Çewlîg de ma yew bîn dinî. Ma bîni meymanî yew binan. Ey ciwiyayış xo, serameyê heme mi re qal kerdbî.

Şex Mehdî bade surgunî yeno Hûn de ca dûno xo. Şex Mehdî û cini ey Fatma Hunim zaf deqat Mehmed ûnceni. Şex Mehdî zaf biaqil û zûnaye bi. Ey cemaatî de tim meselay Kirde û şiyayış xo ey binî xêt ser qisêkerdiyen. Şex Mehdî binî xêt de ruenayışî teşkilat Xoybûn de ca girewtib. Rid ney ra ey diplomasiyê Kurdan zi kerdbî. 1929 de Tirkan yew qanunî ef vetib. Şex Mehdî pa çend ambazanî xo ya tepîya ûmebi Kurdistan.

Xalê Mehmed vatîyen; "O wext ke ûme dewê ma, mi zaf gueş pa nikuwa. La belê ez ûniyawa ke kesî ra tewê nêwazeno, qalanî giranan keno, qalî ey zaf felsefik û mantiqî bî. Ma qalanî ey ra zaf fam nêkerdiyen, la hanc zi qalî ey zaf weşî min a şini. Mi xo da hetî Şexî ser. Ey Şex û axayî binî piyer bibî dişmenî Şex Mehdî. Gelo çî ra ê bibî dişmenî Şexî? Inan şarî ma ruçknayn û meselay Kirdey ra dur verdayn. Şex Mehdî zi nê tim û tim rexne kerdiyen, ey vatîyen şima çî pisey xo û kulfetî xo girewto û kewtî werte. Şarî ma feqîr û bindest o. şima qey semedî xelasîye şarî xo û welatî xo xebat nêkenî; şima tena kotî pîze û keşe xo dima."

Şex Mehdî birayî Şex Seid efendî bi. Meselay 49 roşnîvanî Kurdana pey,

Kurdistan de TIP (Partiya karkere Tirkiye) û TKDP miyan Kurdan de dest pê xebat kerdbî. La belê Şex Mehdî honc vernî de eysen. Ey dest eştiyen xortan zi. Ruenayışî TKDP de rolî ey û Fehmî Bilal o Liceyî zaf bi. Nê di Şexsiyet zi ambazî ciye bi. Ê surgun ra piya tepîya amebi.

Şex Mehdî xebatê TIP de zi ca girewt û teşkilatî Pali na rue. La belê dezay ey Şex Pali ê bîn no karî Şex Mehdî ra nerahat bî. Pa naya o wext Pali de girunê Haci Gomanan zerrê AP (Adelet partisi) de bî. Şex Ali Riza SEPTİOĞLU pa Haci Gomanî a gerrê Şex Mehdî keno.

Hukmat no gerrî ser merdimanî xo fineno Şex Mehdî dima. Na zorî xeskerdoxanî Şex Mehdî şina, yew Hûnij zerrê Pali de pê tuerzîna sarê Haci gomanîj pernen. Haci Gomayîj babî Necdet ULUÇAN o; Ulucanan cuwa pey Pali û Kovancîlar de teşkilatî MHP rayî rue.

Xalê Mehmed badî mergî Şex Mehdî yeno Xarpiyet de ca duno xo. O semedî riziqî xo û qicanî xo ya yew çayxane akeno. Mişterî ey zedera roşnîvîrî Kurdan bî. Ey zaf weş çay tepîştîyen. La belê merdim ke amenî çayxane çay ra zaf qayilbî Xalê Mehmed inan re biteriqno. Çayxane ey zerrê pasajî Ali kent de bi. İta yew ca wo tarî bi, kulse û masê ey zaf nizm bî. Çaxxane de xo re 4-5 masê bi. Wext ke zerê çayxane de kombiyayış nûn zi sohbet bibîn 3-4 masê ûnciyayn yew

ca, 20-25 kesî amenî piye ser û sohbet kerdiyen. Yewna ambazî Xalê Mehmed bi. O zi zaf alaquadarî meselay Kurdistan bi. O babî Ali Riza KOŞAR, Xalê Diryeh bi. Xalê Diryeh dewê Pali Kilebûn ra bi. Ali Riza KOŞAR zaf yew xorto camiyerd û egît bi. Çepî Tirkan o bebaxte ra kişt. Wext ke Xalê Diryeh bikewtiyen zerre Xalê Mehmed wariştîyen we, hurmetî xo miyetiyen ra. Nê hurdî merdiman zi mekteb nêwendib, la belê zûnaye û waharî kultur bî, alaqa yî inan polîtîka bî. Her çî ra xeberê inan bî. Inan goştari herkes kerdiyen û ê xortan het zaf niştîyen rue û gueştari inan kerdiyen. Inan qalê xo eşkira vatîyen, yew xeletî bidiyen ca de îttiraz kerdiyen. Ray ray zi nêng çinayn, zerê xo kerdiyen rehet. La çew ti ra hers nêbin.

Xalê Diryeh Şex Mahdî het de nêmendib. Çend na ambazî Xalê Mehmed bî ke ê zi Şex Mehdî het de mendibî. Şex Mehdî waharî terîqat nêbi, la hunc zi şarî nê merdiman ra vatîyen; "Nê muridî Şex Mehdî ye". Xalê Mehmed û nê merdimanî binan o wext zaf gueş nêdayn dîn û diyanet. Ê insanî sosyal bî, biyayî dinya teqîp kerdiyen, insanî welatxeskerdox bî.

Nê ambazî Şex Mehdî bî tabî tabanî TKDP. Hema-hema piyerê inan sempatizani partî bî.

Qoserij (UNICEF) ra ardim wazenî

Ugur Kaymaz û pi ey Ahmet Kaymaz 21 aşmê kanune de Qoser de bileheq bi destî polesan ame bî kiştîş

Qoser- Qoserij 21î aşmê kanune ra nat her roj verî adliyeyê Qoser (Kiziltepe) de nişeni rue.

Nê hemwalatî ke miyan inan de cini û qici zi estî; wazenî qetilkarî Ugur Kaymaz û pi ey biyerî mehkima kerdiş.

Qoserij vûnî: "15 rojî yo ke Ugur û pi ey amê kiştîş, la heta ewro qetilkar nêvêciyayî mehkima veri. Ma wazenî UNICEF waharî na dewa veciyo, çimkî

yew qico 11 serre amewo kiştîş."

7î na aşm de dozgerî Cumhuriyet ey Qoser Pinar Akkoç qerar girot ke dewayî Ugur Kaymaz û pi ey nimitke (nêe şkira) birûmno. Apî Ugur Kaymaz va; „Ma wazenî na dewa eşkira, verî çiman de birûmo."

Ugur Kaymaz û pi ey Ahmet Kaymaz 21 aşmê kanune de Qoser de bileheq bi destî polesan ame bî kiştîş.

Semedî Vîcnayîşî Iraqa îtifaqo netewî

Qido ke yenû zûnayîş YNK û PDK amê piye ke piyerê partiyanî Kurdistan pê yew liste vîcnayîşî Iraq kuirî.

Gore no piyaameyîş 111 parlementerî miyanî partiyan de ina yeni barkerdiş:

1. Yekiti Niştîmani Kurdistan 42 sandalye
2. Partî Demokrati Kurdistan 42

sandalye

3. Yekgirtu şlami Kurdistan 9
4. Asuri- Kildani listesi 5
5. Türkmen listesi 4
6. Hizbî şî Kurdistan 3
7. Sosyalist Partî 2
8. Yekiti Neteweyî Demokrati Kurdistan 1
9. Bizutneweyî Çewsawekan 1

که لومړه کاره وخت

کاور ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۰

به موزی ساده و ساکارینتوره سورجی دور و پوره کت رانگینیت، له کارگاندا لومړه پاملهکه و هورل بده پتر دست به پاروه بگریږت.

۴۰۲۰ تا ۴۰۲۱

پړه موزی بگریږت به مهبسته سوره کیه کات، دمیت نو کوسپانای که مارن له رنگه لاپرین و نو کاره م پیوستی به هورل و کوشش مبه له لای خرتوه به لومړه کسبکی دکه.

لوانه (چمک) ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۱

نم ماروه لباره بر زریستان لوروی کاروه. به لام هنرپیکان کیر و کرتان لکه ل خورشه پیوسته کاتلانا مبه و چاکر وایه نلسوزیک بگریږته تیراتلانو.

قوزال ۲۰۲۲ تا ۷۰۲۲

نورمه دور دل نه به لریپار کاتلنا و هورل بده شته کان چیه. به لاپه کلا و پاورت مهبیت به خوت چورکه موزپیکان لپیانویت و طاشس و به خت به مود باشتر دوروات.

شپیر ۷۷۲ تا ۸۲۲

برخی همیشه گلهی له به ختی خوت دگره کت، تستوری به خت موشتا درومشه لاره و زور شتی خوش به زیگان برت.

فهریک ۸۲۲ تا ۹۲۲

په شینای سوری برتر تینه و باشتر وایه مشوری ناماتورت بخوت، هنرپیکان بویک پارتان بر دگر پیکره که لورمیش به پارسیکی قورتارتان له لامله مودا.

تارازو ۹۲۲ تا ۱۰۰۲۲

نم ماروه پیوستیت به کاری جدی مبه و سارنی و گهت رخصی به زبانی ناماتورت دگره پیته ووه.

دود پشک ۱۰۰۲۲ تا ۱۱۲۲

له چاره وروانی نه چایمه کانی، لورومون پیکانی که له م سوزیایاندا نه چامت ناره، دلنایه نه چایمه کان زور باشن.

کوان ۱۱۲۲ تا ۱۲۲۱

زبانی خیزانیتان به مود ناسورده بی و به خت ورونی دوروات، هورالکی خوش به زیگان مبه.

گسک ۱۲۲۲ تا ۱۱۲۱

له توتایکی سخت و ناخوش دوروات دمیت، قوتانی نویت سه رتایه کی زور باشه بر زبانیکی نارامش.

سامل ۱۲ تا ۱۰۲۱

نایت گلهی له کسانای بیگه بگریږت پیوسته دهره نه چایمه کارمکانت بختیه نه ستوری خوت، به خرتا به خرتوه و مهالکانت راست بگر موه.

نهدنگ ۲۱۹ تا ۲۲۰

کاری نوی له تارانای بر هنرپیکان، نورمه خوتان نودن به دست خت و تار و زور و کاتلانا مبه، چورکه نه چایمه خرابی به موز مبه.

دوتاریک له لعل:

فهریزولا جوسمان محمد یار زبانی پېشوری بانې ټوپی ټیسی مه ولیر

فهریزولا جوسمان په کیم لای راسته- یاریکی لراسر مریزوی مه ولیر

چپه ؟

وهلام - نو پارینه تاکه کسانه، نازانم حکومتهی هر زرخ ټاپوری یان توانای تپه بر نوره یاری خلیسکی سر به یور که له کورستان شوټی ولمان مبه تا هورپیش بهوری لپه مینیتوره و کاریکی وا کریش تپه، یان یاری پیشریکې ټاپو که چلین رورپار و دهرچمان مبه له کورستان، سوار تپه و کالیگ شتی تر، ته تپه ختم سارای به برورسای و ورزفه له کورستان.

په پامی کورده وایا لپورې پلای

ومریزوش که مریزومه ؟

وهلام - پلای توران به برورسایان له وایه کورکریلایه یاسمانگر .

په پامی کورده وایا لپورې پلای

ومریزوش که مریزومه ؟

وهلام - دوی و مرگتتی نو وایا وایا مبه من تا غاندم بچموره کورستان. مریخ تپه لپانای هورلورکریک، نه گرجی جاری رابرسه نوازان لیکدم پیوسته به براسم نوزانی بچم له به غا خولی فیرون بینم نه گرجی تاسایه به لام برورانهی نه لمانیا له گل عیزانی زور جوارزه چورکه رامپتیریکې نه ورونی نه چته به غا برورانه مبه تپه رامپتیریکې عیزانی، برچی من پیست رامپتیریکې عیزانی، برچی من راستوخو نه چم که نو دهرهغه بریم ره خساره ؟

په پامی کورده نو خوله بر چپه

وهلام - شش هغه ده خابنی دورمه هغه خوشی وایه، چورده هغهش پراکتیکه .

په پامی کورده نو وایه چپه

وهلام - مپرانم به گانگی وورزنی، به برورسای وورزش له کورستان رخنه گانم قبول لکن تاره که به مهور لایه یک وورزش به موه ناستیکې باش به رتق. سوپاسی به شی وورزش دکه له پلای کورده مپرانم به مودام بین وکر بریگ له تپا وورزشورانای کورستان و مهنه لارنایا .

مه ولیر پلای- چور تپار خلیه

ساکر ودم به زورده خه به کی بر له سکان و باهارانا موربه پیکې نو پلا توره موزای تپه به مپرانای پیسوزان. نم شو و روه شایزه سی تران پیسوزان و کوروی جوارزی له م مگر، کورکوریکه له زبات کلنریک سر دوستریکه که زیات کلنریک سر به شارسای تپه رورنایا، تپه برکار له تدم و کوروی نه وریکایه تاسا مگره. له کرتایشا مریکی کریشنا داستانه مریزه کگی مپستان، نم پیگچورن و دود و برورن بونه و مپوش ویک دمیالوزیکې کورور وکان و به سته یان به کورور دوزلار و شتی نوی تپه پیسوزان برکار و شایزه برف نوی نور له پارسیک، قرارانی یاسین لپره دکه .

په پامی کورده سهرتای وورزشیت

په پامی کورده پتوره ؟

وهلام - بر سالی ۱۹۸۴ له مبلندی لورانی هورلیر.

په پامی کورده هغه ساله له تدریبا

وهلام - هشت ساله.

په پامی کورده تپه تاپیتا به موداسی

وهلام - له خیز، توره دور ساله وایم مپتاره لورمیش، به لام تپیتا تپانم وایه له سهرتای سالی ناماتورا خولیکې شش هغهش رامپتان و موشق کورن له مریزی یان قرته پیتریک. له شاری شتریکارت به شلم .

په پامی کورده هس مایوری مایه مریزوی

له کورستان

په پامی کورده لورمیش ؟

وهلام - که هاتنه مریزوه مایوریکې که دایرام، له دورای حوت مانگ دهستم به یاری کرد له گل یانه یکی تاملای نه گرجی زمانای تاملانیش ندموزانی به لام توانیم شوټی خرم بگموره به راسه به پارسیکی باش

په پامی کورده تپه نو وورزشورانای

ماتورونه مپومون زورمیزان

لپه کورته لوری

ومریزوی

وهلام - پلای به لپانای مریزوه، له بریوری ټپه له تپه پیکې تپه هاتنه مریزوه

په پامی کورده وورزش چون مپینی

وهلام - باشه، به لام وایه، تپه ملی زورده، یاریزان دروست تپه

په پامی کورده وورزش چون مپینی

وهلام - هتا به یانگان راهگات. باشه و هتا به یانگان راهگات. تپه مپلیکانش مانگانه خراب مبه یاریکی کما و گایک کیشی تر مبه.

په پامی کورده جوارزی چپه لپان

شیرازی پیگچانی وورزشوران له کورستان و توری

وهلام - جوارزی پیکار زوره. له بچرکین تپه شازوچکان دهستې دهکات تاملهکاته مریزویکان، قوتابجانهی تاپیتی خویان مبه، تاملهکات تپه تاپیتی کچان مبه که له شش سالی دهست پیگچان. به شپوه مبه یاریزان پیگچانین که له مهر قوتابجک چور تا پیچ یاریزانی باش پیگچان و وروانهی سه ورتوران دکن به م شپوه وورزشوران دروست مبه کهچی له کورستان

په پامی کورده جوارزی چپه لپان

مخ قوتابجانهی ولمان تپه

له یانای هورلیر تاشین مهور و لوان زورباش بوو. نم جارمان

چورمه سهرانی یانای هورلیرم

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده روزیک له گل

په پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

به پامی کورده که دوشه

تورکيا.. عه قلیه تی کوڼ و زمانی نه رمتر

- تورکيا ناتوانیت ته رازووی هیژ له نیوان گه رانه وه بؤ روژهلایتی خوونی عوسمانی و به نه وروپایی بوون به یه کسانای راگریت.
- تورکيا گهره کیه تی له ژیر نیوی راگی یاندنی بلاو کړنده وهی به رنامه یه کی نیو کاترمیری به زمانی کوردی و نازاد کړدنی له یلا زانا و هاوریکانی، هره شه به رده ووم و ده ستیوه رانه نایاساییه کانی له کوردستانی باشور و شپږیت.

غازی حه سمن

و له سایه له ده ستدانی هندی که به رژه وه وندیه کانی دوی نه مانی سه دمی دکتاتور، به شیوه یه کی تر بگه رپته وه نیو عیراق و له ریگه ی به کاره ی تانی هندی که تورکمان و سوزی جولوی عه رب، ده سلات و زالبوونی روژهلایته ی خزی له ناوچه که به یلیته وه و نه هیلیت کوردیش بیته خاوه نی ده سلاتی سیاسی و دواړوژیک پز شنگارتر له وهی نیستا هیه تی. کورد ده بیته وریاتر له جاران مامله له گهل تورکيا و زمان نه رمیه کی بکات، چونکه تورکيا هیچ گورانی به سر خزیدا نه هیتاوه، ده یه ویت سود له خاله لاوازه کانی ناو عیراق وهر بگریت بؤ

همه لایه نی کرد و له مباره یه وه له به ردم روژنامه کان داخزیانی دا، له تیگه یشتن له گهل تورکيا گه شینی خزی نیشاندا. له م ماوه یه دا تورکيا که رکوکی کړدوه ته خالیکی گرنګ بؤ وروژاندنی گه لیک لایه ن، لایه نه عه ربه ییبه کان دژی کورد هانده دات به وهی له ریگه ی گپړانه وهی که رکوکی بؤ سر ده سلاتی فیدرالی کوردستانی باشور به روه و سر به خزی بچن. هه روه ها که ربه کیه تی له ریگه ی هندی که لایه نی تورکمانی قورسیکی تر دروست بکات، ئنجا فشاری ناراسته وخز هوهی له به رامبه ر مافه کانی کورد له

تورکيا به داننان به زمانی کوردی که ربه کیه تی ههنگاو یک به روه یه کی تی نه وروپا بچیت. نیو کاترمیر ته له فزیون به زمانی کوردی و نازاد کړدنی له یلا زانا و چار هه فاله که ی به کاریکی گونجاو له سیاستی خزیواردن له داننان به کورد و گزرانکاری له هه مبه ر هندی که مسه له ی کورد له تورکيا دا به نریت. هوهی له نیو ده سلاتی تورکيا ره چاو ده کړیت شتیکی خولقینر و مزه ن نیبه که تورکيا له به ردم به لیرا بیوونی کورد و چاکسازیه له مسه له ی نازادیبه سیاسیبه کان

بؤ بیهیز کړدنی کورد و پاراستنی به رژه وه وندیه کانی خزی له ناینده دا، یا هندی لایه نی سیاسی کورد بکه نه پرد بؤ پرینه وه به روه ئامانجه کونه کانیان. بویه ناییت کورد ده سبه ر داری گومانه کانی له تورکيا و ولاتانی هاشیوهی تورکيا بیته، چونکه عه قلیه ته که هه مان عه قلیه ته. پیمان وایه کورد ده بیته همیشه خزی له مملاتی هه ریما یه تی

پارزیت، به لام هه مانی هوه نیبه هه ر شه به رده وه اوه مانه کانی تورکيا و سوریا و ئیزان و به شداری میسر له کزبوونه وه کان نه که یه بیته سه کز و ناوه نده نیوده وه لایه نیبه کان به وهی هه مانه ده یانه ویت ده ست له کاروباری ناوه خزی کورد و ئینجا عیراق وهر بده ن، هه مش به پیشی یاسایی نیوده وه تی داده نریت، به تایه تیش ده زانین تا نوکه هیژه سر بازیه کانی تورکيا له کوردستانی باشور نه کشاونه ته وه. هه روه ها لایه نه سیاسیبه کانی کوردستان ده بیته هه ماهه تگی و یه کرایه کی چه سپویان له هه مبه ر هه مسه لانه هه بیته که تورکيا و ولاتانی تر ده یوروزیتن. واته یه کسختی هه لویتست و بؤچونه کان به رامبه ر ستراتیجه تی تورکيا نه رکیکی له پیشی سیاسی لایه نه کوردیه کانه. هه روه ها ده بیته کورد هه ولی چونه نیو کومه لگی نیوده وه تی بادت، چونکه سه لاموه له ناوخو و ناوچه کدا به هیچ شیوه یه ک چاره سه ری دژی کوردستان ناکریت، بویه پاشه کشه بؤ به نیوه خزی کورده وهی دژی کوردستان به زیانیکی گوره ته واده بیته، هه روه سا که سه دام نه ما مانی هوه نیبه دؤسه و تاوانه کانی رژیته له نیوبرا و له بییر ده کړین، بلکه هه مانه وه کو خالی به نیوده وه تی کړدنی دؤزه که مان به یینه وه، له مباره وه ش ده بیته به دوی شیوازی نوی دابگه رین، له چه شنی داواتر مار کړدن له سر کومپانیبه به شداره کانی نه وروپا له کوشتارگه کانی کوردستان و پالپشتی سه دام له تاوانه کانی له کوردستان و ناوچه کدا. به مش ده کړیت تورکيا وه کو هه ر شه یه کی به رده ووم بؤ سر دواړوژی کورد بخریته ژیر گوشاره وه بؤ هوهی نه توانیت کار له بریاری چاره نبوسسازنی کوردان بکات.

که رکوکی و کوردستان به گشتی بیده نګن تا چه ند گروپ و ده سته یه ک، مافی کورد پیشی بګن. قسه کانی به رپرسانی وه زارتی ده روهی تورکيا له مباره یه وه ستراتیژن بؤ درېژ پیدانی عه قلیه تی کونیان که نه که هه ر تنیا خزیان به که به ولاتانی هه ریمه ک ش شهر ده کن. کاری ده ستیوه ران گه یشتو ته هوهی بیهرده له به ردم کومه لگی نیوده وه تی و هاوره یمانان هه ر شه له چاره ونوس و ئیراده ی دراوستی خزی (کوردستان و عیراق) بکات، وه ک هوهی کورد به شیک بیته له کزترول و ده سلاتی تورکيا. کورد هیچ کاتیک له سیاستی تورکيا دلنایه بروه، هه ر شه و کزبوونه وه به رده ووه مانه کانی تورکيا و ولاتانی ناوچه که له پیتاوتی تیکدان و فشاره ی تانه سر نه زموونی کوردستانی باشور به رده ووه مانیان هه یه. تورکيا راشکاوانه ده یه ویت کورد واز له خاله گرنکه کانی فیدرالیزم و دوا روژی کوردستان له عیراقی تازه دا بیته. تورکيا دژی هه م سهره تایانه یه که کورد که مترین مافی سیاسی هه بیته له قوناعی هه نوکه دا، تورکيا به هه مان عه قلیه تی کون به لام به زمانیکی نویتر ده یه ویت گرفت و کیشه ئالزهمکان بوروژنیته وه. تورکيا گهره کیه تی له ژیر نیوی راگی یاندنی بلاو کړنده وهی به رنامه یه کی نیو کاترمیری به زمانی کوردی و نازاد کړدنی له یلا زانا و هاوریکانی، هه ر شه به رده ووم و ده ستیوه رانه نایاساییه کانی له کوردستانی باشور و شپږیت، له لایه که به زمانیکی نه رمتر له جاران له هه مان کاتیشدا سیاستیک په پر وه بکات که بؤته مایه ی مالویرانی و کیشه بؤ کورد و ناوچه که. تورکيا له نژایه تی دؤزی کورد نه که وتوو و ده یه ویت کارته لاوازه کان به کاری نوی بګوریت

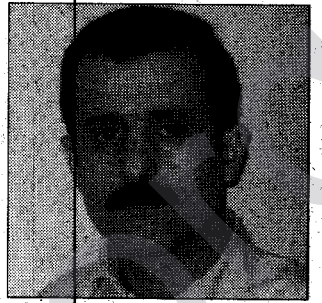
و نه هیلاتی یاسای ناسایی له کوردستاندا و ریگه دان به ئاخافتن و خویندن و راگی یاندن به زمانه کانی تر که تورکی نین، چونکه یه کی تی نه وروپا هه مسه له یه به مرچیکی به نره تی به نه ندانم بوونی تورکيا ده زانیت. هه روه ها تورکيا ناتوانیت ته رازووی هیژ له نیوان گه رانه وه خوونی عوسمانی

و به نه وروپایی بوون به یه کسانای راگریت. حکومتی هه نوکه ی تورکيا وا پیشانده دات که گورانی گرنګان له خزیان کړدوه و ده توان له پیش کزبوونه وهی سهرانی ولاتانی جیهانی له نه تقره لاپه ریمه کی دیموکراتی بؤ خزیان هه کن. نیپاره مسه له که زور له وه ئالزتر و دژوارتره، باری ئابوری و مسه له ی تیرور و کیشه ی له میژیه تی کورد و مسه له ی مافه کانی مرزف و جاریکی تر ده ستیوه رانه وهی شهر له لایه ن (په که که) وه و په رده سندنی کورد و دواړوژی عیراق که وابه سته ی سیستمی فیدرالیزم کراوه. تورکيا به نیازی چه سپاندنی ترس و هه ر شه ی له وه پیش پتر، به لام به زمانیکی نه رمتر له جاران، واته کورد له کوردستانی باشور همیشه له ژیر فشار و هه ر شه ی په لامار و ده ستیوه راندا یه، راشکاوانه ش ده لیتن کورد ناییت داوی فیدرالی له سر بنچینه ی جوغرافی و نه ته وهی بکات و که رکوکی ش ناکریت (ته کړد!!!) بګریت، تورکيا وه فدی ناره کوردستان و لایه نی کوردی گه شیبانه ئاخافتنی له مبه ر هه لویتستی زاره کی تورکيا کرد، به لام هه ر زوو تورکيا هه م گه شیبینه ی ره تکرده وه و رایگه یاند نه وان ناتوانن ده ستیوه راری ستراتیجه تی کونی تورکی بن و رازی نین کورد که ش و هه وایک بخولقینتی که به دلی نه وان نیبه. هه ر له م سر و به نده دا دیداریان له گهل سه رژیکی به ری تورکمانی وابه سته ی خزیان سازدا و له مبه ر که رکوکی چه ند باره یان کړدوه که ناییت کورد له گپړانه وهی که رکوکی بؤ سر کوردستان هیلئ سوور به زینیت، واته هه ر شه و کوره شه ی کونی تورکيا به زمانیکی نویتر وگه رمتر له جاران درېژه ی هه یه. هه روه ها مام جه لال له تورکيا دیداری

جهنگ دژی داگیر کړه؟ یان دژی مروؤ؟

- هه مو نه و جهنگانه ی به رده پو شکران به به رگی نایینی؛ هزیان فراوان کړدنی ده سلات بووه به مه به سته داگیر کړدن.
- نایا نه وانه ی ده یانه وهی ولاته که یان له داگیر کړه رزگار بګن! ته نه ریگه هه ر ریگه ی جهنگه؟

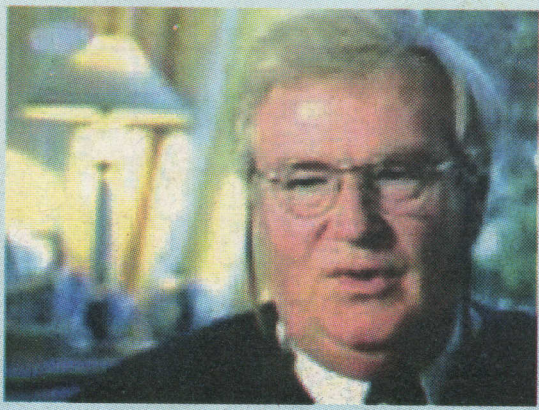
ساهر توفیق، نه لمانیا

دیموکراسی بووه سیستمی ژیان؟ له پشت داگیر کړدن نه خشه ی گه وره هه بووه و هیه که هه همیشه کاری بؤ ده کړی، به لام هوهی جیهه جیکردنی نه و نه خشانه دوا ده خات، نه و زیانه به رده ووه مانه که روژانه له چه ندین لوه توشی هیزه کانی نه مریکا ده بن به تایه تی له م گروپا نه وه. یه کم- گروپه ی عه ربه ناسیونالیسته کان (عیراقی و نا عیراقی) نه مانه پیمان وایه هانتی نه مریکا و هاوریکانی بؤ ناوچه که، هه ر شه یه بؤ سر یه کی تی نه ته وهی عه رب و خاکه که ی! دووم- گروپه نیسلا میه تونده وه کان که (چه ندین جزرن) نه مانیش هانتی نه مریکا به هه ر شه یه کی گه وره ده زانن بؤ سر ناینده ی نایینی نیسلام له لایه که و له لایه کی تریشه وه هه ولی به جیهه تانی فرمانی جیهاد ده دن. سنهم- نه و گروپ و که سانه ی که پاشماوه و سو دمه ندی سه ردمی سه دام بوون و به م گزرانکاری سه ریان لیشیواوه. چواره م- نه و گروپ و که سانه ی له رووی هه سته نیشتیمانیه وه لایان وایه که به هیژ ده توان سوپای نه مریکا و ده رنن، چالاکترین به شی نه و گروپا نه، نیسلا میه رادیکاله کان؛ که روژانه کاری ته قینه وه و فراندن و پاکتووی جه سته ی نه نجام ده دن. له نیوان نه مانه و سوپای نه مریکا و هاوره یمانه کانی؛ خاوه ن ماف و مافخوار و تیکه ل بووه و جهنگی ره و و ناره و به سانای جیهانگریته وه و هه لایه کیان خزی به خاوه ن ماف ده زانی. نه مریکیه کان خزیان به پاریزه ری دیموکراسی و نارامی ده نویتن و نه وانی تریش وه ک نویبه ری ده سلاتی ئیلاهی خزیان نمایشده کن. پیوسته بیرسین: نایا نه وانه ی ده یانه وهی ولاته که یان له داگیر کړه رزگار بګن! ته نه ریگه هه ر ریگه ی جهنگه؟ نایا ده کړی که سانیک خزیان به خه بانکار بزنان و که چی جیاوژی نه کن له نیوان سه ربازیکی و مندالیکه؟ له نیوان فرؤ که یه ک و ژنیکی دوو گیاندا؟ له نیوان ده بابه یه ک و سه یاره یه کی نه خو شخانه؟ نایا ده کړی روژنامه نویستک یان په یامنزیک که بؤ گواسته وهی راستیبه کان هاتوون، وه ک سیخو ر مامله بګرین و سزای مردن پاداشتیان بیته، خه بات دژی داگیر کړه؟ نه مانه نه و کاره ناجورانن که روژانه به ناوی نایین و نه وه وه ده کړین و سه رتاسه ری عیراقیان گرتو ته وه. کوردستان که ده بوا یه خزی له عیراقیکی ناو ها به دور بګرتایه و هه ولی یه کسختی توانای ناوخوژی خزی بدایه و هه ولدان بؤ سه ربه خزیی ئامانجی سه ره کی هه مو ان بووا یه! که چی به داخوه خزی گلانده نیو گزوه پانه که وه بووه به شیک له مملانیکه. روژانه چه ندین هاولاتی کورد له سه ر ده سته نه و گروپا نه ده بنه قوربانی ته نه له به ر هوهی کوردن، تا ئیسته ش هیچ کام له شوپته داگیر کړاوه کان نه که راونه ته وه بؤ خاوه نه کانیان، ته قینه وه کانی هه ولیر و سلیمانی و شوپته کانی تر، نیشانه ی نه ون که زهنگی مه ترسی ده کاته هه مو و جیهه یه ک و خو یه سته وه به عیراقه وه؛ خو یه سته وهی به نادیاره وه، نه مریکاش که خزی به مزده به خشی دیموکراسی ده زانی! جیاوژی نیوان تیروریستیک و سفلیک ناکا و وه که یه ک ئاګریان به سه ردا ده بارینئ. کاتیکش به رژه وه وندیه کی وه های ویست دنیا ئارام بیته جیاوژی نیوان گولباران و گولباران ناکا و به یه یک چاو له خاوه نه کانیان ده رویتت.

جهنگ نه و کاره ساته شوومه یه که هاوکات له گهل دروستیوونی ژیان وه هیه و هه همیشه وه ک هه ر شه یه کی نیک دامیتی مروؤه کان ده کړی و ده یان خاته قهیرانه وه. په نابردن بؤ جهنگ، په نابردنه بؤ جاره سه ر کړدنی مسه له یه ک، یان چاکتر وایه بلین په نابردنه بؤ به لاداخستنی کیشه یه ک که به ریگه ی تر چاره ناکړی، جا نه م په نابردنه ره وایت یان ناره و! مسه له یه کی ریژه یه، واته هوهی کومه لیک پی ده لین جهنگی ره و! لای نه وانی تر جهنگی ناره وایه و پیچه وانه که شی راسته چونکه به رپاکړدنی جهنگه کان نه نجامی له دژیه ک وه ستانی به رژه وه وندیه کانه، یان له نه نجامی ناره زووی فراوان کړدنی نه و به رژه وه وندیانه دایه که خاوه نه کانیان ده یانه ویت زیدیان بګن. ناو جاریش هه مو یان ده چنه خانی زال کړدنی ده سلاته وه. " جهنگ له پیتاوی ده سلاتا" و هه مو نه و جهنگانه ی به رده پو شکران به به رگی نایینی، هزیان فراوان کړدنی ده سلات بووه به مه به سته داگیر کړدن، وه ک هه لمه ته فراوانکاریه کانی خاچه رسته کان و فتوحاته کانی نیسلام. نه مانه چه که له وهی جهنگی زالبوونی ئایدولوژیا و بیری نایینی بوون؛ مه به سته یان بالکیشان بووه به سه ر دنیا دا، بؤ سه پاندنی بیری تاکره وهی. نه و جهنگانه ی کزولنیالیسته کان به رپایانده کړدن و ولاتانیان پی داگیر ده کړد واته جهنگ به مه به سته داگیر کړدن، داگیر کړدنی به مه به سته سپاندن و چه سپاندنی هه مو نه و تیروریانه ی که داگیر کړه خزی بروای پیتانه، نه وسا لیره وه به رگری ده بیته پیداویستی و له نیوان داگیر کړه ره وواترین جهنگ جهنگی به رگریه، نه و جهنگه ی که ولاتیک یان میلیه تیک بؤ پاراستی خزی و خاکه که یه ده یکات. نه مانه ش نمونه یان له میژودا زوره. نه ته وهی کورد یه کیکه له نمونه زیندوونه ی به رده ووم له جهنگی به رگریدا بووه به رامبه ر بوو داگیر کړاوه ی که له چوار لوه خاکی نیشتمانه که یان داگیر کړدوه. سه پاندنی هیژ و داگیر کړدنی باشووری کوردستان له لایه ن رژیته یه ک له دوی یه که کانی عیراقه وه، نمونه یه کی دیاره له داگیرکاری به تایه تی رژیته یه عسی فاشی که به رپاکړدنی جهنگی جینوسایدی کړدبووه به رنامه و له ژیر په رده ی نایین و نه ته وده درنده ترین تاوانی نه نجام ده دا، تا دواچار له سه ر ده سته نه مریکادا کونای پیتات. داگیر کړدنی عیراق له لایه ن نه مریکا و هاوریکانه یه وه؛ چه له وهی مرام و مه به سته زوری له پسته وه بوو، که چی دروست له گهل چه ز و ناره زووی گه لانی عیراقدا بوو. به لام نایا به نه مانی نه و رژیته جهنگ و کاولکاری کونای هات؟ نایا کوشتن و تیرور برانه وه؟ نایا

نهو گوره
بازرگانه
هوله نديهي
که چه کی
کیمیای
فرۆشبوو
به سه دام،
دهستگیر
کرا!

لا په ری ۲

مام جه لال: ده بیت له م عیرا قه دا مافی خه لکی کوردستان له سهر نه ساسی مافی چاره ی خو نووسین دیاری بکریت.

• نیمه سوورین له سهر نه وهی که په کی که نه پایه کانی سه روک کو مار یان سه روک وه زیان وه ده ست بینین
• هاوکاری و هاریکاری نیوان پارتی دیموکراتی کوردستان و په کی تی نیشتمانی کوردستان شه رتیکی حه یاتییه هه م بو پاراستنی نه وهی ده ستمان که وتوو، هه م بو به ده سته یانی نه وهی هیشتا به ده ستمان نه هاتوو

سلیمانی ۲۰۰۴/۱۲/۸ - مام جه لال
گووتی نیمه سوورین له سهر نه وهی که په کی که نه پایه کانی سه روک کو مار یان سه روک وه زیان وه ده ست بینین له دوی هه لبراردنی گشتی له ۳۰ مانگی کانوونی دووه می داهاتوودا نه م بابته و گه لیک بابته گرنگی تر مام جه لال له کزبوونه وه یه کی فراواندا له گه ل لیپرسراو و کارگیر و کادیرانی ری کخسته کانی مه لهنده ی سلیمانی په کی تی نیشتمانی کوردستان وروژانندی. مام جه لال له دریزه ی قسه کانیدا گووتی: کورد له عیرا قدا هاو به شیکی بنه ره تییه له به ریوه برندی ده ولت و په کپارچه یی خاکی عیراق ناپارازیت و ده ولت بی نه وان نابریت به ریوه چونکه دووهم نه ته وهن له عیرا قدا. تاله بانی لایه نگرانی هاندا تاوه کو هه لمه تی فراوان بکه ن بو هاندانی گه لی کورد تا له هه لبراردندا به شداری بکه ن به مه به ستی ده ستبه برکرنی ریژه یه کی باش له ده نگه کان. هه روه ها تاله بانی دوو پاتی کرده وه که که روک بگه ریته وه بو کوردستان و گووتی: به لکه میژوو ییه کان جه خت له سهر ناسنامه ی کوردستانی شاره که ده کن. مام جه لال له دریزه ی قسه کانیدا له شاری سلیمانی گووتی: ده بیت له م عیرا قه دا مافی خه لکی کوردستان له سهر نه ساسی مافی چاره ی خو نووسین دیاری بکریت. له ته وه ریکی دیکه ی قسه کانیدا تاله بانی

تاله بانی سه رباری نه وه ده ستکه وته جیاواز و جزواو جزوانه ی که گه لی کورد له سایه ی نازانیدا ده ستبه ری کردوه. سه رنجی گه لی کوردی بو راستییه کی گرنگ راکیشا کاتیک گووتی: بو یه که مین جار کوردستان له شه نگاره وه تا به دره وه جه سان رزگار و به ده ستی کرده وه یه.

پارتیدا مام جه لال به راشکاوته روونی کرده وه که: هاوکاری و هاریکاری نیوان پارتی دیموکراتی کوردستان و په کی تی نیشتمانی کوردستان شه رتیکی حه یاتییه هه م بو پاراستنی نه وهی ده ستمان که وتوو، هه م بو به ده سته یانی نه وهی هیشتا به ده ستمان نه هاتوو. له ته وه ریکی تری قسه کانیدا

جاریکی دیکه ش ناماژه ی به بابته ی چاره نو سسازنی نه ته وهی کورد که روک کرد و گووتی: گه لیک که س واتیده گن نیمه که زور سوورین له سهر که روک له بهر نه وته، نه خیر له بهر نه وهی شاریکی پیروژ و دیزینی کوردستانه. سه باره ت به هاوکاری و ری کخستی کار و به زنامه کان له نیوان په کی تی و

تورکیا.. عه قلیه تی کون و زمانی نه رمتر

• تورکیا به دانسان به زمانی کوردی گه ره کیه تی هه نگاو یک به ره وه یه کی تی نه وروپا بییست.
• کورد ده بیت وریاتر له جار مانه ته له گه ل تورکیا و زمان نه رمیبه که ی بکات.

لا په ری ۲

جهنگ دزی داگیر کهر؟ یان دزی مروف؟

• جهنگ نهو کاره ساته شووه یه که هاوکات له گه ل دروستبوونی ژمانه وه هه یه و هه میسه وهک هه ره شه یه کی نزیک دامینی مروف هه کان ده گری و ده یان خاتنه شه یرا نه وه.
• نه قینه وه کانی هه ولیر و سلیمانی و شوینه کانی تر، نیشانه ی نه وهن که زهنگی مه ترسی ده گاته هه موو چی گه یه ک و خو یه سته وه به عیرا قه وه: خو یه سته وه یه یه نادیاره وه: لا په ری ۲

کورد له دو سیی هه لبراردنه کانی عیرا قدا

میوانانی نه م ژماره یه:

• دکتور نه حه مه نه یو مه تهر، نووسهر و نه کادی می شه له ستینی
• عونی داوودی، نووسهر و روژنامه نووسی کورد
• دکتور که مال سه یه قادر، نووسهری کورد و دوکتورا له یاسای ده ستوری
لا په ری ۶

دیداریک له گه ل یاریزانی پیشووی یانه ی توپی پی هه ولیر، فه یزولا عوسمان

لا په ری ۷

ناسایشی کوردستان پلانی تیروژ کردنی عه للاوی ئاشکرا کرد!

نهیینه کانی په رتووی رهش

مزگه وتی بکه، پولیس که سه رباده دا و ... پیمان بلی نه م پاره یه ت له کوئی بوو؟ کارمه نده عیرا قیه کان ده لین له مزگه وتیکی نزیک ویستگه ی شه مه نه فه ری گشتی شاری میونشن نه ندانه کانی نه نسار نیسلام له له مانیا له لوی په کتر ده بین، یاسین - ف دلنیا یه له وهی جاریکی تر ناگه ریته وه له مانیا بزیه ده لیت: من له له مانیا که س نانس، هه رده م نه م رسته یه دوو باره ده کاته وه. کارمه نده که ی ناسایش ده فته ری تیبنییه کانی یاسین دیتته سه ر میزه که ی و ناوه کانی بو ده خو نیته وه، ده فته ره که وه کتیبکی بچکولانه وایه و به رگیکی پلاستیکی ره شی هه یه، نیوهی نه م ده فته ره به پی تووسی دار نووسراوه نیوه که ی تری شی ناو و ژماره ته له فوونه کانی تی دیا، فه رمانه رانی ناسایشی له مانی له چه ند مانگی رابردودا بو لا په ری ۲

ناسایش نزیکیبه وه کونترول ده کرین، ناخوازان نه وهی له به غدا روو ده دات لیره (مه به ستی کوردستان) دوو باره بیته وه، زیندانییه کان له هولی ناوه وهی زیندانه که دان و به نزیکی هه موویان سه ر به نه نسار نیسلام، زوریه ی تاوانبارانیش له ده روازه ی هاتنه ناو شاردا ده گیرین. ده سه لاتداری کورد پیش چه ند مانگی که سلیمانی یاسین - ف یان ده ستگیر کرد که تازه له له مانیا وه هاتبووه وه. ناسایش ده لیت ده بویه نه مجاره بیگیرین چونکه زانباریمان له سه ری هه بوو که نه ندانمی گرنکی نه نسار نیسلام و له مالی خزمیکیدا ده ستگیر کرا، کاتیک یاسین - ف کیرا ۴۰ هزار دۆلاری پیبوو له گه ل نه وهی نه و وه رگری یارمه تی کومه لایه تی (سوسیال هیلفه) بووه، لیتده پرسین نه م پاره یه ت له کوئی بووه؟ ده لیت کوم کرده وه ته تا پیشکه شی

(ناسایش ده زگای خزمه تگوزاری نه یینی کورده کانه) ژوروه که فه رشیکی قاوه یی تی دیا راخواه و میزگی ناسنی نوئی تی دیا و هه موو شتیک پاک و خاویته، له نیوان کارمه نده که ی ناسایش و یاسین - ف دا سۆیه یه کی نه وت هه یه و له گه ل نه وه شدا ژوروه که هه ر سارده. ده زگای ناسایشی کوردی دلنیا ن له وهی که یاسین نه ندانمیکی پایه بلندی گرووی توندرووی نه نسار نیسلام و ده زگای ناسایشی نه لمانیا ش نه وه ده سه لمیته، نه م پیواوه ناو نیشانی میونشنه، نه ندانمی نه نسار نیسلام به نیازبوون له شاری به رلیندا نه یاد عه للاوی سه ره کوه زیرانی عیراق تیروژر بکه، نه م گرووپه له لایه ن "نوسامه بن لادن" هوه هاوکاری ده کرین. به ریوه به رایه تی ناسایش به ته وای نارام و پاریزراوه، له هه ر ده مه تریکا سه ربازیک ده بین، ژۆرموبیله کان پیش نه وهی له

یاسین - ف په کی که له و که سانه ی ناوی له هه ولی تیروژ کردنی نه یاد عه للاوی دا هاتوو و له په کی که له زیندانه کانی عیرا قدا زیندانییه .. بۆچی ده ستگیر کراوه؟ ده لیت نازانم، من ته نها باوه رداریکی موسلمانم، له له مانیا به سه ردان هاتوو مه وه و ده فته ریکی بچکوله م پیبووه که ژماره یه کی زوری نه درسی کوردی له مانیا یی تی دیا بووه، هه ر له م ده فته ره شدا کومه لیک ژماره ی تی دیا نووسراون که که س تی ناناگات هه روه ها CD یه ک وینه ی پیشمه رگه کوژراوه کانی تی دیا بووه له گه ل بری 40000 هه زار دۆلار. نه مانه هه مووی مانای چییه؟ یاسین - ف که قاتیکی خۆله میشی سه وزباوی له به ردا یه جوئی نه علی سووری پلاستیکی له پیدایه که پنه ستووربووه کانی تی دیا دیارن له ژورویکی ناسایشدا دانیشتوو